

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL POUM DE VIC

MP01. ESMENA D'ERRORS MATERIALS DE LA DOCUMENTACIÓ DEL POUM

D.2. CATÀLEG DE BÉNS A PROTEGIR DEL MUNICIPI

Índex

1. MODIFICACIÓ DE DIVERSES FITXES DEL CATÀLEG DE BÉNS A PROTEGIR 2
2. MODIFICACIÓ DEL PLÀNOL CO.01 DEL CATÀLEG DE BÉNS A PROTEGIR 160

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DEL MUNICIPI MODIFICAT

La modificació puntual suposa l'ajust de diverses fitxes i plànols del Catàleg de béns a protegir del municipi.

1. Modificació de diverses Fitxes del Catàleg de béns a protegir

Es modifiquen les fitxes A000 001, A434 025, A468 001, B266 000, B266 001, C000 001, D000 001, E000 001, F000 001, H000 001, M310 018, N008 M09, V000 001 del Catàleg de béns a protegir del POUM, que passen a tenir el següent redactat:

Denominació:

Codi de classificació:

CENTRE HISTÒRIC

A 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització: Recinte dins muralles
Coordenades UTM: X=438233
Y=4642189

Codi Postal: 08500
Plànol: O-09.9

Altres noms:
Núm. plantes. Varis

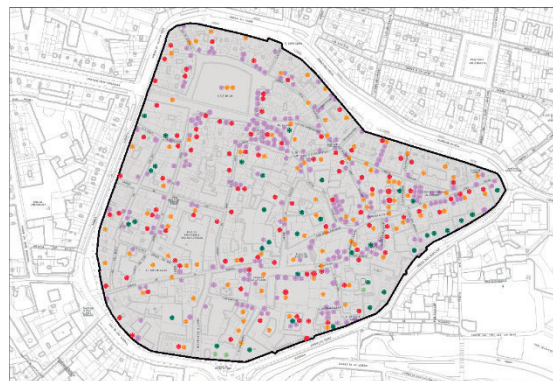
Superfície: 134.587m²
Sostre teòric: L'Existent

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic
Classificació: Conjunt històric arquitectònic
Categoria: BCIL
Nº reg/cat:
Nivell protecció: Ambiental
Altres proteccions: Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent: POUM
Classificació: SUC (urbà consolidat)
Qualificació: R1a

CONTEXT URBÀ:

El centre històric té origen en un creixement agrupat que es va desenvolupar al voltant de tres focus de creixement: El Castell dels Montcada, la Catedral i l'ermita de Santa Eulàlia. La construcció de la muralla del segle XI va deixar fora de la ciutat el barri de Santa Eulàlia, i això, juntament amb la protecció que ofería la muralla, va propiciar altres tipus de creixement sense que s'hagués de pensar amb la protecció. El moviment que generava el Mercadal i les portes d'entrada de la muralla va generar creixements lineals. I l'espai sobrant entre el call nou i el carrer corretgers va establir-se un tipus de creixement tipus Eixample.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

CENTRE HISTÒRIC

A 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:

Subcodi:

C 01

Estil:	Varis	Ús originari:	Varis
Època:	s. I aC - XX	Tipologia de parcel·la:	Varies
Dates de construcció:	s. II dC, s. IX-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars i plurifamiliars
Autor/arquitecte:	Segons edificació	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

El sector definit com a centre històric és l'espai comprès dins el recinte emmurallat de la ciutat medieval de Vic. Els antecedents d'ocupació antròpica d'aquest sector són d'època romana on s'assenta un nucli vers I aC en el que més tard s'erigeix el temple Romà (II dC). La ciutat medieval de Vic va néixer de bon principi sota el doble domini comtal i episcopal, el primer centrat en el castell i el segon en la catedral. La seva evolució és llarga i es forma part de la història de la ciutat, que es pot llegir en els annexos de la memòria. Dels conjunts urbanístics catalogats aquest és el que integra més transformacions en el temps. És l'origen de la ciutat, és el generador de ciutat i el que dona sentit de ciutat. Per tant s'hi troben traces romanes, medievals, visigodes, i molta transformació barroca, entre les quals s'hi situen els edificis amb més valor patrimonial històric artístic.

Així doncs, serà difícil determinar quins són els elements arquitectònics que estableixen una coherència formal específica per aquest conjunt. Ja que cada estil pot arribar a tenir el seu, i al mateix temps, i com ja s'ha explicat en el context urbà, agrupa diferents tipus de creixement.

Malgrat tot, es pot trobar una coherència global en que es pot dir que les edificacions són entre mitgeres amb diferents alçades i amb un espai buit/verd al darrere,. Les proporcions són verticals tan de l'edifici com de les obertures, amb domini clarament del massís amb la façana del carrer. La façana interior és diferent a cada cas i respon a un seguit de transformacions segons les necessitats de cada moment. Les cobertes són inclinades amb teula àrab. Hi ha presència de balcons, però la tipologia i la disposició depèn de si formava part de l'edifici original o es van instaurar en un procés de reforma, al igual que les seves baranes, que el treball depèn de l'artesà de cada edifici.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	879	Es construeix el castell i la torres de defensa pel comte Guifré aprofitant la cel·la del temple romà..
	888	El 16 de gener es consagra l'església de Sant Pere. El 2 de setembre es consagra l'església de Santa Maria.
	s IX	Formació del mercat principal de Vic (mercadal) a l'època del comte Guifré. El mercat es feia els dissabtes.
	S IX	Construcció de l'església de Sant Sadurní a finals del segle.
	925	És ampliada o substituïda l'església de Sant Pere.
	936-945	Formació del mercat de la Quintana. Es feia mercat els dimarts, dijous i divendres.
	948-957	Es consagra l'església de Sant Miquel
	961	En un document de l'any 961 s'anomena per primera vegada la capella de Sant Sadurní.
	991	Es menciona la capella de Santa Eulàlia.
	S XI	A principis de segle, s'edifiquen com a propi 14 "Franqueses" per canonges.
	1038	El 31 d'agost, es consagra la catedral del bisbe Oliba.
	S XI	Desapareix l'església de Sant Miquel
		Es conserva i millora l'església de Santa Maria.
	1064	S'acaba l'obra del Cloquer.
	S XI	Es pot documentar un primitiu claustre romànic.
		Es reformen els edificis canònics amb la capella de Sant Narcís.
		Es construeix el pont de Queralt.
	1098	El bisbe restaura la canònica.
	1099-1122	Guillem Ramon II de Montcada construeix el Palau dels Montcada.
	1104	El bisbe Arnau de Malla traspasa les rendes del mercat de la Quintana als Montcada
	S XII	A principis de segle, es construeix la muralla de defensa.

-
- 1175 Es troben documentats la construcció de porxos al mercadal.
Es fa una donació.
- 1181 L'ordre hospitalari dels cavallers del Sant Sepulcre de Jerusalem.
Es troben documentats dos forns de pa. L'un al carrer d'en Bruguera (Sant Just) i l'altre prop de la catedral, vora l'actual carrer dels Dolors.
- 1205 Es fa una donació pel pont del Gurri i pel de Queralt. (47)
- 1206 Es construeix l'església de Sant Bartomeu al començament del carrer de Sant Francesc.
- 1217 Es funda l'hospital d'en Cloquer annex a l'església de Sant Bartomeu (48)
- 1221 L'ordre hospitalari dels cavallers del Sant Sepulcre de Jerusalem obtingueren autorització per construir l'església. (49)
- 1224 Es fixen jurisdiccions de les partides de Vic. (50)
- 1225 Els framenors s'estableixen prop del carrer de Sant Francesc.
- 1252 No estava acabada la façana del Mercadal. (51)
- 1254 Els mercenaris s'estableixen en dues cases del carrer de Sant Pere i construeixen un oratori.
- 1258 Els cavallers del Sant Sepulcre de Jerusalem abandonen la seva residència. (52)
- 1264 Els mercenaris construeixen un convent enfront de la muralla.
- 1270 Els framenors construeixen un convent i església al carrer de Sant Francesc.
- 1274 Jaume I ordena l'entrada a la ciutat, des de Barcelona, pel carrer de Sant Pere
- 1277 Els jueus construeixen una escola-sinagoga. (53)
- 1289 Es construeix un forn de pa davant el castell de Montcada i una carnisseria davant l'església de Sant Sadurní (54)
Es construeix el pont Pedrís
- 1306 S'edifica el convent i església de les monges Agustines al lloc actual de l'església dels Trinitaris
- 1316-1320 Els mercenaris construeixen una capella. (122-123)
- 1317 S'edificà el claustre del convent dels Framenors al carrer de Sant Francesc.
- 1318 El capítol de canonges decideix per un nou claustre. (67)
- 1323 Comencen les obres del claustre de la Catedral. (91)
- 1324 Comença la construcció del pont del Remei (120)
- 1327 Els jueus compren l'anomenat Puig dels Jueus per utilitzar-lo com a cementiri
- 1328 Sembla que ja era acabada la galeria nord del claustre de la Catedral. (68)
- 1334 S'arregla un pou al Mercadal. (69)
- 1336 Es reconstrueixen els portals de Santa Eulàlia i el de Montcada
- 1337 Ja s'havien començat les obres de la sala Capitular
- 1344 Es construeix el campanar de l'església Gòtica dels framenors al carrer de Sant Francesc
- 1348 Es funda l'Hospital de la Santa Creu amb la construcció de dues cases de Sant Pere
S'inicia l'obra del Pont d'en Bruguera
Es construeix la capçalera de l'altar principal de l'església dels framenors al carrer de Sant Francesc
- 1353 S'acaba l'aula capitular
Els mercedaris comencen la construcció de l'església
- 1360 Els claustres ja s'utilitzaven
- 1365 S'enderroca el convent dels mercedaris i l'església mig construïda per motius militars
- 1367 Els mercedaris adquireixen un solar per construir convent al carrer de Jubaltar
- 1368 Comença l'obra de reconstrucció de la muralla per ordre de Pere III
- 1383 Ja era començada l'església dels mercedaris
- 1384 Comença la construcció del convent i església de les monges Clarisses
- 1387 Documents dels anys de concessió i arrendaments de la capella de Sant Sadurní
- 1391 S'extingeix la comunitat Jueva
- 1401 S'inicien obres a la catedral.
- 1415 S'acaba el monestir de les monges Clarisses (Santa Clara Vella)
- 1418 Existeix un llistat de carrers de la ciutat.
Comença la construcció de l'església dels Carmelitans al carrer de Gurb (a l'alçada de l'actual carrer de l'Arquebisbe Alemany)
- 1425 S'acaben les obres de la Catedral
- 1428 Un terratrèmol causa molts desperfectes al Cloquer
- 1433 Es renova totalment el pont del Gurri del segle XII
- 1434 Es reemprenen les obres del pont d'en Bruguera parades el 1348
- 1447 Es construeixen capelles sobre els portals
- 1448 Hi hagué un gran terratrèmol a la comarca
- 1450 S'unifica el Consell de la ciutat i es redimeixen els drets als hereus dels Montcada

- El mercader Erasme de Montserrat construeix un casal i reconstrueix la torre que separa les dues partides
- 1451 Es fan obres a la font del carrer de la Ramada
- 1452 S'estableixen cinc fonts públiques a l'actual centre històric
- 1454 S'amplia l'església de Sant Sadurní amb una capella dedicada a la Pietat
- 1458 Es crea la Botiga del blat per regular preus
- 1474 S'estableixen dues carnisseries a la Plaça Nova
- 1480 La família Malla edifica un casal al call Nou
- 1483 S'acorda portar l'aigua i fer la font de la plaça Vella
- 1491 Es fan obres de reparació al pont del Gurri.
Durant aquest segle, l'edifici del Palau de Montcada es converteix en casa del Veguer
- 1506 L'escola catedralícia passa fóra de la Catedral a unes cases de l'actual carrer de l'escola
- 1507 S'acaba l'església gòtica dels carmelitans descalços del carrer de Gurb
- 1509 Es construeix l'enteixinat i el gran finestral de la sala de la columna a l'Ajuntament
- 1510 Es cobreix l'església de l'àngel Custodi a la plaça del mateix nom
- 1518 S'edifica el cloquer de l'església dels Carmelitans descalços del carrer de Gurb
- 1533 Es construeix l'ermita de Sant Llätzer en un oratori ja existent
- 1534-1538 S'edifica l'església de Sant Just al carrer d'en Bruguera
- 1554 Es transforma en capella l'oratori del cap del pont del remei
- 1565 Els framenors abandonen el convent de Sant Francesc per passar a Sant Tomàs de Riudeperes
- 1569 S'afegeix la capella de Santa Bàrbara a l'església de la Pietat
Primera pedra de l'edifici dels estudis generals al carrer de l'Escola
- 1570 L'ordre dels dominics pren possessió del convent dels Franciscans
- 1575 Entra en funcionament l'edifici dels estudis generals
- 1578 Es construeix el nou portal de Sant Joan a la Catedral al costat del Cloquer
- 1580 Els mercedaris construeixen el seu Claustre
- 1583 Es crea la "taula de canvi"
- 1586 Es demana tornar posar la font a la plaça Vella
- 1588 Es construeix la casa Galadies
- 1590 Es comença a parlar de construir la casa del General Mercadal
Primera pedra del nou monestir de Santa Clara Nova davant del portal de Manlleu
- 1591 S'enderroca la carnisseria de la Quintana i posteriorment s'avancen les cases de la façana de ponent a l'actual plaça de la Pietat
Es construeix la clausura del morbo
- 1599 Comença a funcionar la Universitat Literària
Durant el segle el Palau de Montcada es converteix en presó.
Durant el segle la residència del Veguer i la Cúria es traslladen a la Casa Clariana
- 1602 Es reconeix la creació de la Universitat Literària
- 1608 Els caputxins s'estableixen a l'església de l'Àngel Custodi davant de l'actual plaça del mateix nom
- 1609 S'enderroquen dues cases i un hort i es forma l'actual plaça de Don Miquel de Clariana
El Consell de la ciutat ven a Don Miquel de Clariana els arcs de l'església de l'Àngel Custodi, la qual estaven enderrocant els caputxins per fer-la més gran
- 1610 Don Miquel de Clariana embelleix les seves cases
- 1617 L'aiguat de la riera enderroca unes 50 cases al raval de Sant Francesc, part de les muralles des del portal de la Ramada fins al portal de Queralt i els vorells dels 4 ponts (Remei, Queralt, Bruguera i Gurri)
- 1620 S'enderroquen les parades fixes del mercadal
Es desfigura l'església de la Mercè per adaptar-la al nou estil
- 1621 Els jesuïtes s'estableixen a l'església de Sant Just
- 1625 Es repara la conducció d'aigua de Caulelles fins a la "mare de les fonts"
- 1630 S'edifica una petita església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat al carrer de Sant Pere
- 1630 Es reconstrueix i es repara la clausura del morbo
Es comença l'església de la Pietat substituint la de Sant Sadurní
- 1633 Es construeix la capella de Sant Bernat a la Catedral i també les capelles immediates
- 1637 Arriben els trinitaris i s'estableixen a l'antic monestir de Santa Margarida, que havia estat suprimit
Comença la construcció del convent i església de les monges Carmelites descalces (actual convent de Santa Teresa)

1642	S'instal·len els Carmelitans descalços en una casa del carrer de Manlleu, davant del lloc ocupat actualment pel col·legi de Sant Miquel
1649	S'amplia l'església de Sant Just a tres naus
1661	Els jesuïtes construeixen la residència i el col·legi de Sant Andreu al carrer de Sant Just
1670	Primera pedra del nou convent i església dels Carmelitans calçats a l'entrada del mateix carrer de Gurb
1670	Projecte de la casa de la ciutat, el qual engloba diverses cases i l'edifici de la sala de la columna
1671	Es comença la construcció del palau episcopal
1679	Es porta l'aigua Caulelles a la font de Santa Maria i s'hi esculpeix un relleu
1680-1685	Es construeix la façana de la Pietat
1683	Es construeix de nova planta la casa del General
1690	Les monges Carmelitanes calçades de la presentació construeixen convent i església al cap de les Davallades
1690	Es porta l'aigua de Caulelles a una font prop de l'Hospital de Sant Bartomeu i també a les existents als carrers de la Riera i de la Ramada
1692	Es construeix la caserna de la Galera prop del portal de Malloles
1693	Es declara terreny edificable l'espai entre les esglésies del Carme i de Santa Clara
1694	Queden desafectades les muralles i els corredors interiors que les aïllaven
1696	Es traça el carrer Nou i es comencen a formular propostes d'urbanització en el sector anomenat les Coromines dels Màrtirs
1698	Comença la construcció del convent dels Trinitaris al carrer de Sant Pere
1698	Es reconstrueix una part de la muralla
1701	A finals de segle, es reconstrueix l'església de Santa Eulàlia a l'indret que actualment ocupa l'església de l'Escorial
1701	S'acorda reconstruir de nou el pont de Sant Jaume
1720	S'inaugura la capella dels terciaris dels Caputxins
1721	S'institueix la casa de la Misericòrdia
1723	Es construeix el claustre del convent de Sant Domènec
1724-1728	Es construeix l'església dels Dolors
1725	S'inaugura l'església i el convent dels Felipons
1734	S'incendia el retaule de la Pietat
1736	Es traça l'eixample Morató (Plaça dels Màrtirs i els carrer del Trinquet, de la Fusina, de Sant Sebastià i de Sant Antoni)
1736	S'urbanitza el passeig de la Muralla
1741	S'acaba l'església dels Trinitaris
1741-1748	S'inaugura l'església de les Davallades
1741-1748	S'urbanitza el tros de Muralla de la Rambla de Montcada
1741-1748	Es construeix l'església dels Caputxins
1743-1753	Es construeix l'església del Remei
1748-1753	Es construeix l'església de l'Hospital
1749	Es construeix el primer seminari
1752	Es destina a edificacions el pla dels Caputxins
1753	Es forma l'esplanada de l'actual parc Balmes
1764-1771	Es construeix la capella dels Franciscans de la tercera regla
1769	S'edifica el portal de Vi Gros i es converteix en passeig el Prat de la Riera
1772	Es construeix el claustre de la casa de la Convalescència
1775-1793	Desapareixen els portals de la Ciutat
1781	Es col·loca la primera pedra per engrandir la Catedral
1784	Es construeix una font a la plaça de Santa Clara
1787	Es trasllada la font de la plaça dels Màrtirs a l'ample de la Misericòrdia.
1790	És aterrada l'església de la Rodona.
1790	Aparició d'una ordenança que obliga a posar baranes de ferro als balcons (155)
1798	Mes tard, acord municipal per suprimir les barbacanes i construir cornises. (156).
1798	També es comencen a cercar sortides a les muralles. (157)
1798	Es renova la font de Santa Maria
1802	Es comença la Catedral Neoclàssica
1805-1884	Es traslladen i modifiquen les fonts públiques
1806	Es desmunten els claustres i es tornen a reconstruir
1814	Es forma la plaça de Santa Maria i s'inicia el carrer del mateix nom
1814	S'inaugura la Biblioteca Episcopal sobre el claustre de la Catedral
1821	S'obre el carrer de Santa Maria travessant la Muralla
1821	Es dona pas al carrer dels Angels

1831	S'aplana el Passeig
1834	Es construeix el cementiri nou
1835	S'obren els carrers de la Gelada i de Sant Pau fins al carrer dels Caputxins
1838	S'enderroca l'antic Hospital de Sant Bartomeu
1839	Es comunica el Mercadal amb les Rambles obrint el carrer d'Isabel II
1844	S'inaugura l'Escola de Música
1845	Es construeix el pont de la carretera de Barcelona Es projecte l'arc monumental a l'entrada de la Ciutat Es rectifica la plaça del Pes
1846	Es funda la casa Asil a la plaça de Balmes
1847	S'urbanitza l'horta d'en Xandri obrint el carrer de Sant Francesc
1848-1850	Es construeix l'església del Roser al carrer de Sant Francesc
1850	Es funden les Felipones dels Saïts
1853	S'urbanitza el Passeig
1856	S'estableixen a Vic les monges Sagramentaries
1860	S'inaugura la presó a la plaça dels Caputxins
1861	S'estableix el col·legi de Sant Josep per Seminaristes al carrer de la Ramada S'estableix el col·legi de Sant Josep per Seminaristes al carrer de la Ramada
1862	S'aixeca el nivell la Rambla de l'Hospital S'aprova la prolongació del tren fins a Sant Joan
1863	Hi ha un nou aiguat de la Riera, que té un balanç de 33 morts, 33 cases enderrocades i 58 en estat reïnós als carrers del Remei, "Soletat", Adoberies i sobretot al de Sant Francesc. (201)
1864	Es projecta la urbanització de l'horta del convent de Sant Josep
1868	Es prolonga el carrer de Sant Just fins a la Rambla S'obra el carrer del Pla de Balenyà
1869	S'inaugura el teatre principal en el lloc ocupat per la caserna de la Galera
1871	S'instal·len llums de gas als carrers
1875	S'inaugura la primitiva estació del ferrocarril
1879	Es porta l'aigua de Monallots i es construeix el monument a la plaça del Pes
1882	Enderrocat el castell dels Montcada, apareix el Temple Romà
1884	Es trasllada la mare de les fonts al racó del Pallol
1885	S'inaugura l'església de les Dominiques al carrer del Nord
1886	S'estableixen les serves de la Passió
1888	Les germanetes dels pobres s'instal·len a la ciutat i construeixen convent i església
1890	Les Beates inauguren l'església
1891	S'estableix el museu al local del Cercle Literari S'estableixen les Serves del Sagrat Cor
1895	Es construeix la xarxa d'enllumenat elèctric Es construeix el nou edifici del Col·legi de Sant Josep davant del Cloquer de la Catedral
1896	S'enderroca la torre del aporta de Santa Eulàlia
1900	S'inaugura el nou convent i església de les Carmelitanes de la Caritat al carrer de Santa Joaquina Durant aquest segle, s'enderroca la casa de les Comèdies al lloc que ara ocupa el carrer del Progrés
1903	Es projecte aplanar i obrir el carrer d'en Verdaguer
1910	S'inaugura el carrer d'en Verdaguer, l'estació del tren i els fanals d'en Gaudí
1912	Es projecta la nova alineació del carrer de Santa Teresa
1916	Es construeix el pont sobre el Gurri i desapareix el de 1433
1917	Es projecta la urbanització de la ronda de Camprodon, carrer Gallissà i les prolongacions dels carrers del Bisbe Morgades i del Pla de Balenyà Es construeix la plaça de braus
1920	Es projecta una nova alineació al carrer de Montcada amb el carrer de Cardona S'electrifica la ciutat
1922	S'obre el carrer de l'Arquebisbe Alemany, la Ronda Camprodon i el carrer de Gallissà
1922-1928	S'urbanitzen la rambla del Carme i el de les Neus
1924	S'enderroquen els fanals de gaudí a la plaça Major
1925	S'urbanitza la plaça del Centenari, (Plaça de l'Estació)
1928	S'urbanitza la rambla de l'Hospital i la de Sant Domènec S'urbanitza la plaça de Jaume Balmes Es projecta una nova alineació pel carrer dels Caputxins Es construeixen les fonts de la plaça dels Màrtirs i de la Rambla del Carme
1929	Es proposa una nova alineació del carrer de Sant Jordi
1931	Es projecta l'alineació del carrer de Sant Jordi

	S'inaugura la Biblioteca Popular a l'actual Plaça del Bisbe Oliva previ enderrocament dels edificis existents
1936-1939	Desapareixen l'església del Remei, l'església i convent de la Mercè, l'església i convent de Santa Clara, l'església i convent de les Carmelitanes de les Davallades, i nombroses imatges i retaules de les altres esglésies
1940	Comencen les obres de reconstrucció de la Catedral i s'introdueixen modificacions importants i es reconstrueix l'edícula de la plaça de Santa Maria
1939-1945	S'urbanitzen els solars del convent de Santa Clara obrint el carrer de Sant Antoni
1942	S'urbanitzen els terrenys lliandars amb el carrer de Sant Jordi.
1943	Es projecte el traçat de carrers entre la plaça de la presó i el camí de l'Escorial.
1944	Es projecte una nova alineació pel carrer de Santa Joaquina. Es converteix en passatge el carrer de les Neus.
1944--1947	Es construeix el conjunt del Seminari.
1946	S'aproven les ordenances de la plaça Major.
1954	S'inaugura el convent i església de les monges Josefines al carrer dels Caputxins.
1958	S'adquireix la casa Bojons per instal·lar-hi la Biblioteca pública. Es construeix la nova església del Remei.
1959	Es construeix l'edifici de correus.
1966	S'inaugura la casa Sindical.
1968	S'inaugura l'edifici dels jutjats. Els tres edificis últims, substituïen l'antic Seminari que havia estat convertit en Caserna. S'acaba la casa d'exercicis a la rambla de Sant Domènec
1971	S'acaba la casa d'exercicis a la rambla de Sant Domènec.
1973	S'enderroca l'edifici de la presó i es construeix l'ambulatori de la Seguretat Social.

Context històric de la ciutat:

Malgrat hi ha vestigis d'assentaments romans, la configuració urbanística actual respon a l'època medieval en el que Compte Guifré repobla la ciutat. La transformació de llavors fins avui de la ciutat passa per molts moments diferents i del qual cada moment genera un estrat diferent a la ciutat. Per entendre-ho millor veure la memòria sobre les notes de la formació del centre històric i també la transformació cap a la ciutat Barroca.

Valor sociocultural:

Té un alt valor identitat, amb moltes memòries històriques, que recullen la història del lloc i que dóna sentit a la ciutat. En aquest cas el valor és tan elevat, que cal entendre'l element per element.

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generador en la formació dels orígens de la ciutat, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic i identitari del municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

CENTRE HISTÒRIC

A 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ MONUMENTAL (grau 1) I PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2):

Protecció monumental i arquitectònica, graus 1 i 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 1 i 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat.** Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució.** Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució.** És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals que doten de coherència al conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
- **Façana interior:** És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos. Sempre que s'intervingui caldrà mantenir aquestes proporcions i seguir el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R1.

Eixos de composició: La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: CO.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural: Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- **Coberta inclinada:** el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.
  - Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebegat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.
  - Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.
- **Coberta plana o terrassa:** el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació en les façanes que no facin front a un espai públic. Sinó aquests hauran de ser terrats refosos dins la pendent de la coberta i ser el menys visible possible des de la via pública, amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.

El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

Canals i baixants:

Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zinc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies:

El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. FAÇANES A CARRER:

Pla de façana:

Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes:

Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.

Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes:

Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.

Les llindes i brancals de pedra existent s'entregaran a plom i sense que el revestiment adopti forma de dent, a no ser que es demostrï que, històricament pel seu valor social de la finca o pel tipus de construcció, el retrobament amb les obertures ja era en forma de dent.

En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. S'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.

Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:

Balcons.

Queden prohibides les tribunes i cossos semitancats i només s'admetrà la restauració de les existents sempre que quedin integrades a la formalització arquitectònica de la totalitat de la façana depenent del tipus d'actuació que es tracti.

En cas de modificació dels balcons existents o la incorporació de nous, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fosa emmotllada o d'acer amb pintura mate negra imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples. Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge. Es podrà utilitzar perfil·laria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safarejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.

Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre. Les persianes exteriors hauran de ser de corda o de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

En el conjunt del centre històric s'han detectat uns elements en concret que mereixen tenir una consideració especial i que tindran la consideració de BCIL:

- Dates inventariades:
  - Plaça Major 3 / 10 (2) / 14 / 25 / 33 / 41
  - Plaça del Pes 3 / 6
  - Carrer de Cardona 2 / 5 / 12
  - Plaça del Paradís 5
  - Rambla de les Davallades 2 / 10
  - Rambla de l'Hospital 12 / 29 / 31
  - Carrer de Vergós 3
  - Plaça Catedral 6
  - Carrer de la Ramada 2
  - Carrer de la Riera 12 / 20
  - Carrer del Progrés 2
  - Carrer de la Ciutat 2
  - Carrer Verdaguer 2
  - Plaça Sant Felip 3
  - Rambla Montcada cantonada carrer Mare de Déu dels Àngels
  - Carrer de Sant Miquel dels Sants 15
  - Call Moltó 5
  - Carrer de Sant Antoni Ma Claret
- Elements d'il·luminació:
  - Fanals de forja amb llanternes tipus opacs. Braç curt. (4) Call Nou i Carrer Sant Just
  - Fanals de forja amb llanternes tipus opacs. Braç llarg. (34) Carrer Sant Josep, Carrer Caçador, Call Nou, Carrer de la Riera, Carrer dels Arcs, Carrer del Pont, Carrer de les Basses, Carrer de la Ramada, Carrer de la Ciutat, Carrer Sant Miquel dels Sants, Carrer Antoni Ma Claret, Carrer Gibaltar, Carrer de les Carnisseries, Carrer Corretgers, Carrer Canyelles, Carrer Sant Sadurní, Carrer Pare Xifré, Carrer Mare de Déu dels Àngels, Carrer d'en Guiu, Plaça de Malla, Carrer Vergós, Baixada de l'Eraime, Carrer dels Dolors, Carrer de l'Albergueria i Rambla del Bisbat.
  - Fanals de forja amb llanternes tipus opacs. Braç llarg doble. (13) Plaça del Pes, Plaça Sant Felip, Carrer Corretgers, Plaça de la Pietat, Plaça Montrodon, Plaça Santa Elisabet, Plaça Bisbe Oliba, Plaça de la Catedral, Carrer Antoni Ma Claret.
  - Carrer de l'Escola
  - Call Moltó i Call Nou
  - Carrer de la Ramada
  - Plaça Pompeu Fabra i Carrer Santa Maria
  - Farola dins l'Escola d'Arts i oficis. Originàriament a la Plaça Bisbe Oliba

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarxítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

5. INTERIORS:

Elements comuns:

Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials:

Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICIONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes:

Com en la resta dels casos, es diferenciïn dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- **Façana interior:** És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dona més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa als acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions:

En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.

Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició:

L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- c. **Parcel·la ≥ 8m.** Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec acornisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

Coberta:	<p>La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.</p> <p>A nivell de coberta, i en el pla de façana que no fa front a un espai públic s'admeten terrats. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sota coberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.</p> <p>El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.</p>
Canals i baixants:	<p>Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.</p>
Xemeneies:	<p>El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.</p>

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana:	<p>Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures.</p> <p>Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació, a excepció de les últimes plantes que compleixen la galeria porticada.</p>
Material de façanes:	<p>El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.</p> <p>Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.</p> <p>Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.</p>
Brancals i llindes:	<p>Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i els balcons de planta primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.</p> <p>Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.</p>
Cossos sortints: Balcons.	<p>La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. ○ La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Pedra</u>. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre. ▪ <u>Perfils i peces ceràmiques</u>. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura. ▪ <u>Formigó</u>. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motlures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.
Baranes:	<p>Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.</p>
Fusteria i persianes:	<p>Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.</p> <p>Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrasades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.</p>

Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol:

En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

B. OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir:

Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

CENTRE HISTÒRIC

A 000 001

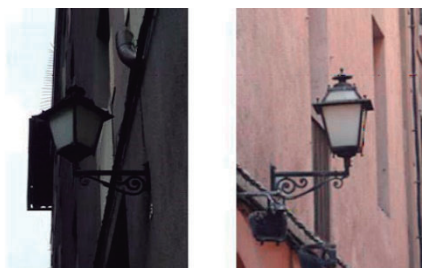
Elements d'il·luminació:

Subcodi:

I 04

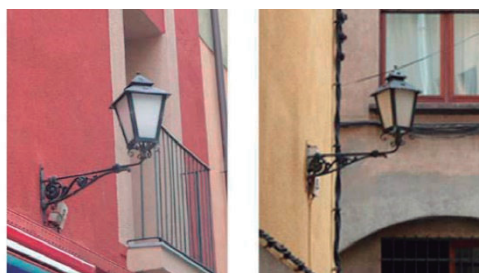
Call Nou i Carrer Sant Just:

Localització: Call Nou i Carrer Sant Just
Context: Call Nou i Carrer Sant Just
Condicions de protecció: Conservació
Descripció general: Fanals de forja amb llanternes tipus opacs. Braç curt. (4)

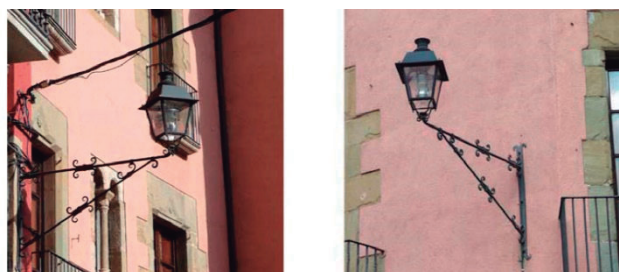
Centre Històric:

Localització: Carrer Sant Josep, Carrer Caçador, Call Nou, Carrer de la Riera, Carrer dels Arcs, Carrer del Pont, Carrer de les Basses, Carrer de la Ramada, Carrer de la Ciutat, Carrer Sant Miquel dels Sants, Carrer Antoni Ma Claret, Carrer Gibaltar, Carrer de les Carnisseries, Carrer Corretgers, Carrer Canyelles, Carrer Sant Sadurní, Carrer Pare Xifré, Carrer Mare de Déu dels Àngels, Carrer d'en Guiu, Plaça de Malla, Carrer Vergós, Baixada de l'Eraime, Carrer dels Dolors, Carrer de l'Albergueria i Rambla del Bisbat
Context: Element repetitiu que es troba en diferents carrers del centre històric
Condicions de protecció: Conservació
Descripció general: Fanals de forja amb llanternes tipus opacs. Braç llarg. (34)

Centre Històric:

Localització: Plaça del Pes, Plaça Sant Felip, Carrer Corretgers, Plaça de la Pietat, Plaça Montrodon, Plaça Santa Elisabet, Plaça Bisbe Oliba, Plaça de la Catedral, Carrer Antoni Ma Claret.
Context: Element repetitiu que es troba en diferents carrers del centre històric
Condicions de protecció: Conservació
Descripció general: Fanals de forja amb llanternes tipus opacs. Braç llarg doble. (13)

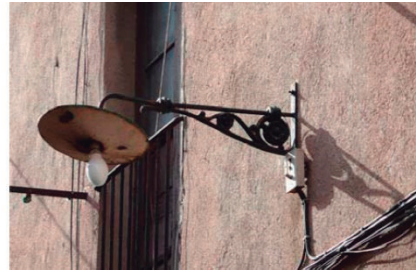
Carrer de l'Escola:

Localització: Carrer de l'Escola
Context: Carrer de l'Escola
Condicions de protecció: Conservació del braç

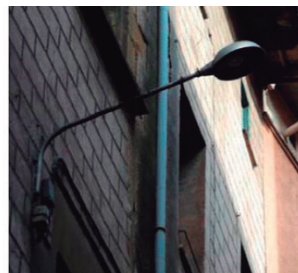
Call Moltó i Call Nou:

Localització: Call Moltó i Call Nou
Context: Call Moltó i Call Nou
Condicions de protecció: Conservació

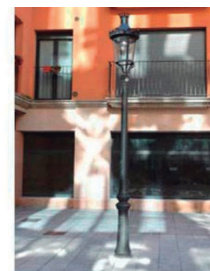
Carrer de la Ramada:

Localització: Carrer de la Ramada
Context: Carrer de la Ramada
Condicions de protecció: Documental

Plaça de Pompeu i Carrer Santa Maria:

Localització: Plaça de Pompeu i Carrer Santa Maria
Context: Plaça de Pompeu i Carrer Santa Maria
Condicions de protecció: Parcial

Plaça de Pompeu i Carrer Santa Maria:

Localització: Escola d'Arts i Oficis
Context: Farola dins l'Escola d'Arts i oficis. Originàriament a la Plaça Bisbe Oliba.
Condicions de protecció: Conservació

Dates inventariades:

Subcodi:

EA 79

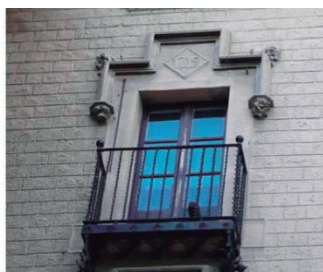
Plaça Major 3:

Localització: Plaça Major 3
Època: 1945
Condicions de protecció: Conservació

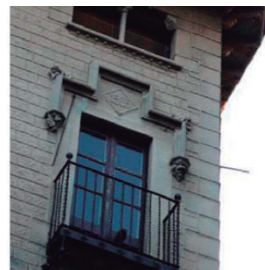
Plaça Major 10:

Localització: Plaça Major 10
Època: 1712
Condicions de protecció: Conservació

Plaça Major 10:

Localització: Plaça Major 10
Època: 1905
Condicions de protecció: Conservació

Plaça Major 14:

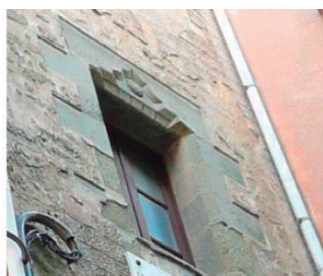
Localització: Plaça Major 14
Època: 1710
Condicions de protecció: Conseqüència

Plaça Major 33:

Localització: Plaça Major 33
Època: 1563
Condicions de protecció: Conservació

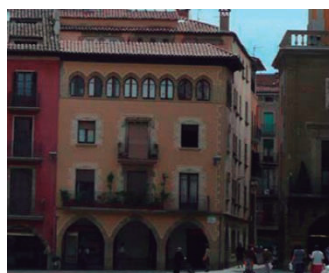
Plaça Major 25:

Localització: Plaça Major 25
Època: 1890
Condicions de protecció: Conservació

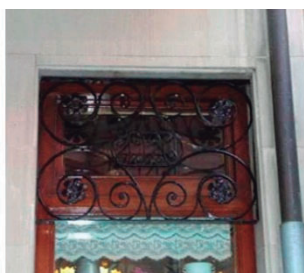
Plaça Major 41:

Localització: Plaça Major 41
Època: 1864
Condicions de protecció: Conservació

Plaça del Pes 3:

Localització: Plaça del Pes 3
Època: 1926
Condicions de protecció: Conservació

Plaça del Pes 6:

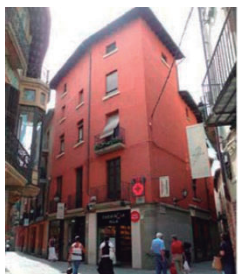
Localització: Plaça del Pes 6
Època: 1847
Condicions de protecció: Conservació

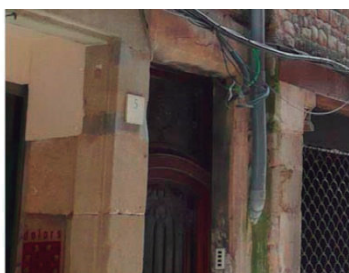
Carrer de Cardona 2:

Localització: Carrer de Cardona 2
Època: 1933
Condicions de protecció: Conservació

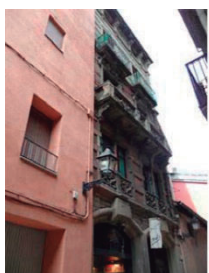
Carrer de Cardona 5:

Localització: Carrer de Cardona 5
Època: 1933
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de Cardona 12:

Localització: Carrer de Cardona 12
Època: 1908
Condicions de protecció: Conservació

Plaça Paradís 5:

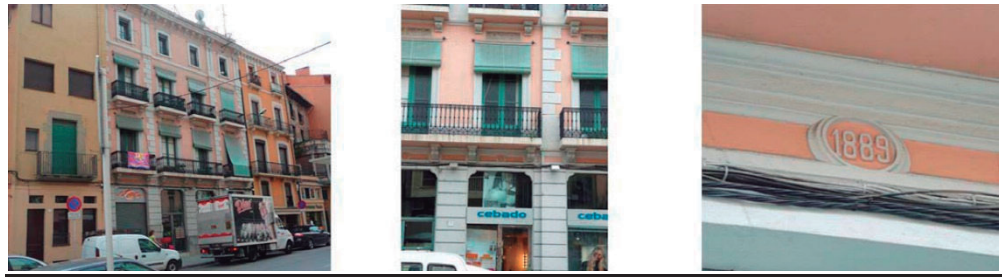
Localització: Plaça Paradís 5
Època: 1914
Condicions de protecció: Conservació

Rambla de les Davallades
10:

Localització: Rambla de les Davallades 10
Època: 1889
Condicions de protecció: Conservació

Rambla de les Davallades 2: Localització: Rambla de les Davallades 2
Època: 1905
Condicions de protecció: Conservació

Rambla de l'Hospital 13: Localització: Rambla de l'Hospital 13
Època: 1903
Condicions de protecció: Conservació

Rambla de l'Hospital 31: Localització: Rambla de l'Hospital 31
Època: 1894
Condicions de protecció: Conservació

Rambla de l'Hospital 29: Localització: Rambla de l'Hospital 29
Època: 1867
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de Vergós 3:

Localització: Carrer de Vergós 3
Època: 1853
Condicions de protecció: Conservació

Plaça de la Catedral:

Localització: Plaça de la Catedral
Època: 1803
Condicions de protecció: Conservació

Plaça de la Catedral 6:

Localització: Plaça de la Catedral 6
Època: 1871
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de la Ramada:

Localització: Carrer de la Ramada 2
Època: 1957
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de la Riera 20:

Localització: Carrer de la Riera 20
Època: 1892
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de la Riera 12:

Localització: Carrer de la Riera 12

Època: 1849

Condicions de protecció: Conservació

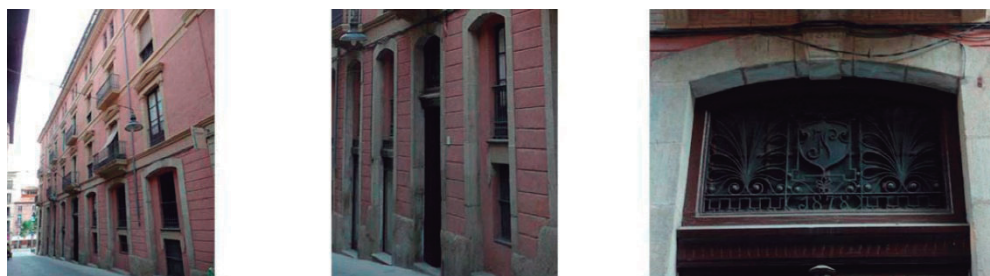

Carrer del Progrés 2 :

Localització: Carrer del Progrés 2

Època: 1878

Condicions de protecció: Conservació

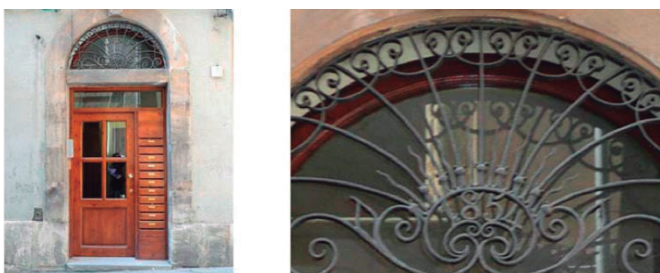

Carrer de la Ciutat 2:

Localització: Carrer de la Ciutat 2

Època: 1854

Condicions de protecció: Conservació

Carrer Verdaguer 2:

Localització: Carrer Verdaguer 2

Època: 1906

Condicions de protecció: Conservació

Plaça de Sant Felip 3:

Localització: Plaça de Sant Felip 3
Època: 1903
Condicions de protecció: Conservació

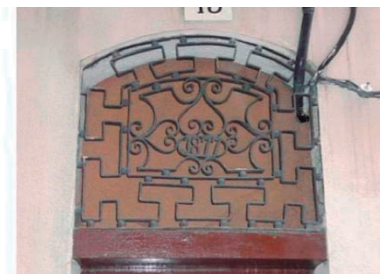
Rambla Montcada cantonada
Mare de Déu dels Angels:

Localització: Rambla Montcada cantonada Carrer Mare de Déu dels Angels
Època: 1734
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de Sant Miquel dels
Sants 15:

Localització: Carrer de Sant Miquel dels Sants 15
Època: 1877
Condicions de protecció: Conservació

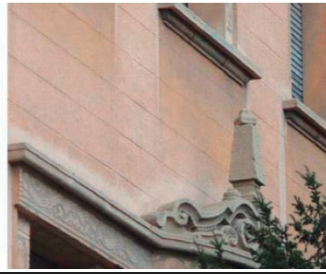
Call Moltó 5:

Localització: Call Moltó 5
Època: 1871
Condicions de protecció: Conservació

Carrer de Sant Antoni
M^aClaret:

Localització: Carrer de Sant Antoni Mª Claret
Època: 1930
Condicions de protecció: Conservació

CENTRE HISTÒRIC

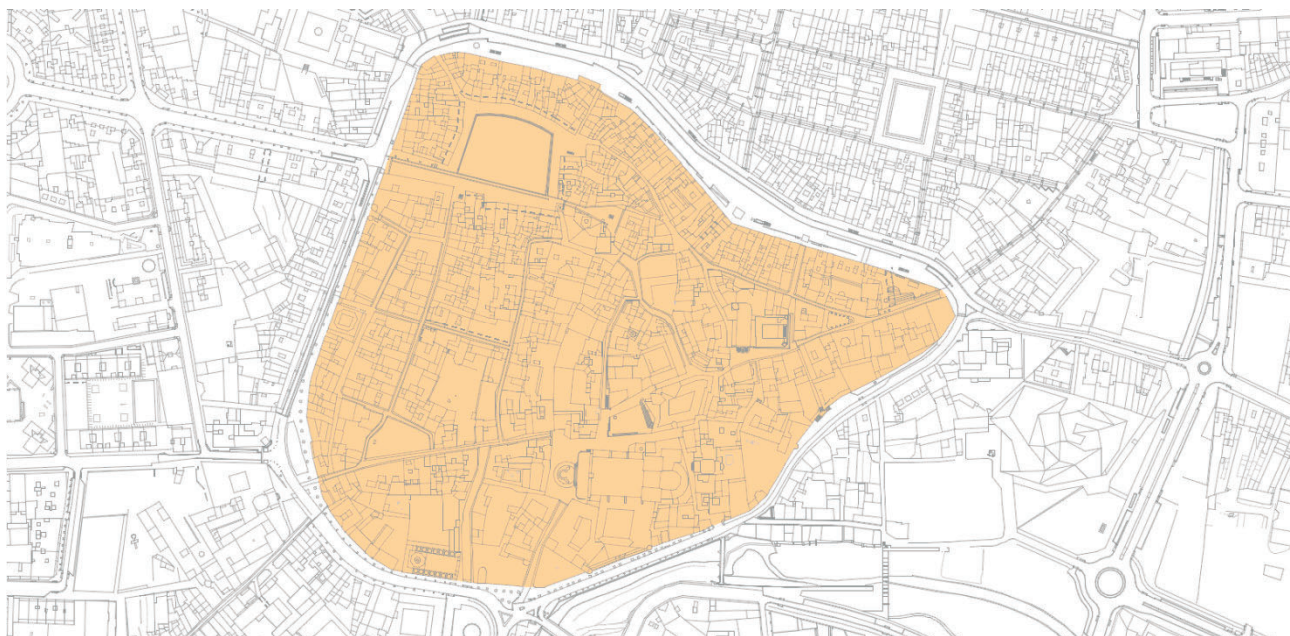
A 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

Subcodi:

ZA90

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Varis, espai públic i àmbits de tipus públic i privat

Descripció específica: Es pot dir que tot el centre històric és un jaciment arqueològic, ja que és una transformació antròpica constant amb amortitzacions contínues d'antigues estructures. El sector conegut com a centre històric és l'espai comprès dintre del que hom coneix com les Rambles definit pel perímetre de muralla medieval de Pere III. Aquest nucli està format per carrers estrets i tortuosos, amb desnivells pronunciats i pavimentats amb llambordes i per espais oberts com la Plaça del Mercadal on es situen bona part dels serveis de la ciutat. La zona presenta ocupació d'època romana i des de l'alta edat mitjana fins a l'actualitat.

La ciutat de Vic dins aquest recinte emmurallat nasqué de bon principi sota el doble domini comtal i episcopal, el primer centrat en el castell i el segon en la catedral. Inicialment prosperà el nucli episcopal, que s'expandí aviat vers el carrer de la Ramada, creat seguint un antic camí ramader, i vers els pendissos del turonet del castell, als llocs anomenats la Codina i la Quintana. Paral·lelament es construïren cases entorn del castell i de l'església de Sant Sadurní, que donaren lloc a la Plaça Vella i al carrer de Sant Sadurní i, al sector de la Quintana, a la confluència amb la jurisdicció episcopal. Molt aviat, també, es formà el centre del Mercadal, dins la jurisdicció episcopal, que fou el centre d'una altra concentració de població.

En els camins que hi conduïen des de la part del castell i des de la catedral es crearen els carrers que configurarien la futura ciutat de Vic. Es pot dir que al segle XII la ciutat de Vic ja havia pres substancialment la fesomia que té el nucli antic, envoltat de muralles, les primeres aixecades al segle XII i les segones, en part subsistents, construïdes entre el 1368 i el 1378. Aquestes muralles incloïen la doble jurisdicció que tenia la seva línia divisòria en una ratlla imaginària que començava al pont de Queralt, pujava cap a la plaça de Malla i pel carreró de Vergós sortia a la plaça de la Quintana; després, pels carrers dels Corretgers i de la Ciutat tirava cap a la plaça Major o del Mercadal, de la qual incloïa els porxos de la banda de llevant, i sortia

de la ciutat pel carrer de Sant Cristòfol i l'antic portal de Manlleu. Entre aquestes dues jurisdiccions, entorn de l'actual plaça de Malla, hi havia el barri jueu, molt florent al segle XIII i al principi del XIV.

Hi ha notícies històriques de l'adquisició d'horts per part dels jueus per construir-hi edificis de tipus públic. Vers el 1268 els jueus estaven construint una sinagoga cap als carrers que baixaven des de la Plaça de la Quintana cap a la Catedral. Pels documents hauria d'estar situada entre la Plaça de Malla i el carrer de Vergós. Entorn de la sinagoga es documenta el Call dels Jueus, que travessava la Plaça de Montrodon (antigament Plaça dels Jueus) i que s'enfilava pel Carrer d'en Guiu, cap a la plaça de Montcada. La sinagoga requeria en el domini del bisbe i aquest edifici va ser desafectat el 1364 i durant el segle XIV els jueus abandonaren la ciutat.

Alguns dels edificis notables d'aquests primers temps foren la catedral de Vic, renovada pel bisbe Oliba entorn del 1030, amb l'església de Santa Maria "la Rodona" que hi havia al seu davant. El castell comtal, reedificat al segle XI entorn de l'antic temple romà pels Montcada, senyors de la part alta de la ciutat des dels volts de l'any 1088, i dit, per això, castell de Montcada o dels Montcada, i l'església de Sant Sadurní, reedificada també al segle XI.

Enmig de totes les vicissituds històriques que marquen la història de Vic entre els segles XII i XIV, hi hagué una forta expansió urbanística i menestral. Al principi del segle XIII es calcula que la ciutat tenia uns 3 000 h, dedicats als oficis menestrals propis d'una ciutat de mercat: paraires, sabaters, sastres o ferrers, i amb una indústria més notable de coltellers i blanquers que exportaven els seus productes a l'exterior. La vitalitat ciutadana es pot veure també en la gran quantitat d'altars i beneficis que s'establiren a la catedral al llarg del segle XIII i, en especial, pels convents que es fixaren a la ciutat. Els primers a establir-s'hi foren els hospitalers de Sant Joan de Jerusalem, els quals són documentats a Vic a partir del 1181, i arribaren a crear-hi una comanda, la qual no perdurà més enllà del 1258. El 1225 hi erigiren un convent els franciscans, que el 1270 canviaren d'emplaçament. El 1235 hi fundaren un convent els mercedaris. Per aquest temps, als afores de Vic, també funcionava la capella de Sant Jaume amb el seu hospital de leprosos; l'hospital d'Arnau de Cloquer, erigit el 1217 prop de l'església de Sant Bartomeu, situada al cap del pont de Queralt; l'albergueria de la catedral, situada al carrer que encara en duu el nom; i una capella i hospital dedicats a la Trinitat i aixecats el 1275 per Ramon de Malla. La comunitat de jueus de Vic conegué també una etapa de forta vitalitat, amb nous membres vinguts de Mallorca i de Manresa. El 1277, quan sumaven onze famílies, adquiriren un tros d'hort per a edificar-hi una sinagoga i escola, i el 1327, una peça de terra a llevant de la ciutat, a l'indret conegut encara com a Puig dels Jueus, per tal de destinar-la a cementiri.

En l'aspecte urbanístic, Vic continuà creixent al llarg de tot el segle XIII i principi del XIV, dintre el clos murat, en especial vers la part NW del seu àmbit, és a dir, carrers de la Riera, de Call Nou i de les Basses. També la plaça Major rebé la configuració definitiva i, a més del seus pòrtics, sota els quals es venia, s'instal·laren al centre petites botigues d'obra, agrupades per gremis i matèries, com les taules de carnisseria, sabateria o draperia, la majoria amb el seu soterrani o sotabotiga. Les pestes i les lluites de mitjan segle XIV portaren una forta davallada de poblament a Vic, com a la majoria de les ciutats del país. La davallada fou tan forta, que el 1388 el rei Joan I va concedir un privilegi, a petició del consell de la partida reial, pel qual donava llibertat absoluta a tothom qui volgués establir el seu domicili a Vic amb la respectiva família, fins i tot en cas que fos afectat per excessos o delictes comesos en altres ciutats o baronies. Malgrat la davallada demogràfica, la ciutat anà afermant la seva organització gremial al llarg del segle XIV: el 1345 funcionava ja la confraria de Sant Eloi i Sant Honorat, dels oficis del metall, com els coltellers, daguers, beiners i manegadors, confraria que modificà les seves ordinacions el 1385. El 1391 els coltellers, per llur gran nombre, s'erigiren en confraria a part. Abans del 1348 existien també les confraries de sastres i corretgers, sota l'advocació de santa Llúcia i sant Lluís, els capellers, sota el patrocini de sant Gabriel, i els traginers, sota el de sant Antoni Abat. Els sabaters i pellaires s'organitzaren el 1348, sota l'advocació de sant Francesc i de sant Bartomeu. Els paraires i els teixidors de llana, constats el 1338, s'agremiaren formalment el 1381, i per fi, el mateix any 1381, el rei Joan I facultà els consellers de la ciutat per constituir i regular els gremis que s'establissin d'aleshores endavant. Al costat de l'estament menestral, la ciutat disposava d'un bon nombre de mercaders i botiguers, advocats, procuradors, notaris i apotecaris que, juntament amb els metges, formaven la classe culta i l'estament superior. La ciutat atreia la Plana ja aleshores pels seus mercats, sobretot el dels dissabtes de la plaça del Mercadal i el secundari dels dimarts a la plaça de la Quintana. També es crearen el 1316 unes fires importants els primers dies de setembre, per a les quals el rei Jaume II concedí salvaguarda i guiatge l'any 1319. Entre els anys 1368 i 1378 es construïren les muralles noves, formades per set portals i trenta-tres torres, a una distància de vint canes l'una de l'altra.

Com en altres obres importants es construí el claustre de la catedral, començat l'any 1318 i acabat cap a la fi del segle. Igualment es feren obres públiques a càrrec del municipi, com és ara l'ampliació de l'antiga casa del consell, amb el pis superior i Sala de la Columna, acabada el 1493; la conducció d'aigua a la ciutat; la construcció de cinc fonts públiques l'any 1447 i la creació d'una Botiga del Blat, el 1458. També el capítol catedralici féu fer importants obres al creuer de la catedral entre els anys 1401 i 1427. S'inicià la construcció de l'església de la Pietat, el 1454, i es construïren cases ciutadanes a la plaça de la Catedral, al carrer dels Corretgers i a l'antiga partida de Montcada. La fi del segle XV, amb les guerres dels Remences i contra Joan II, que s'enllaçaren a Vic amb velles rivalitats ciutadanes i amb les pestes, que s'estengueren del 1522 al 1530, assenyalen l'acabament d'un temps molt influït encara pels antics motlles senyorials. Després de diverses etapes de minva demogràfica i de bandolerisme, s'iniciarà una etapa caracteritzada per la major o

menor prosperitat de la producció menestral i s'acabà de configurar l'actual trama del centre històric de Vic, amb l'obertura de construccions sobre muralla i l'obertura de nous carrers als segles XVIII i XIX.

Cronologia específica: Romà, medieval i modern

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

■ Romà

Última actualització: Desembre de 2017

■ Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

- AAVV. (1990). Municipi de Vic. Carta Arqueològica de Catalunya. Generalitat de Catalunya.
- CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Informe inèdit.
- JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva Història . Barcelona. Curial.
- MOLAS, M. D . (1979). Acerca de la urbe ausetanorum y de la ciudad romana de Ausa. A:B.S.E.A.A. Valladolid.
- MOLAS, MD. (1982). Els Ausetans i la Ciutat d'Ausa. Vic: 93.
- MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1988). "Vic, cinc anys d'arqueologia urbana" a l'Avenç, n. 112. Plecs d'Història Local n.13: 196.
- MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1990). "La problemàtica del treball de camp en arqueologia urbana. La ciutat de Vic com a exemple d'aplicació pràctica" a I i II Curs Internacional d'Andorra: 177.
- OLLICH, I. (1982). "Dos exemples d'arqueologia medieval al nucli urbà de Vic: la casa de la Plaça de Dom Miquel i la necròpolis del Cloquer" a Ausa X: 380, 384-385
- OLLICH, I.; CABALLÉ, A. (1990). "Vic, 1990: un repte arqueològic. Problema urbanístic o senyal d'identitat? (1a i 2a part). Revista Vic 1990 i 1991.
- PLADEVALL, A. (et al.) .(1984). Catedral (o Sant Pere) de Vic. A:Catalunya Romànica . Barcelona .Enciclopèdia Catalana. P.678-722
- PUJADES, J.; ROCAFiguera, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa n. 62

GRAU DE PROTECCIÓ 3

Parcel·la < 4,80m

4,80 ≥ Parcel·la < 8m

Parcel·la > 8m

Tindrà màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga

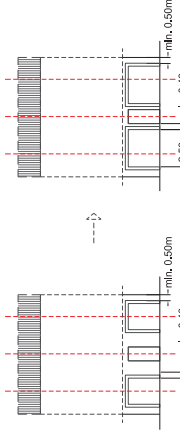
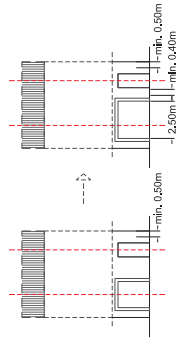
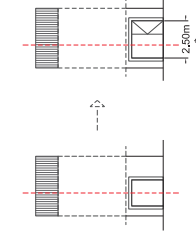
Tindrà màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga

Tindrà un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

Transformació planta baixa

Transformació planta baixa

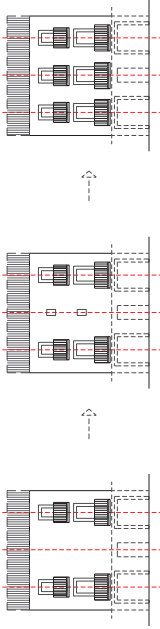
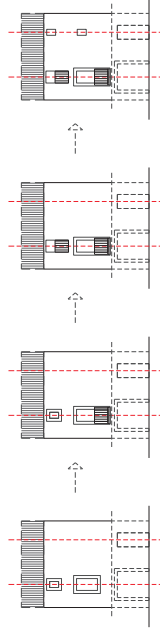
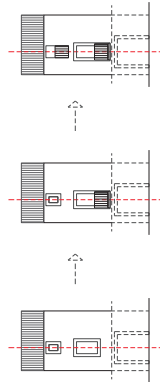
Transformació planta baixa

Transformació buits arquitectònics

Transformació buits arquitectònics

Transformació buits arquitectònics

Sostre edificable màxim de parcel·la (teòric): En general, la parcel·la tindrà un sostre edificable màxim teòric, indicat en els plànols d'ordenació, que es troba regulat en cada subzona. Aquest sostre es col·locarà prioritàriament en l'edificació principal però en alguns casos quan l'estudi històric-arquitectònic determini una solució diferent que s'adapti millor a l'entorn es podrà col·locar com una edificació independent seguint les tipologies tradicionals. Seguirà la tramitació establerta en l'Article 312. **Tramitació de les sol·licituds d'actuació o intervenció sobre elements o àmbits de protecció** i els paràmetres definits en l'Article 311. **Condicions específiques dels elements catalogats.**

[*] Es pot assolir l'amplie màxim de 2,50m quan es justifiqui la seva necessitat (entrada de vehicles)

Denominació

Codi de classificació

Casa Bassols

A 434 025

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

EU063

Estil:	Barroc, Gòtic, Romànic	Ús originari:	Habitatge
Autor/arquitecte:	Se'n desconeix l'autor. Josep Maria Bassols, arquitecte. (Dècada dels 60)	Restes arqueològiques:	Estructures existents
Dates de construcció:	-	Estat de conservació:	Bo
Època:	Època contemporània Segles XIX	Situacions de risc:	
Entorn de protecció:	Forma part del conjunt del Centre històric		

DESCRIPCIÓ:

Es tracta d'una casa senyorial entre mitgeres de planta baixa, tres plantes pis des dels carrer de la Riera. L'última planta superior és una galeria. La façana que dona al parc de la Maria Àngels Anglada té planta baixa i pis.

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA FAÇANA:

Presenta la tradicional composició de casa senyorial. A la façana el basament està marcat amb arcades rebaixades, la planta noble amb balcons i finestres de llinda plana, i el coronament està constituït per una galeria amb catorze obertures d'arc de mig punt i un ràfec amb colls de fusta vistos. Les obertures s'ordenen en eixos de composició verticals i són de diferent tipus a cada planta. Les principals obertures estan emmarcades amb pedra picada. Els balcons són de forja i la façana està arrebossada. Així mateix destaquen les finestres geminades, una a l'extrem esquerre de la planta noble, la qual conserva les columnes, i l'altra a l'extrem oposat del segon pis.

DADES HISTÒRIQUES:

Cronologia:	L'edifici actual sembla construït al s. XIX, aprofitant elements d'èpoques anteriors interpretant els tipus tradicionals barrocs. L'última rehabilitació va ser a finals del s.XX, en la que es va construir en restaurant.
Context històric de la ciutat:	En un carrer format als segles XII i XIII, una vegada protegida la ciutat per les muralles i que va constituir l'eix de l'eixample que es realitzà en aquests segles com a conseqüència de la prosperitat econòmica i l'augment demogràfic.
Valor sociocultural:	Va ser la casa natal de Ma Àngels Anglada, escriptora catalana amb una sòlida trajectòria literària, que va donar com a primers fruits importants la novel·la Sandàlies d'escuma que li va valer el premi Lletra d'Or el 1985 i el Premio Nacional de la Crítica.

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:	Continuïtat en la coherència del paisatge urbà (Valor ambiental), Autenticitat de l'element, Valor històric - artístic L'edifici té gran interès històric-artístic, tipològic i testimonial. És interessant la interpretació que fa dels tipus tradicionals de cases senyorials vigatanes.
Elements:	Cal destacar la planta baixa i la planta noble
Entorn de protecció:	L'ambient del conjunt del Centre històric contextualitza i realça l'edifici.

Denominació

Codi de classificació

Casa Bassols

A 434 025

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

EU063

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Tipus d'intervenció:	<p>Manteniment o conservació, Restauració, Rehabilitació o millora, Consolidació, Ampliació</p> <p>A la mesura que es pugui caldrà adequar la pell de la façana amb els materials textures i cromatismes semblants als originals previ a la última reforma.</p> <p>Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de recuperar el caràcter original de la finca, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.</p> <p>Per tant, qualsevol intervenció requerirà la realització d'una memòria d'investigació i recerca històrica per valorar tots els processos històrics de l'edifici de manera que justifiqui, documenti i posi en valor les parts originals i en defineixi les modificacions posteriors. La intervenció haurà de permetre la lectura o la interpretació del seu ús original i/o la seva evolució, sobretot en la planta noble.</p> <p>A l'interior es mantindran i restauraran els espais comuns, la planta noble i elements decoratius originals, permetent-se aquelles obres d'intervenció necessàries (a justificar) per tal de donar compliment al decret sobre requisits mínims l'habitabilitat en els edificis l'habitatges. En tot l'edifici, els elements interiors amb valor patrimonial que formin part del relat de l'edifici i contextualitzin la seva història, s'hauran de mantenir: sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.</p> <p>En la restauració de façanes, caldrà eliminar els elements superposats no originals (tendals i rètols que no s'ajustin a la normativa, reixes, instal·lacions, estenedors...); recuperar els forats arquitectònics originals; neteja i, si s'escau, recuperar els elements originals (superfícies de pedra, revestiments, esgrafiats, lloses de balcons, baranes, reixes, elements ornamentals, fusteria de totes les obertures, persianes de llibret o de corda, barres de suport dels elements de regulació lumínica, altres elements singulars...)</p> <p>El cromatisme i les textures que calgui adoptar per a les superfícies i els elements de les façanes s'haurà de remetre a La carta de colors de la Ciutat Antiga de Vic, inclosa a l'Ordenança del Paisatge. Caldrà fer un estudi cromàtic i estratigràfic per justificar l'elecció escollida.</p> <p>El sostre màxim d'aquest finca és de 1.927m². Es permetrà assolir-lo mitjançant un estudi històrico-arquitectònic que permeti adaptar i millorar les preexistències de l'entorn.</p>
Criteris d'intervenció:	<p>Exterior: S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme original.</p> <p>Interior: S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura, el cromatisme, l'estructuració funcional i l'estructura de suport.</p>
Arqueologia:	Àrea d'expectativa arqueològica: Àmbit 1
Entorn de protecció:	Qualsevol intervenció ha de tenir en compte la continuïtat i la coherència del conjunt del Centre històric.
Usos permesos:	Segons normativa POUM. Distribució d'habitatges: El nombre màxim d'habitatges és de 8.
Usos prohibits:	Segons normativa POUM.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Bibliografia:	SURINYACH, M. 1985. Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic al Centre Històric de Vic. Ajuntament de Vic. Generalitat de Catalunya. Departament de Política territorial i obres públiques. Direcció General d'Urbanisme. Ajuntament de Vic.,
Informació recollida:	

Denominació

Codi de classificació

Casa Bassols

A 434 025

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DE L'ELEMENT SINGULAR

EA67

Nom: **Finestra gòtica**
Situació: Carrer de la Riera 25
Estil: Gòtic
Autoria: Se'n desconeix l'autor
Estat de conservació: Bo
Fitxa relacionada: -

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni ambiental-urbà
Classificació: Elements arquitectònics
Categoria: BCIL
N^a reg/cat: -
Nivell de protecció: Conservació

DESCRIPCIÓ GENERAL:

Dades Històriques: L'edifici és dels segles XIX i XX i conserva elements arquitectònics anteriors.

Descripció: Finestra de pedra germinada amb arcs trebolats. Són elements arquitectònics singulars normalment provinents de transformacions d'edificis antics que actualment formen part de les façanes actuals. Són elements importants des del punt de vista històric, tipològic, artístic i testimonial.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Tipus d'intervenció: Manteniment, conservació i restauració

Criteris d'intervenció: S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, els materials, la textura i el cromatisme. S'ha de respectar la situació que ocupen actualment en els edificis.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Denominació

Codi de classificació

Casa Bassols

A 434 025

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DE L'ELEMENT SINGULAR

EA68

Nom: **Finestra romànica**
Situació: Carrer de la Riera 25
Estil: Romànic
Autoria: Se'n desconeix l'autor
Estat de conservació: Bo
Fitxa relacionada: -

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni ambiental-urbà
Classificació: Elements arquitectònics
Categoria: BCIL
N^a reg/cat: -
Nivell de protecció: Conservació

DESCRIPCIÓ GENERAL:

Dades Històriques: L'edifici és dels segles XIX i XX i conserva elements arquitectònics anteriors; aquesta finestra podria ser del segle XII.

Descripció: Finestra de tres arcs de mig punt sustentats per dues columnes, una amb capitell esculturat amb quatre figures humanes i l'altra amb capitell configurat per dobles palmetes. Les arquivoltes estan configurades per fretes i hi ha quatre rosetes incises als carcanyols.
Cal destacar-lo perquè és un testimoni de capitell esculturat amb figures humanes a la via pública. Es destaca el treball òptim dels dos capitells i la decoració mesurada i eficaç dels arcs d'estil romànic francès. Es valora el fet de conservar en un nou edifici aquest element arquitectònic romànic, amb aquell esperit romàntic i culte de respecte pels estils medievals, d'altra banda, habitual en temps de la Renaixença.
Són elements arquitectònics singulars normalment provinents de transformacions d'edificis antics que actualment formen part de les façanes actuals. Són elements importants des del punt de vista històric, tipològic, artístic i testimonial.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Tipus d'intervenció: Manteniment, conservació i restauració

Criteris d'intervenció: S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, els materials, la textura i el cromatisme. S'ha de respectar la situació que ocupen actualment en els edificis.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Codi Classificació

Codi Classificació

Casa Bassols

A 434 025

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

JA39

Nom:	Casa Fontcoberta
Altres noms:	-
Situació:	C/ Riera, 25
Profunditat:	Desconegut
Ús actual:	Equipament municipal. Casal.
Ús originari:	Via pública amb posterior urbanització
Visibilitat i accés:	No visible
Situació de risc:	Risc de pèrdua parcial
Ubicació material:	No excavat
Estat de conservació:	Conservat íntegrament

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació:	Jaciments arqueològics
Categoria:	BPU
N ^a reg/cat:	IPAC2760
Nivell de protecció:	Conservació

DESCRIPCIÓ GENERAL:

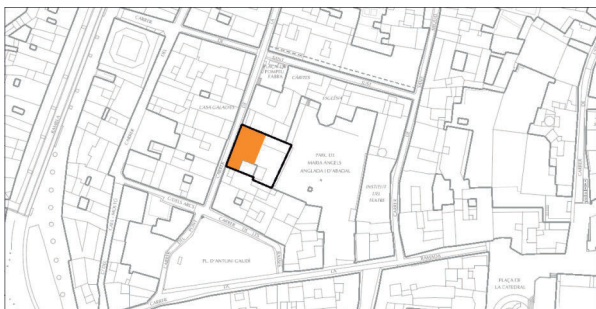
Cronologia específica:	Medieval indeterminat, Modern XVI - XVII, Modern Segles XVIII - XIX, Segle XX Anterior Guerra Civil, Segona meitat Segle XX - XXI
Descripció del bé:	Edifici públic termes, Edifici públic mercat, Edifici públic altres, Obra pública, Obra pública via, Obra pública pont

Descripció específica:

Casal amb rehabilitacions situat en un carrer de la ciutat antiga urbanitzat des d'època medieval. Hi pot haver restes arqueològiques conservades al subsòl de l'edifici ja que es documenten troballes durant unes obres realitzades al 1910, sense especificar l'entitat de les mateixes ni el seu estat de preservació. Restes formades per edificis i estructures domèstiques; carrer i estrats geològics possiblement pertanyents a l'antiga riera. El carrer sembla que es comença a urbanitzar a partir dels segles IX i X i que presenta una urbanització intensiva a partir dels segles XII i XIII. A partir del segle XII es consolida com a accés sud del Mercadal. Diverses cases senyoriales aporten informació arqueològica sobre els seus orígens medievals, com per exemple la Casa del Carrer de la Riera, La Casa Fontcoberta o la Casa Galadies. Són d'especial interès les cases a banda i banda del carrer on possiblement s'haurà conservat estratigrafia d'interès arqueològic.

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA

PLANIMETRIA

Codi Classificació

Codi Classificació

Casa Bassols

A 434 025

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

JA39

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Tipus d'intervenció: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

AAVV. (1910): Gazeta Montanyesa n. 487 (13.8.1910).

FRAU, V. (1990). "La Plaça Major de Vic: estudi del seu procés de formació. AUSA XIV-125: 163-180. JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 163.

PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 17 i 49.

SURINYACH, M. (1985). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic al Centre Històric de Vic. Ajuntament de Vic. C-43. Troballa per obres al 1910.

Denominació

Codi de classificació

Antic Seminari Diocesà

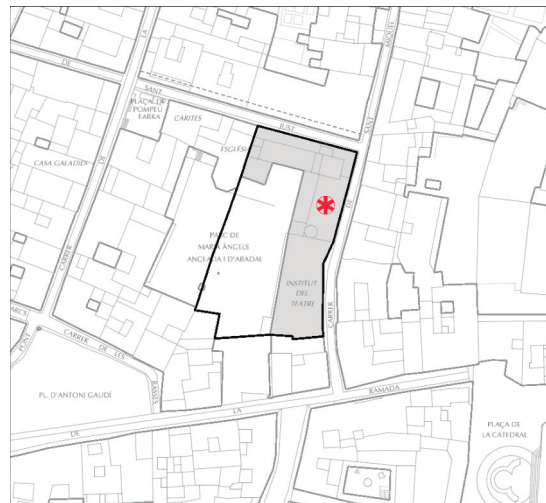
A 468 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	C SANT MIQUEL DELS SANTS - C SANT JUST	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X= 438163 Y= 4642158	Plànol:	C02.3 - O08.3
Dades Cadastrals:	8223819DG3482S		
Titularitat:	Pública	Superfície:	2023 m2
Núm. plantes:	PB+3	Sostre:	4079 m2
Altres noms:	Seminari Vell		

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Edificis urbans
Categoria:	BCIL
Núm. reg/cat:	-
Nivell de protecció:	Conservació
Altres proteccions:	Núm. IPCC: 36340 Veure subsòl A 468 003

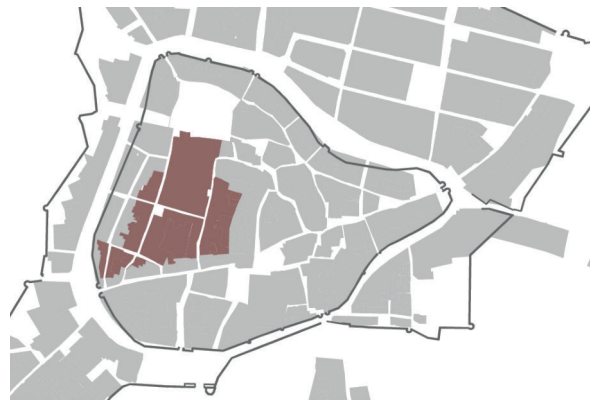

DADES URBANÍSTIQUES:

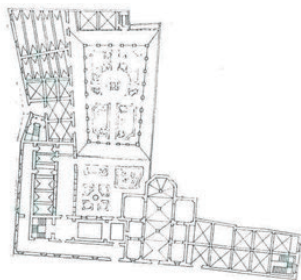
Pla Vigent:	POUM
Classificació:	SUC (Sòl urbà consolidat)
Qualificació:	SEc-A2c
Ús actual:	Institut del teatre i una altra part en desús

CONTEXT URBÀ:

Creixement en Eixample dins muralles: La construcció de la muralla seguint criteris militars i de defensa va deixar grans espais buits a l'interior i va oferir una protecció que va permetre canviar la trama urbana d'agrupada a una en forma de malla més o menys regular, sempre recolzada amb estructures preexistents. Això va permetre assimilar el creixement demogràfic del s. XIII

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

Denominació

Codi de classificació

Antic Seminari Diocesà

A 468 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

EU066

Estil:	Barroc, Eclecticisme	Ús originari:	Docent, religiós
Autor/arquitecte:	Se'n desconeix l'autor	Restes arqueològiques:	Estructures existents
Dates de construcció:	-	Estat de conservació:	Regular
Època:	Època moderna (Segles XVII) Època contemporània Segles XIX i XX	Situacions de risc:	
Entorn de protecció:	Forma part del conjunt del Centre històric		

DESCRIPCIÓ:

Conjunt d'edificis organitzats a partir de l'església de Sant Just i el seu claustre a l'interior de la illa. L'edifici consta de planta baixa i quatre pisos superior. Les obertures s'organitzen en eixos verticals i són totes de llinda plana amb brancals de carreus de pedra. Els portals que es conserven a la planta baixa són d'arc rebaixat.

DADES HISTÒRIQUES:

Cronologia:	<p>L'edifici es construeix el 1649 com a residència i Col·legi de Sant Andreu, dirigit pels jesuïtes, establerts al carrer de la Riera. Aquesta construcció està vinculada amb l'ampliació de l'església de Sant Just adjacent a l'edifici.</p> <p>El Col·legi de Sant Andreu va prendre importància després de la supressió de la Universitat Literària decretada per Felip V al 1716, aquest impuls va perdurar fins l'extradició dels jesuïtes, el 1767.</p> <p>Amb tot aquest temps, l'edifici es va anar ampliant i transformant a les noves necessitats.</p> <p>Finalment aquest edifici es va convertir en Seminari el 1770, quan l'ajuntament el va adquirir a través d'una permuta amb el bisbe. En les etapes successives es van anar fent ampliacions per atendre les necessitats del contingut escolar, que va esdevenir molt important durant el segle XIX, en el que ja estava adscrit a un centre de formació superior.</p> <p>El pas del bisbe Pablo de Jesús Corcuera va ser molt decisiu en el decenni del 1825 al 1835, en el que es va aconseguir una matrícula de 671 estudiants, superant les universitats de Salamanca i d'Alcalà. El seu nombre va augmentar fins a superar el miler.</p> <p>El seminari va funcionar fins el 1947.</p>
Context històric de la ciutat:	<p>En plena trama medieval a la part baixa de la ciutat. El s. XIX és un segle de replantejament ideològic que va comportar un canvi de concepció de la societat, i en nous sistemes de vida. Es van produir guerres i revolucions que trasbalsaren la ciutat i les noves idees liberals van aparèixer els nous ordres religiosos que van canviar la utilització molts dels antics convents. Per altra part, gran nombre de famílies van deixar les residències de pagès o de pobles de la comarca per instal·lar-se a Vic, ciutat que prengué una fisonomia diferent dels temps anteriors. La noblesa i les classes militars van fugir de la ciutat i amb l'abolició dels gremis els menestrals actuaren sense la cohesió que havien tingut. Començava l'era industrial, amb una sèrie d'ajustaments comarcals i amb el triomf del capitalisme com a sistema productiu, tant per la indústria com per l'agricultura. La baixa demografia de començament del segle XIX és a conseqüència dels saqueigs, la misèria i les pestes que porten les guerres napoleòniques. Després la guerra dels absolutistes i el trienni liberal, la ciutat segueix experimentant una davallada demogràfica. La tensió continua fins a les guerres Carlines però a partir del 1874 s'inicia el creixement demogràfic. Durant el s. XIX les transformacions en els edificis religiosos i les fundacions de noves ordres van ser molt nombroses en aquest segle tan agitat ideològicament.</p>
Valor sociocultural:	<p>El Seminari de Vic va ser un focus molt important de cultura, en el que hi estudiaren personatges rellevants de la cultura catalana com Jaume Balmes, Sant Antoni M. Claret o Jacint Verdaguer, entre molts d'altres.</p>

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:	Continuïtat en la coherència del paisatge urbà (Valor ambiental), Testimoni d'un fet històric (valor històric i social)
Elements:	Cal destacar la planta baixa i l'escala de la part de l'edifici on es troba l'institut del teatre.
Entorn de protecció:	L'ambient del conjunt del Centre històric contextualitza i realça l'edifici.

Denominació

Codi de classificació

Antic Seminari Diocesà

A 468 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

EU066

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Tipus d'intervenció:	<p>Manteniment o conservació, Restauració, Rehabilitació o millora, Consolidació, Remodelació</p> <p>A la mesura que es pugui caldrà adequar la pell de la façana amb els materials, textures i cromatismes semblants als originals previ a la última reforma.</p> <p>Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de recuperar el caràcter original de la finca, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.</p> <p>Per tant, qualsevol intervenció haurà de valorar tots els processos històrics de l'edifici de manera que justifiqui, documenti i posi en valor les parts originals i en defineixi les modificacions posteriors. La intervenció haurà de permetre la lectura o la interpretació del seu ús original i/o la seva evolució.</p> <p>Els elements interiors amb valor patrimonial que formin part del relat de l'edifici i contextualitzin la seva història, s'hauran de mantenir: sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.</p> <p>El cromatisme i les textures que calgui adoptar per a les superfícies i els elements de les façanes s'haurà de remetre a La carta de colors de la Ciutat Antiga de Vic, inclosa a l'Ordenança del Paisatge. Caldrà fer un estudi cromàtic i estratigràfic per justificar l'elecció escollida.</p>
Criteris d'intervenció:	<p>Exterior: S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, la textura i el cromatisme original de la part de l'institut del teatre i la resta s'ha de respectar els paràmetres anteriors.</p> <p>Interior: S'ha de mantenir el volum, la formalització arquitectònica, el material, l'estructuració funcional general i s'ha de respectar l'estructuració funcional particular, la textura, el cromatisme i l'estructura de suport.</p> <p>En l'església de Sant Just podran admetre actuacions de millora reutilitzant l'edifici substituint el concepte "mantenir" pel de "respectar".</p>
Arqueologia:	Àrea d'expectativa arqueològica: Àmbit 1
Entorn de protecció:	Qualsevol intervenció ha de tenir en compte la continuïtat i la coherència del conjunt del Centre històric.
Usos permesos:	Segons normativa POUM.
Usos prohibits:	Segons normativa POUM.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Bibliografia:	SURINYACH, M. 1985. Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic al Centre Històric de Vic. Ajuntament de Vic. Generalitat de Catalunya. Departament de Política territorial i obres públiques. Direcció General d'Urbanisme. Ajuntament de Vic.,
Informació recollida:	

Denominació:

Codi de classificació:

PLAÇA MAJOR

B 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització: Plaça Major
Coordenades UTM: X=438182
Y=4642323

Codi Postal: 08500
Plànol: O-09.9

Altres noms: Plaça del Mercadal
Núm. plantes: Varis

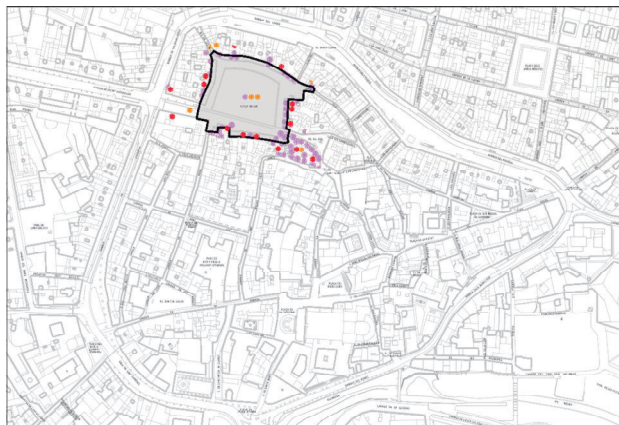
Superfície: 8.358m²
Sostre teòric: L'Existent

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic
Classificació: Conjunt històric arquitectònic
Categoria: BCIL
Nº reg/cat:
Nivell protecció: Conservació
Altres proteccions: Veure altres fitxes del catàleg

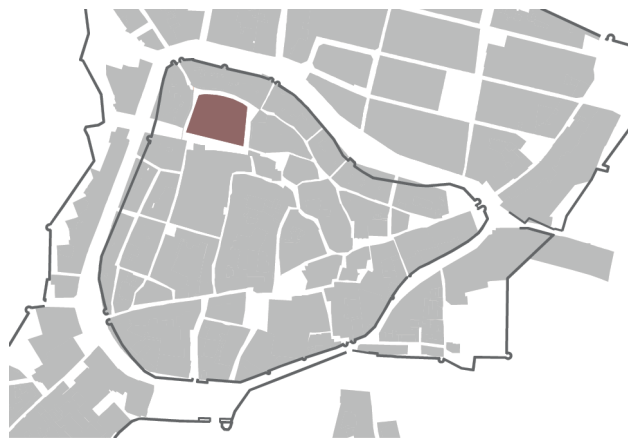
DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent: POUM
Classificació: SUC (urbà consolidat)
Qualificació: R1b

CONTEXT URBÀ:

La plaça Major està situada a dalt d'un turó estratègicament situat al centre de la Plana de Vic. Des de temps molt antics, aquest punt havia estat escollit per realitzar intercanvis comercials de tota mena. És a partir de la consolidació de la ciutat, segles X-XII, i sobretot per la protecció de la muralla al voltant, que aquesta esplanada comença a tenir característiques urbanes.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

PLAÇA MAJOR**B 000 001****DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:**

Subcodi:

C 02

Estil:	Varis	Ús originari:	Serveis auxiliars al Mercadal
Època:	s. X - XX	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. X - XX	Tipologia edificatòria:	Habitatges plurifamiliars
Autor/arquitecte:	Segons edificació	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

La plaça d'avui és el fruit de transformacions constants, en el que arriba el moment de la seva màxima esplendor durant el segle XVII amb l'època Barroca. L'origen, però, es troba a les edificacions que el segle X es van començar a situar al voltant del Mercat. Va ser durant el segle XIX i XX que es produeixen les grans transformacions perdent la continuïtat del sota volta per la part Sud i amb la gran obertura del Carrer Verdaguier, juntament amb la introducció de nous estils modernistes i eclèctics.

Totes aquestes operacions fan perdre part de la coherència del seu moment de màxima esplendor, i per tant la fisonomia d'avui permet entendre tota aquesta evolució (explicada millor en la part de cronologia), essent tota la plaça un testimoni històric dels fets socioculturals de cada moment.

DADES HISTÒRIQUES

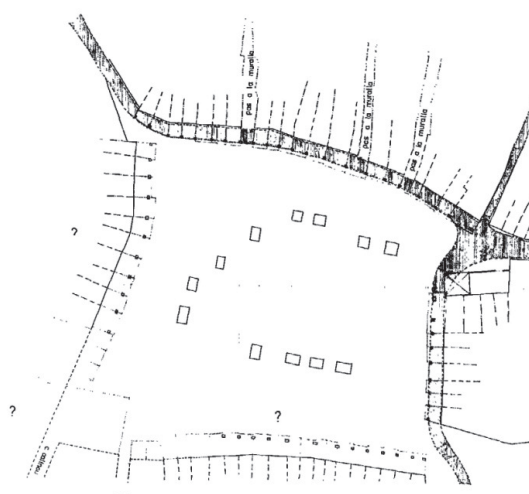
Cronologia:

- Des dels temps ibers s'havien realitzat intercanvis comercials
- El 889, en un precepte del rei franc Odó, s'esmenta per escrit el Mercat per primera vegada
- El 911 i el 957, es fan altra vegada referències al *mercatum*

L'origen físic es troba a les edificacions que el segle X que es van començar a situar al voltant del Mercat. Aquestes edificacions de caràcter provisional aniran adquirint la forma tipològica de casa artesanal porticada en parcel·les de 4-4.5m.

Es consolida per fronts, primer les façanes Nord i Est. Els comerciants es situaven sota els pòrtics amb les seves taules o mitges taules. Els baixos dels edificis encara no eren utilitzats per a ús mercantil. La botiga era la taula que es treia i es posava el mateix dia de mercat.

Al segle XII es construeixen fins a 30 botigues que eren petites construccions fixes de maçoneria i fusta d'una planta al mig de la plaça, envoltades de patis i corral. Les parades tenien unes dimensions aproximades de 16 pams de llargada per 12 d'amplada. Els botiguers pagaven un cànon al bisbe per mantenir-hi les instal·lacions, i els del sector oriental de la plaça ho feien al senyor Montcada.

Font Article Vicenç Frau Espona. AUSA XIV 125 (1990)

- El 1175 és la primera vegada que es parla de PLAÇA del Mercadal
- El 1409 El Consell de la Ciutat dicta l'enderrocament de les botigues fixes de la plaça, però es tornen a reedificar.

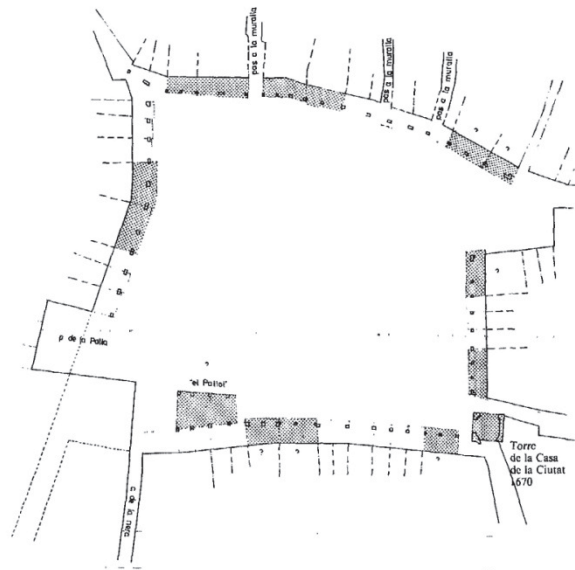
- El 1444 la reina Maria, esposa d'Alfons V, va confirmar només la concessió del mercat del dissabte.
- El 1454 es construeix una font hexagonal monumental al mig de la plaça.
- El 1472, el rei Joan II ratifica els mercats del dimarts i del dissabte.

El 1620 es van suprimir definitivament les parades fixes de la plaça i això va suposar moltes queixes dels botiguers tot i les indemnitzacions. Els botiguers es van haver de canviar d'emplaçament als baixos de les cases de la plaça i els carrers adjacents.

Els sectors ja organitzats amb confraries, traslladen el taulell exterior a l'interior, i reforcen la distribució per carrers, fet que molts d'ells ja havien anat adoptant el nom de la confraria: c/ dels Serrallers (més tard argenters), c/ de les carnisseries, c/ corretgers, plaça del "Peix" (nom popular de la plaça del Pes), plaça del carbó, plaça de la palla...

El 1621 s'ordena que els porcs i el bestiar siguin extrets de la plaça del Mercadal i es ressituin fora de les muralles.

El 1670 es construeix la Torre de la Casa de la Ciutat

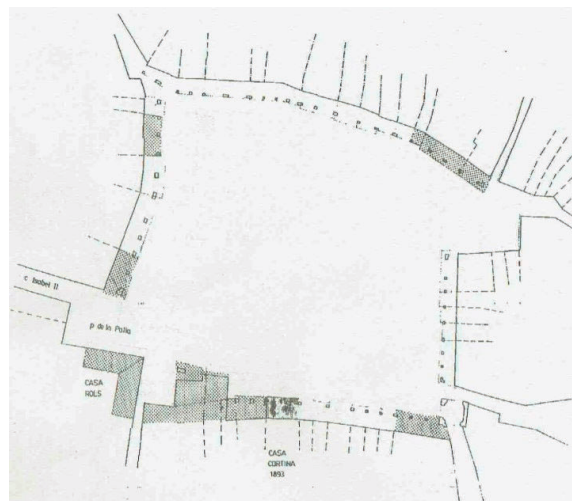

Font Article Vicenç Frau Espona. AUSA XIV 125 (1990)

- El 1780 es va prohibir la circulació de carruatges pel carrer Estret pel mal que feien a la gent i a les cases. Tampoc podien circular per sota els portals de la plaça perquè espatllaven el paviment, entorpien el pas.

La industrialització suposa molts canvis a la ciutat i també a la plaça, de tan significatius com l'obertura del Carrer Isabel II el 1850. A més a més, es construeixen cases de veïns amb operacions que englobaven dues o tres parcel·les d'origen gòtic i s'arriba a les terceres plantes pis.

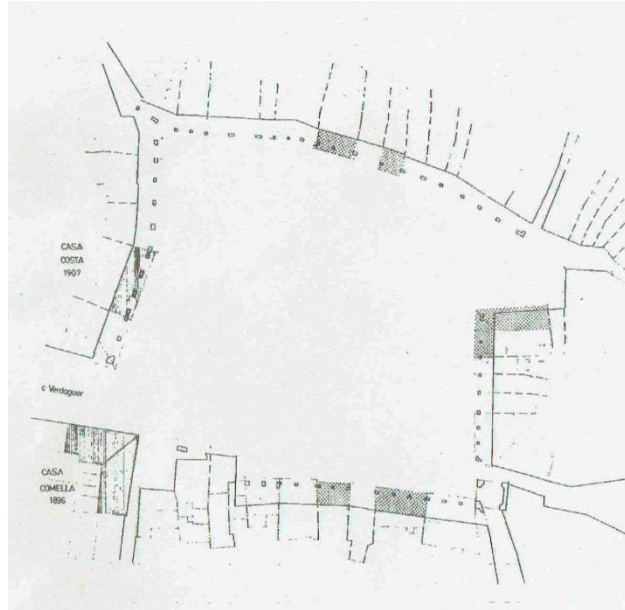
La venda de l'edifici del Pallol a mans de propietat privada suposa el trencament del sota pòrtic de la façana Sud.

Font Article Vicenç Frau Espona. AUSA XIV 125 (1990)

La necessitat de créixer cap a l'oest per l'estació de ferrocarril suposa que el 1910 s'enderroqui la casa Rosconi i s'obri el carrer de Jacint Verdaguer.

Per altra banda, també es fan les últimes addicions de parcel·les gòtiques.

Font Article Vicenç Frau Espana. AUSA XIV 125 (1990)

Arqueologia:

No s'han documentat nivells arqueològics en aquest indret.

Veure la fitxa corresponent B 266 000

L'espai públic i obert format per la plaça Major de Vic o plaça del Mercadal és un dels paisatges culturals més emblemàtics i coneguts de la ciutat de Vic. Les darreres troballes arqueològiques on s'ha pogut documentar algun fragment de ceràmica romana fan pensar en una freqüentació d'aquest espai previ a l'època medieval. Si bé sembla ser que és en aquest moment que adoptaria el seu ús com espai de mercadal i amb una disposició no molt diferent de l'actual, és a dir mantenint un espai central de tipus obert i escassament pavimentat. El seguiment arqueològic portat a terme en construir-se l'aparcament subterrani a la Plaça Major del 1990, no va permetre recuperar nivells arqueològics que indiquessin una pavimentació o l'existència de restes arquitectòniques en aquest punt. El fet és que ja des de començaments de segle XX s'havien anat efectuant rebaixos a la zona de la Plaça, i sobretot del nou Carrer Verdaguer. Per tal d'anivellar-lo es van realitzar rebaixos importants a la part més alta i es va reomplir la part més propera a l'estació. Això explica el fet que no es pogués localitzar en aquesta zona ni tan sols el fossat de la muralla, que de ben segur que existia.

Al seu entorn s'aixeca un complex conjunt arquitectònic format per diverses cases porxades de diferents èpoques que conformen una plaça quadrada. Diferents reformes li han anat donant l'aspecte actual. La funció de plaça sembla a més posterior a la funció de mercadal, que es remuntaria almenys als primers moments de l'Edat Mitjana. La funció de mercat, sembla ser heretada de molt abans. En aquesta plaça hi havia al segle XIX la casa del Sr. De Llanza, que segons la tradició havia estat el palau d'Aulus Mevi, general romà d'origen ausetà (Salarich, J. 1854: 75). Aquest mateix autor parla d'una llarga inscripció recollida pel Pare Flórez pertanyent a un monument funerari dedicat a aquesta personalitat. Aquesta inscripció està desapareguda.

Al segle XIII el mercadal era ja rodejat de porxos o voltes. Sota el subsòl de les cases, sobretot de les voltes de baix, es podrien localitzar restes de la muralla medieval, i de construccions d'època anterior, possiblement romanes. Hi ha testimonis orals, segons els quals, moltes de les cases de les voltes de baix de la plaça tenen uns espais soterranis comunicats entre ells per un passadís longitudinal que seguiria l'antic traçat de la muralla.

R. Ordeig cita la presència d'una font, que s'hi hauria instal·lat cap el 1483. El 1839 es documenta la supressió de l'edifici de la Fleca, que permet donar comunicació del Mercadal cap a la Rambla pel carrer d'Isabel II (C/ Llibertat durant la revolució de 1868). Al 1877 també es documenten rebaixos, com surt publicat al Diario de Vich es destaquen importants rebaixos en la placeta denominada del Pallol o Payol, a causa de les obres que es realitzaven en aquesta mateixa casa, situada a l'angle sud-oest de la plaça. Al 1909 en la reparació de dues façanes de les voltes de dalt de la Plaça hi va desaparèixer una façana gòtica, una de les que donava més caràcter a la Plaça, segons surt publicat a la Gazeta Montanyesa.

Context històric de la ciutat:

La geomorfologia de la Plana de Vic aviat va propiciar a la utilització de les terres fèrtils pel cultiu. Això va provocar intercanvis comercials.

Va ser la seguretat de la ciutat emmurallada, que va permetre establir les primeres edificacions al voltant del Mercadal i allunyades del nucli agrupat de la partida comtal i la partida episcopal.

És la força d'aquest mercat i de la ciutat consolidada com a intersecció de camins comercials, que acaba consolidant tots els fronts de la plaça.

Valor sociocultural:

Té un alt valor social. Avui no es pot concebre Vic sense el Mercat i, aquest, ja no es pot concebre sense la plaça que l'envolta. El Mercat el fa la gent, el seu intercanvi i les seves relacions.

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generador en la formació dels orígens de la ciutat, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic i identitari del municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

PLAÇA MAJOR

B 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

TIPOLOGIA FAÇANES, INTERVENCIIONS I VOLTES:

Tipologia de façanes:

Es diferencien dos tipus de façana, la que fa front a la plaça i la posterior.

- **Façana plaça:** És la façana que fa front a la plaça i configura tota la seva part arquitectònica visible i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts de continuació.
- **Façana posterior:** En aquest cas, pot ser que la façana faci front a un carrer públic, a les Rambles, o a l'interior d'illa.
En el cas que la façana s'entregui a carrer o a les Rambles, caldrà seguir la normativa i criteris d'aquell conjunt, en cas que la façana posterior s'entregui a un pati d'interior d'illa, llavors els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Tipus d'intervencions:

Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de recuperar el caràcter original de la finca, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

En cas que la clau de la finca sigui **protecció ambiental** (R1b3) o **sense protecció específica** (R1b4), llavors caldrà consultar les condicions d'edificació del conjunt del centre històric. (A 000 001), i la ordenança del paisatge urbà.

En el cas de que dues cases contigües, la seva línia de separació mitjanera carregui en el centre d'algun arc dels pòrtics, caldrà tractar les dues respectives façanes, com una de sola i com si aquesta carregués sobre el centre del pilar.

Pòrtics i voltes: Cal preservar els pòrtics en bon estat ja que són el símbol més destacable i visible de tota la plaça. Els arcs es deixaran vistos de pedra, deixant vistes les dovelles i evitant qualsevol tipus de revestiment, al igual que els pilars. En tot cas es podrà aplicar aquells productes que permetin la conservació i la preservació de la pedra que pugui està excessivament degradada per les inclemències climatològiques.

- Els sostres del sota volta s'haurà de disposar a una altura semblant en cada un dels costats de la Plaça, fixant per cada un d'ells el següent. El costat Nord: entre 3.30 i 3.50m. El costat sud 3.30m. El costat Oest: 3.50m. El costat Est: el que correspongui, atenent l'altura de 3.74 pel costat alt i el de 3.56m per l'altre extrem.
- El material d'acabat dels sostres del sota voltes haurà de ser la pròpia estructura, quan aquesta sigui de bigues de fusta, entaulats i llistons tapajuntes.
- Les bigues mestres mitgeres de separació entre els diferents forjats sota voltes, quan no siguin de fusta caldrà recobrir-les amb fusta o arrebossar-les i pintar-les. Cal utilitzar seccions mínimes per no abaixar les altures interiors dels pòrtics.
- No es podrà col·locar cablejat ni cap tipus de cartell fixa temporalment per davant de les façanes ni per sobre dels arcs.
- La il·luminació es treballarà sempre de forma conjunta en tota la plaça.

Locals comercials: Els locals comercials hauran de tenir la voluntat d'establir coherència amb l'entorn de la Plaça, i també entre ells donant continuïtat a la segona façana de la plaça: El sotavolta. Així prenent com a referència comerços històrics com: *l'impremta Anglada, el Forn de pa Soler, el forn de pa de Sant Miquel*.

Les fusteries hauran de ser obligatòriament de fusta massissa o laminada amb pintures opaques o lassurs foscos amb etiqueta ecològica europea, establint com a criteri les proporcions similars a les tradicionals. Les fusteries sempre estaran col·locades enrasades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix de la façana sigui superior a 45cm, que en aquest cas es podran col·locar en el centre.

Les persianes sinó són de fusta massissa o laminada, o per l'interior de la fusteria, podran ser metàl·liques crues o pintades mate, de configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que pot ser opac. Les persianes sempre estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic.

En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar.

TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural: Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El remat superior de l'edifici es mantindrà l'existent amb la seva formalització, la seva volada, el seu material, color i textura.
En cas que la clau de la finca sigui R1b3 o R1b4, llavors caldrà consultar les condicions d'edificació del conjunt del centre històric. (A 000 001).

Coberta: La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada a dues aigües amb el carener el màxim de paral·lel al carrer a on es fa front. Es mantindrà el volum de la coberta existent i el material utilitzat serà obligatòriament la teula àrab, preferentment de recuperació.

Només s'admetran les terrasses ja existents i no se'n podran generar de noves. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

En el cas de la coberta inclinada s'admetran terrats refosos dins la pendent de la coberta, i ha de ser el menys visible possible des de la via pública, amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sota coberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

Canals i baixants: Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zinc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. Els baixants arribaran a terra sense emportar-se per davant dels pilars de les voltes, preferentment en la línia de mitgera.

Xemeneies: El tram exterior vist s'haurà d'integrar al màxim a les construccions existents, amb acabats semblants als de façana. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra similar a les tradicionals.

INTERIORS:

Elements comuns: Els espais comuns, nuclis de comunicacions i patis comunitaris s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica.

Elements patrimonials: S'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.
Les edificacions que tinguin planta noble en la primera planta, a la mesura que sigui possible, s'haurà de respectar la tipologia d'habitatge, la seva distribució i els seus elements patrimonials.

PLAÇA MAJOR

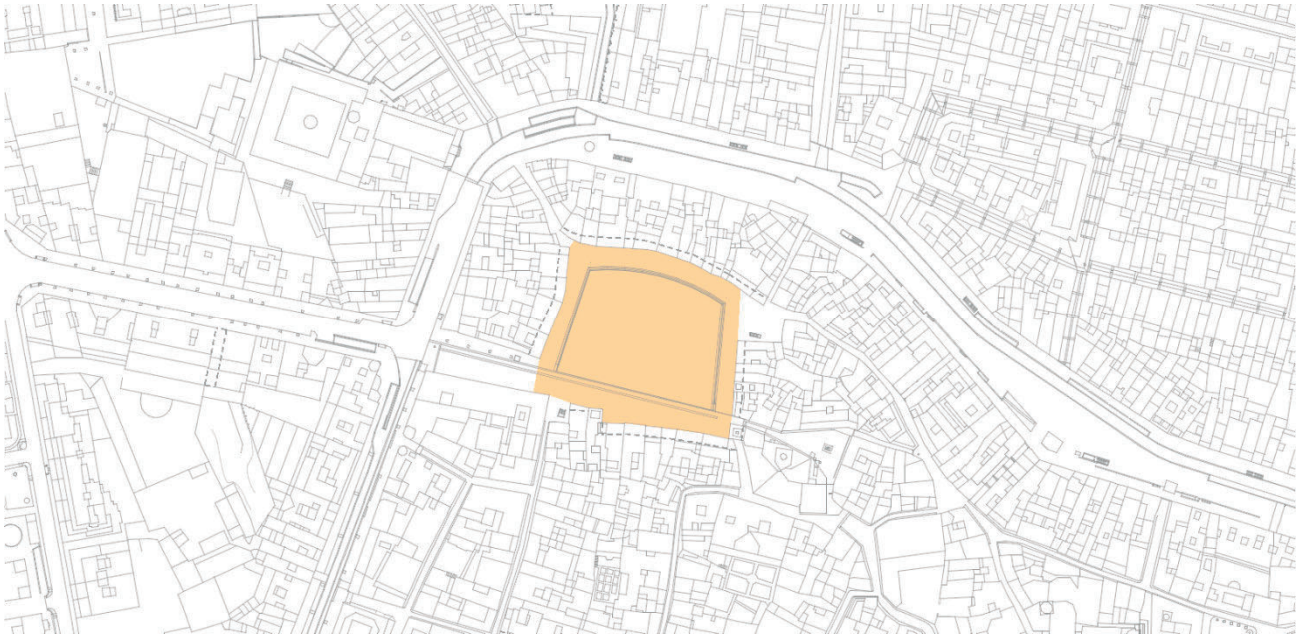
B 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

Subcodi:

ZA96

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Via pública

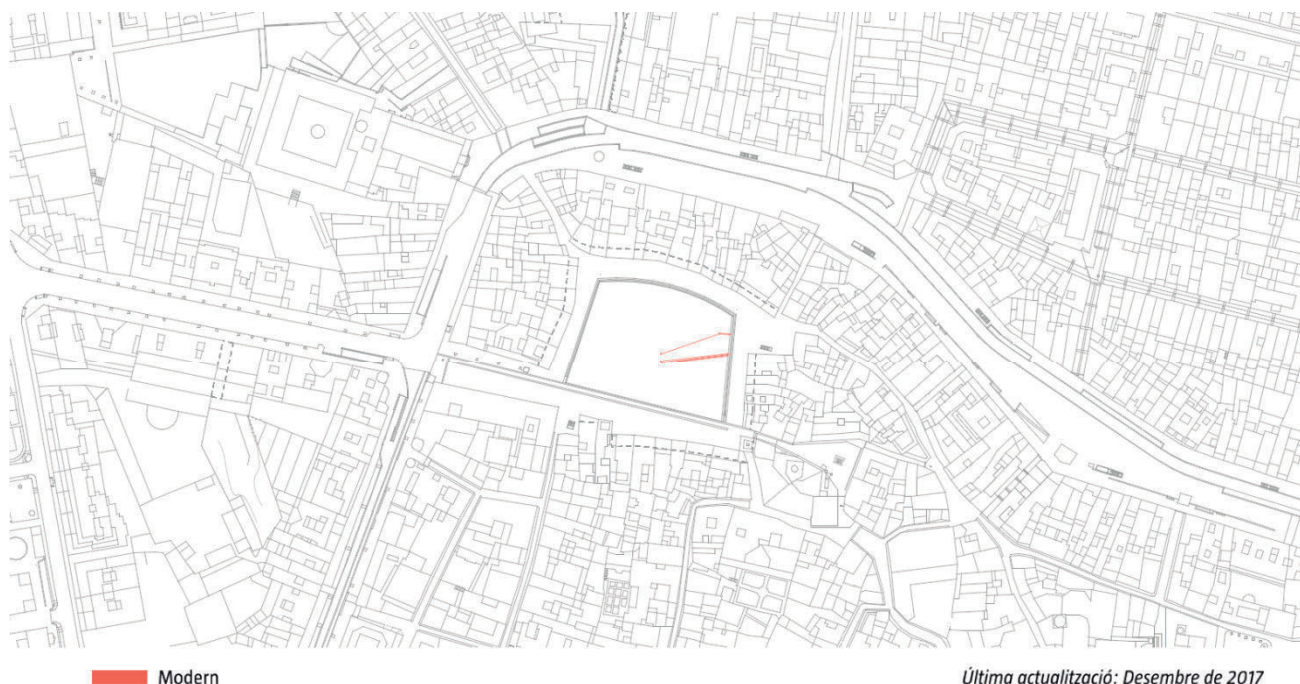
Descripció específica: La plaça del mercadal es troba situada a la plataforma extrema de ponent de la primera ocupació humana de Vic. Junyent esmenta que el Mercadal originà la plaça, és a dir que atragué a poc a poc el comerç ambulant en la alineació d'edificis que es distribueixen al llarg del quadrilàter que conforma el seu perímetre. L'activitat de la menestralia motivà la creació de construccions estables on es manufacturaren els diversos productes tant d'origen agrícola com artesanal. Fins a principis del XVII els accessoris del mercat ocuparen la plaça a mode de construccions i parades fixes, que al 1620 s'intentà eliminar. Es creu que el perímetre s'ha mantingut invariable, una mica onejant a les voltes de baix, més rectilini en la resta i amb curtes sortides que donaven al portal de Gurb, pel carrer de les Neus i al Portal de Manlleu pel carrer Estret o de Sant Cristòfol. Dins muralla la plaça va mantenir els accessos per el carrer dels Argenters, en l'espai que forma la placeta a l'indret on existí una torre que marcava el domini de la jurisdicció dels Montcada. A l'altre extrem l'edifici del Pallol va originar un espai d'activitat a la Plaça del Pallol. Pel cantó de sota Llotja, la plaça es comunicava amb la plaça del Pa, cap al carrer de Sant Hipòlit i per un estret carrer amb la Plaça de la Rosa, absorbida més tard per la plaça del Pes. L'indret quedà radicalment modificat des del segle XVII amb l'ampliació de l'edifici de l'ajuntament i la construcció de la torre que surt al Mercadal sobre el buit arquejat del pas que dona al carrer de la Cuitat. El següent accés pel carrer de la Riera implica la solució als diversos desnivells naturals d'aquest punt geogràfic. L'accés de la plaça per l'actual carrer Verdaguer, és el més recent, i començà amb un pas dedicat a Isabel II i el passatge Comella, l'obertura del qual es completà al 1910. El seguiment arqueològic portat a terme en construir-se l'aparcament subterrani a la Plaça Major el 1990, no va permetre documentar nivells arqueològics en aquest indret. El fet és que ja des de començaments de segle s'havien anat efectuant rebaixos a la zona de la Plaça, i sobretot del nou Carrer Verdaguer. Per tal d'anivellar-lo es van realitzar rebaixos importants a la part més alta i es va reomplir la part més propera a l'estació. Això explica el fet que no es pogués localitzar

en aquesta zona n tan sols el fossat de la muralla, que de ben segur que existia.

Cronologia específica: Medieval

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

- Regulació: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.
- Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

GARCIA, A. (1964-67). Orígens del Mercado de Vich. Ausa Vic, 1964-1967 p.129-134. JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Vic p. 367-370. PLADEVALL, A.; BENET, A. (1986). "La plaça del Mercadal" a Catalunya romànica. Barcelona. Vol III Osona II p. 673-678. PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa n. 123. SUBIRANAS, C (1990). Memòria científica del seguiment arqueològic realitzat a la Plaça del Mercadal de Vic (Osona). Agost del 1990. El Norte Catalán Vic (27.6.1901) Gazeta Montanyesa Vic (31.1.1906), (12.6.1909) i (10.8.1910)

1990. Intervenció arqueològica dirigida per Carme Subiranas

Denominació

Codi de classificació

Varis: Plaça Major

B 266 000

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	PL MAJOR	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X= 438176 Y= 4642322	Plànol:	C02.3 - O08.3

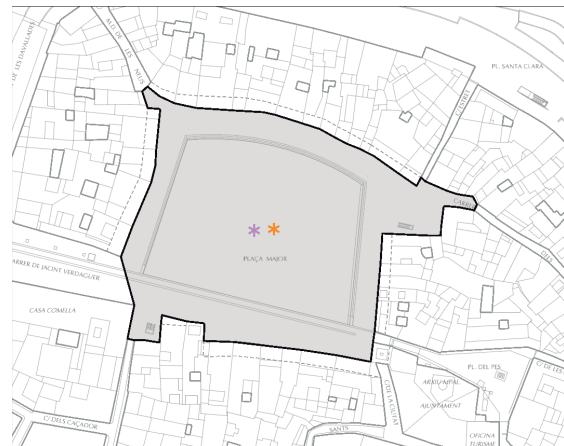
Dades Cadastrals:	-	Superfície:	-
Titularitat:	Pública	Sostre:	-
Núm. plantes:	Espai públic		
Altres noms:	Plaça del Mercadal		

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Varis segons elements
Classificació:	Varis segons elements
Categoria:	Varis segons elements
Núm. reg/cat:	-
Nivell de protecció:	Varis segons elements
Altres proteccions:	Veure element singular i subsòl

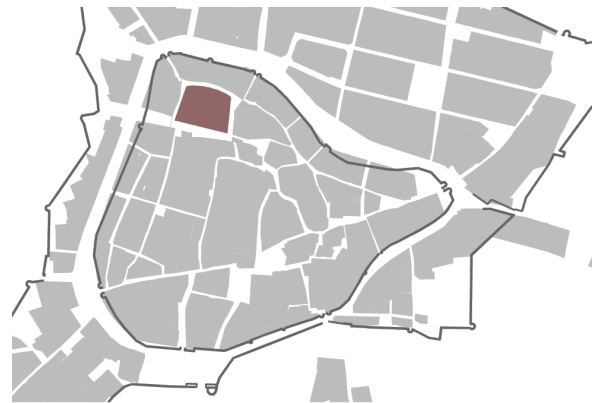
DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent:	POUM
Classificació:	SUC (Sòl urbà consolidat)
Qualificació:	SVp, SXv
Ús actual:	Espai públic. Plaça

CONTEXT URBÀ:

Creixement agrupat: Trama urbana desenvolupada a partir d'un creixement al voltant de focus d'atracció: la Catedral, el Castell dels Montcada i el Mercadal. La lentitud de la construcció permetia anar-se emmotllant a la topografia del territori, a l'entorn immediat i als condicionants socio-econòmics de l'època.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

Denominació

Codi de classificació

Varis: Plaça Major

B 266 000

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

FOTOGRAFIES HISTÒRIQUES:

Ramón Marès, -

-

Font: -

Josep Palmarola, -

-

Font: -

Desconegut, 1920

-

Font: -

Denominació

Codi de classificació

Varis: Plaça Major

B 266 000

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DE L'ELEMENT SINGULAR

PI05

Nom: **Plaça Major**
Situació: **Plaça Major**
Estil: -
Autoria: -
Estat de conservació: **Bo**
Fitxa relacionada: **A 000 002**

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: **Patrimoni ambiental-urbà**
Classificació: **Places**
Categoria: **BPU**
N^a reg/cat:
Nivell de protecció: **Integral**

DESCRIPCIÓ GENERAL:

Dades Històriques: En el 889, en un precepte del rei fran Odó, s'esmenta el Mercat per primera vegada, al igual que el 911, 957 i 1038 s'hi fan referències. No és fins el 1175 que es parla per primera vegada de Plaça del Mercadal

Descripció: L'aspecte actual de la plaça és fruit d'una llarga evolució, que s'inicia no tan com un lloc urbanístic sinó com un lloc d'intercanvi. És el Mercat o Mercadal que acaba donant origen i formació a la plaça. De fet, part de la història del Mercat és la història de la plaça. El 1175 és la primera vegada que es parla pròpiament de Plaça, i és perquè es comencen a consolidar el front nord, com de mica en mica es van consolidant els altres fronts. L'últim a consolidar-se és el front sud. Els pòrtics o voltes es van fer d'una altura suficient perquè passés un cavaller a cavall. La plaça no sempre ha estat buida, el s.XII es construeixen unes petites construccions fixes de maçoneria i fusta d'una planta al mig de la plaça, envoltades de patis i corrals. Van acabar essent unes 30 botigues d'unes mides aproximades de 16 pams de llargada per 12 d'ample; que s'acaben enderrocan el 1409, tot i que algunes es tornen a reedificar. S'enderroquen definitivament el 1620, que va suposar moltes queixes dels botiguers de Vic, que es van haver de canviar d'emplaçament als baixos de les cases de la plaça (fins llavors utilitzats com habitatges) i als carrers adjacents. El 1670 s'edifica la torre de la Casa de la Ciutat que ara presideix la Plaça amb el seu balcó i el seu retillotge. I entre altres aspecte rellevants, l'obertura del carrer Verdaguer, data del 1910 arrel de l'enderroc d'una casa. Tot i que l'origen es troba en la obertura d'un carrer precedent i molt més estret anomenat carrer de Isabel II que partia de la Plaça de la Palla. L'aspecte actual a nivell de base de pedra calcària i sauló respon a un projecte de pavimentació 1984, del que es va tornar a reconstruir, després de la construcció del pàrquing soterrani el 1988. El conjunt de les places del Centre Històric són peces clau per entendre la morfologia de la Ciutat i constitueixen els punts d'articulació de tota la trama urbana. També tenen valor històric i testimonial. Les places es consideraran definides pels següents paràmetres bàsics.

- 1) La superfície.
- 2) El volum, la forma, la posició a l'espai, els materials, les textures i els cromatismes del pla base de cada plaça el contorn del qual és grafat en aquesta fitxa i al plànol normatiu.
- 3) Els volums, la formalització arquitectònica, els materials, les textures i els cromatismes dels plans verticals que les limiten i els dona façanes.
- 4) El tipus d'articulació entre plans verticals.

Denominació

Codi de classificació

Varis: Plaça Major

B 266 000

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DE L'ELEMENT SINGULAR

PI05

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Tipus d'intervenció: Manteniment, conservació i restauració

Criteris d'intervenció: S'ha de mantenir la superfície definida en aquesta fitxa i el tipus d'articulacions entreplans verticals indicats.
S'ha de respectar els altres paràmetres bàsics definits.
Caldrà tenir en compte les determinacions fixades en la Fitxa de Conjunt de la Plaça Major d'aquest catàleg.
Per a realitzar actuacions que no siguin de simple conservació o restauració i que no estiguin incloses en les que afecten el "pla base" però que incideixin en qualsevol dels altres paràmetres bàsics definits, serà necessari justificar les propostes de que es tracti en funció de la totalitat de les places i carrers del Centre Històric a fi de no perdre la visió global.
S'exceptuen d'aquesta obligació únicament les intervencions puntuals en les façanes dels edificis que constitueixen els plans verticals de contorn. El Patronat de la Ciutat Antiga informará específicament aquest extrem en qualsevol proposta que es presenti

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Per entendre bé l'evolució de la plaça es recomana llegir "La Plaça Major de Vic: Estudi del seu procés de formació" de Vicenç Frau Espona recollit a la revista AUSA, el 1990

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

JA25

Nom:	Plaça del Mercadal
Altres noms:	-
Situació:	Plaça Major
Profunditat:	varis
Ús actual:	Mercat i habitatges.
Ús originari:	Mercat i habitatges
Visibilitat i accés:	No visible
Situació de risc:	Risc de pèrdua parcial
Ubicació material:	No es va recuperar material.
Estat de conservació:	Destruït parcialment

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació:	Jaciments arqueològics
Categoria:	BPU
N ^a reg/cat:	IPAC21488
Nivell de protecció:	Conservació

DESCRIPCIÓ GENERAL:

Cronologia específica: Medieval indeterminat, Modern indeterminat

Descripció del bé: Lloc d'habitatge amb estructures conservades ciutat, Edifici públic mercat

Descripció específica:

La plaça del mercadal es troba situada a la plataforma extrema de ponent de la primera ocupació humana de Vic. Junyent esmenta que el Mercadal originà la plaça, és a dir que atragué a poc a poc el comerç ambulant en la alineació d'edificis que es distribueixen al llarg del quadrilàter que conforma el seu perímetre. L'activitat de la menestralia motivà la creació de construccions estables on es manufacturaren els diversos productes tant d'origen agrícola com artesanal. Fins a principis del XVII els accessoris del mercat ocuparen la plaça a mode de construccions i parades fixes, que al 1620 s'intentà eliminar. Es creu que el perímetre s'ha mantingut invariable, una mica onejant a les voltes de baix, més rectilini en la resta i amb curtes sortides que donaven al portal de Gurb, pel carrer de les Neus i al Portal de Manlleu pel carrer Estret o de Sant Cristòfol. Dins muralla la plaça va mantenir els accessos per el carrer dels Argenters, en l'espai que forma la placeta a l'indret on existí una torre que marcava el domini de la jurisdicció dels Montcada. A l'altre extrem l'edifici del Pallol va originar un espai d'activitat a la Plaça del Pallol.

Pel cantó de sota Llotja, la plaça es comunicava amb la plaça del Pa, cap al carrer de Sant Hipòlit i per un estret carrer amb la Plaça de la Rosa, absorbida més tard per la plaça del Pes. L'indret quedà radicalment modificat des del segle XVII amb l'ampliació de l'edifici de l'ajuntament i la construcció de la torre que surt al Mercadal sobre el buit arquejat del pas que dona al carrer de la Cuitat.

El següent accés pel carrer de la Riera implica la solució als diversos desnivells naturals d'aquest punt geogràfic. L'accés de la plaça per l'actual carrer Verdaguer, és el més recent, i començà amb un pas dedicat a Isabel II i el passatge Comella, l'obertura del qual es completà al 1910. El seguiment arqueològic portat a terme en construir-se l'aparcament subterrani a la Plaça Major el 1990, no va permetre documentar nivells arqueològics en aquest indret. El fet és que ja des de començaments de segle s'havien anat efectuant rebaixos a la zona de la Plaça, i sobretot del nou Carrer Verdaguer. Per tal d'anivellar-l es van realitzar rebaixos importants a la part més alta i es va reomplir la part més propera a l'estació. Això explica el fet que no es pogués localitzar en aquesta zona no tan sols el fossat de la muralla, que de ben segur que existia.

L'entorn està format pel conjunt arquitectònic de diverses cases porxades de diferents èpoques que conformen una plaça quadrada. Diferents reformes li han anat donant l'aspecte actual. La funció de plaça sembla a més posterior a la funció de mercat, que es remuntaria-almenys-als primers moments de l'Edat Mitjana. La funció de mercat, sembla ser heretat de molt abans. En aquesta plaça hi havia al segle XIX la casa del Sr. De Llanza, que segons la tradició havia estat el palau d'Aulus Mevi, general

romà d'origen ausetà (Salarich, J. 1854: 75). Aquest mateix autor parla d'una llarga inscripció recollida pel Pare Flórez pertanyent a un monument funerari dedicat a aquesta personalitat. Aquests inscripció està desapareguda.

Al segle XIII el mercadal era ja rodejat de porxos o voltes. Sota el subsòl de les cases, sobretot de les voltes de baix, es podrien localitzar restes de la muralla medieval, i de construccions d'època anterior, possiblement romanes. Hi ha testimonis orals, segons els quals, moltes de les cases de les voltes de baix de la plaça tenen uns soterranis comunicats entre ells per un passadís longitudinal que seguiria l'antic traçat de la muralla.

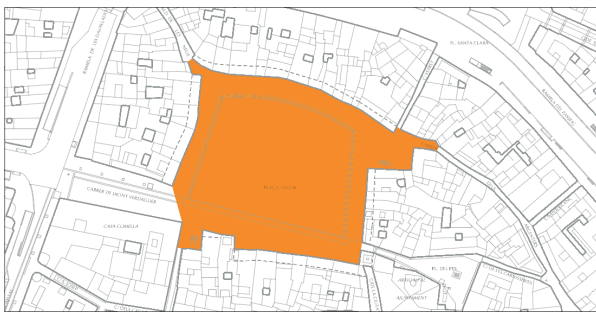
DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

JA25

Ordeig cita la presència d'una font, que s'hi hauria instal·lat cap el 1483. El 1839 es documenta la supressió de l'edifici de la Fleca, que permet donar comunicació del Mercadal cap a la Rambla pel carrer d'Isabel II (C/ Llibertat durant la revolució de 1868). Al 1877 també es documenten rebaixos, com surt publicat al *Diario de Vich* on destaquen importants rebaixos en la placeta denominada del Pallol o Payol, a causa de les obres que es realitzaven en aquesta mateixa casa, situada a l'angle sud-oest de la plaça. Al 1909 en la reparació de dues façanes de les voltes de dalt de la Plaça hi va desaparèixer una façana gòtica, una de les que donava més caràcter la Plaça, segons surt publicat a la *Gazeta Montanyesa*.

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA

PLANIMETRIA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Tipus d'intervenció: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

GARCIA, A. (1964-67). *Orígens del Mercado de Vich*. Ausa Vic, 1964-1967 p.129-134.

JUNYENT, E. (1976). *La ciutat de Vic i la seva història*. Vic p. 367-370.

PLADEVALL, A.; BENET, A. (1986). "La plaça del Mercadal" a *Catalunya romànica*. Barcelona. Vol III Osona II p.673-678.

PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). *Pla Arqueologia Urbana de Vic*. Fitxa n. 123.

SUBIRANAS, C (1990). *Memòria científica del seguiment arqueològic realitzat a la Plaça del Mercadal de Vic (Osona)*. Agost del 1990.

El Norte Catalán Vic (27.6.1901)

Gazeta Montanyesa Vic (31.1.1906), (12.6.1909) i (10.8.1910)

SUBIRANAS, C. 1990. *Memòria científica del seguiment de les obres del pàrquing de la Plaça Major de Vic*. Servei d'Arqueologia.

Generalitat de Catalunya. n.484.Inèdit.SUBIRANAS, C. 1991. *Memòria científica del seguiment arqueològic de les obres del pàrquing de la Plaça del Mercadal de Vic (Osona)*. Fase d'obertura de la zona del carrer Verdaguer (Agost 1991). Servei d'Arqueologia. Generalitat de Catalunya. n.1075.Inèdit.

Rehabilitacions diverses de cases en diversos moments. Obres documentades al 1877, 1909. Reestudi de Frau.

Obres d'enderroc a les finques 7 i 8 de la Plaça Major, Josep Pujades 1993.

Denominació:

Codi de classificació:

CREIXEMENTS ITINERANTS

C 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	Carrer de Gurb, de Sant Francesc, de Sant Pere, de Santa Joaquina de Vedruna, del Remei i de Manlleu.	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438494 Y=4642357	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Dits, creixement estrellat.	Superfície:	94.766m ²
Núm. plantes:	Varis	Sostre teòric:	Segons normativa

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Conjunt històric urbanístic
Categoria:	BCIL
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	R2c

CONTEXT URBÀ:

Creixement Lineal o itinerant: Creixement habitual del segle XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

CREIXEMENTS ITINERANTS

C 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:

Subcodi:

C 03

Estil:	Gòtic i Barroc	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVII-XVIII	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XVII-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars
Autor/arquitecte:	Arquitectura popular	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

És un creixement que trobem al seu origen sobre camins antics que arribaven a la població, dels que els edificis es disposaven a ells amb parets mitgeres i integrant al conjunt masies i als edificis que ja s'hi trobaven. Al principi van aparèixer com a petits ravals en que el focus d'atracció eren edificis religiosos.

La construcció de les muralles de la ciutat, tan la de Pere III com la de Joan d'Àustria, condicionen les característiques i l'evolució d'aquests creixements. En els dos casos va implicar l'enderrocament de gran part d'edificis fora muralles entre elles aquests ravals. I per tant, són creixement que s'han reconstruït més d'una vegada, i segurament és en aquesta reconstrucció que canvia la tipologia de ravals a creixements lineals o itinerants. La persistència en el lloc està molt arrelada.

Les característiques d'aquests creixements són parcel·lacions normalment de façanes de 4,5m, amb edificacions de planta baixa i dos pisos. La façana tenia proporcions verticals igual que les seves obertures que es solien disposar sobre un sol eix de composició, en el que es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos.

L'evolució de la ciutat, juntament amb el creixement de les Rambles després de la desafectació de les muralles, fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.

L'altre característica és la transformació de cada finca, introduint nous pisos, amb galeries refoses, o modificacions arrel d'ordenances temporals que no acceptaven les barbacanes i que donen lloc a tota la ciutat les cornises treballades de pedra i els terrats.

És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins els segles XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	s. XI:	Es construeix el pont de Queralt, aproximadament sobre l'antiga via romana, i possibilita més endavant el creixement de Sant Francesc.
	s. XIII:	Es desenvolupa el creixement de Sant Francesc, que, a més de ser el primer, arriba a ser un dels importants de fora muralles. I també s'inicien els de Sant Pere, Manlleu i Gurb.
	1206	Construcció de l'església de Sant Bartomeu al començament del carrer de <u>Sant Francesc</u> , que impulsa el creixement.
	1217	Es funda l'hospital d'en Cloquer, annex a l'església de Sant Bartomeu, per Arnau de Cloquer.
	1225	Els franciscans (framenors) s'estableixen a prop del carrer <u>Sant Francesc</u> .
	1235	S'estableix l'ordre de la Mercè al carrer <u>Sant Pere</u> , que s'hi estarà fins a traslladar-se a les Hortes de Letrans.
	1254	Els mercedaris s'estableixen en dues cases del carrer de <u>Sant Pere</u> i hi construeixen un oratori.
	1270	Els framenors construeixen un convent i una església al carrer <u>Sant Francesc</u> .
	1274	Jaume I ordena l'entrada a la ciutat, des de Barcelona, pel carrer <u>Sant Pere</u> .
	1289	Es construeix el pont Pedrís, a l'inici del carrer <u>Sant Pere</u> .
	s. XIV:	A la primera meitat de segle el creixement de la ciutat es nota en els establiments de Sant Pere i Sant Francesc, impulsats i consolidats per l'establiment i les construccions de les ordres religioses. Al igual que passa a finals de segle amb els actuals carrer Manlleu i Santa Joaquina.
	1306	S'edifica el convent i l'església de les monges Agustines al lloc actual de l'església dels Trinitaris al carrer <u>Sant Pere</u> .
	1317	S'edifica el claustre del convent dels framenors al carrer <u>Sant Francesc</u> .

1324	Comença la construcció del pont del Remei en substitució del pont Pedrís, on es posa una creu de terme i un oratori el 1373.
1348	Arriba la pesta negra a la ciutat Es funda l'hospital de la Santa Creu amb la construcció de dues cases al carrer <u>Sant Pere</u> .
1365	S'enderroca el monestir de la Mercè i altres edificacions properes a la muralla en motiu de la renovació de les Muralles, s'ordena que es deixi un corredor de disset pams d'amplada que aïlli les cases interiors de les muralles, i també s'enderroquen totes les cases de l'exterior fins a una distància de vint canes a l'altra banda del fossar, que aquest ja havia de tenir una amplada de quaranta pams.
1368	Comença la reconstrucció de la muralla per ordre de Pere III, deixant a fora els creixement itinerants.
1383	Comença la construcció del convent i l'església de les monges Clarisses (Santa Clara Vella) pel mestre Pere Aguilar, fet que provoca el creixement dels actuals <u>carrer Manlleu</u> i <u>Santa Joaquina</u> .
1397	Arriba una altra pesta negra a la ciutat
s. XV:	Durant aquest segle el creixement de la ciutat continua molt estancat, i són els carrers de la part nord que arrel de les construccions de ordres religioses, es revitalitzen i es consoliden.
1415	S'acaba el monestir de les monges clarisses (Santa Clara Vella)
1418	Comença la construcció de l'església gòtica dels carmelitans al <u>carrer de Gurb</u>
s. XVI:	L'estancament demogràfic segueix igual, tot hi així, són les construccions dels edificis religiosos que marquen les expectatives de creixement, que de nou es situen a la part nord de la ciutat.
1507	S'acaba l'església gòtica dels carmelitans del <u>carrer de Gurb</u>
1510	Francesc Vaixeras cobreix l'església de l'Àngel Custodi, situat al final de l'actual carrer <u>Santa Joaquina</u>
1518	El mestre d'obres Antoni Valls, edifica el cloquer de l'església dels carmelitans descalços del <u>carrer de Gurb</u>
1538	Comença l'edificació de l'hospital de la Santa Creu, a la situació actual del principi del <u>carrer Sant Pere</u>
1554	S'amplia el petit oratori del cap del pont del Remei i es transforma la capella
1578	El mestre Guillem Domènec construeix el claustre i el convent dels carmelitans descalços del <u>carrer de Gurb</u>
1590	Es posa la primera pedra del nou monestir de Santa Clara Nova, al principi de l'actual <u>carrer Manlleu</u>
s. XVII:	Sembla que la ciutat creixia lentament a partir de la situació de noves localitzacions religioses, quan aquesta es veu estroncada a mitjans de segle pel Pla de Fortificació de Joan d'Àustria amb motiu de la guerra dels Segadors. Això va suposar l'enderroc de gairebé de tots els creixements de fora de la ciutat.
Inicis de segle	Els framenors estableixen una infermeria i un hospici a la capella del cap del pont del Remei
1608	Els caputxins s'estableixen a l'església de l'Àngel Custodi
1617	L'aiguat enderroca més de 50 cases del creixement del raval de <u>Sant Francesc</u>
1630	En el carrer <u>Sant Pere</u> s'edifica una petita església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat
1642	En una casa del final del <u>carrer Manlleu</u> , al davant del lloc ocupat pel col·legi de Sant Miquel, s'hi instal·len els carmelitans descalços.
1655	Pla de Fortificació Joan d'Àustria amb l'enderroc de més de 485 edificis de fora les muralles existents. Gairebé van desaparèixer els creixements itinerants i gran part dels grans edificis religiosos que els acompanyaven.
1656	Un cop enderrocats els creixements s'abandona el pla i la construcció dels baluards
1661	Es comença a construir el nou convent i església dels carmelitans calçats en un solar nou al principi del <u>carrer de Gurb</u>
1694	Les muralles queden desafectades i a partir d'aquest moment el creixement itinerant que generava arrel de les portes de les muralles començarà a perdre pes.
1696	Es comença el convent dels Trinitaris al mateix lloc actual del carrer <u>Sant Pere</u>
s. XVIII i s. XIX	Es produeix una època de gran esplendor per la ciutat, tan a nivell econòmic com demogràfic, amb un gran creixement fora muralles utilitzant altres formes de creixement, les Rambles, els Eixamples

1743	Comença la construcció de l'església dels franciscans del Remei, al mateix lloc que l'actual i en substitució de la capella primitiva situada tocant el pont.
Entre 1775 i 1793	Desapareixen els portals de la ciutat i les seves capelles: el 1775, el de Santa Eulàlia (c/ Santa Joaquina), el 1779 el de Malloles (c/ Sant Pere) i el 1772 el de Manlleu
1838	És enderrocat l'antic hospital de Sant Bartomeu del carrer <u>Sant Francesc</u>
1863	Hi ha l'aiguat de la riera, que provoca 33 morts, 33 cases enderrocades i 58 cases en estat ruïnós dels carrers del Remei, Soledat, Adoberies i sobretot de Sant Francesc

Context històric de la ciutat:

El desenvolupament d'aquest creixement és tan extens en el temps, que el seu context dependrà bàsicament del moment que estigui vivint la ciutat. Així són espais que quan la ciutat estigui en situació d'expansió econòmica i augment demogràfic, es veuran intensament utilitzats, i en canvi, amb les pestes, les guerres o plans de fortificació, es veuran intensament afectats, aturant el seu creixement o fins i tot enderrocant les edificacions existents.

Valor sociocultural:

Està associat a creixements espontanis al llarg d'un camí ral, d'estatus molt humils en el que el seu punt d'atracció sol està relacionat amb els emplaçaments de les ordres religioses. Són creixement que el carrer està molt associat a ser utilitzat

Carrer Manlleu i Sant Pere. Font: Col·lecció Riborgent del l'Arxiu Comarcal d'Osona

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generador en la formació del desenvolupament històric de la ciutat, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic i identitari del municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

CREIXEMENTS ITINERANTS**C 000 001****CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:****PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau 2):**Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat.** Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució.** Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució.** És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació.** Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica).

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

- Tipologia de façanes: Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.
- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
  - **Façana interior:** És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.
- Proporcions: En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.
- Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:
- a. **Parcel·la < 4,80m.** Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
  - b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
  - c. **Parcel·la ≥ 8m.** Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.
- La composició de la façana haurà de tenir aquesta una relació directa entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:
- La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:
- Prevaldran les obertures existents.
  - La relació global amb les obertures de les plantes pis.
  - La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
  - La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
  - L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)
- La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:
- Prevaldran les obertures existents.
  - La relació global amb les obertures de la planta baixa.
  - La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: CO.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

- Tipologia estructural: Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

- Sistema de coronament: El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:
- **Coberta inclinada:** el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.
    - **Ràfec inclinat** estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebegat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.

- Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta i el menys visible possible des de la via pública, amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats. El material d'acabat haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

Canals i baixants:

Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zinc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies:

El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. FAÇANES A CARRER:

Pla de façana:

Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes:

Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.

Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes:

Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.

Les llindes i brancals de pedra existent s'entregaran a plom i sense que el revestiment adopti forma de dent, a no ser que es demostrï que, històricament pel seu valor social de la finca o pel tipus de construcció, el retrobament amb les obertures ja era en forma de dent.

En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.

Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints: Balcons.

En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - **Pedra.** Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - **Perfils i peces ceràmiques.** El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - **Formigó.** No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples.

Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge. Es podrà utilitzar perfil·leria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safrejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original. Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades engrassades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre. Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret. En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt. Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

5. **INTERIORS:**

Elements comuns: Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials: Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. **OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICIONAL**

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- **Façana interior:** És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dona més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- c. **Parcel·la ≥ 8m.** Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.

- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:	El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec aconrrnisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.
Coberta:	La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació. A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m ² per habitatge o activitat projectada al sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats. El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.
Canals i baixants:	Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.
Xemeneies:	El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana:	Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures. Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació, a excepció de les últimes plantes que compleixen la galeria porticada.
Material de façanes:	El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura. Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius. Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.
Brancals i llindes:	Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i els balcons de planta primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana. Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.
Cossos sortints: Balcons.	La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals. <ul style="list-style-type: none"> ○ Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. ○ La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.<ul style="list-style-type: none"> ● <u>Pedra.</u> Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre. ● <u>Perfils i peces ceràmiques.</u> El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura. ● <u>Formigó.</u> No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motlures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:	Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.
Fusteria i persianes:	<p>Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.</p> <p>Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.</p> <p>Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.</p> <p>En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.</p>
Elements singulars:	Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.
Sòcol:	<p>En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.</p> <p>El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).</p> <p>Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.</p>

B. OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir:	<p>Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba. • Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. • Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples. • La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec. • En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.
------------------	---

CREIXEMENT ITINERANT

C 000 001

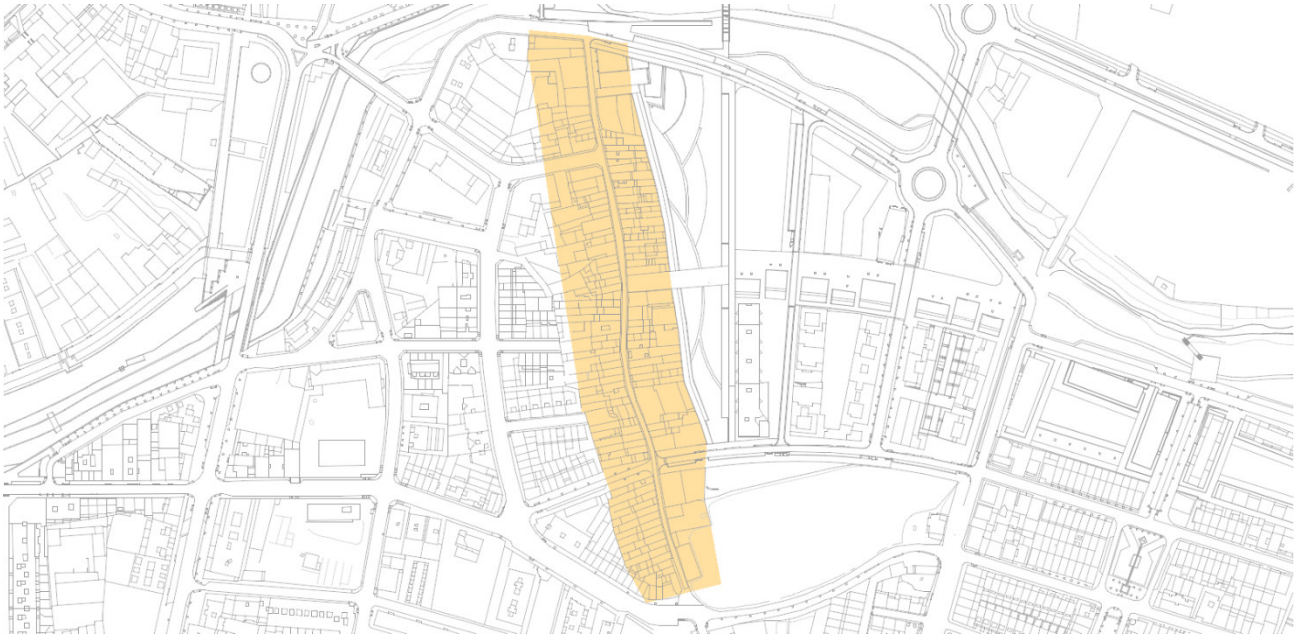
DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

Subcodi:

ZA94

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Sant Francesc:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades.

Descripció específica: El carrer de Sant Francesc forma part de la xarxa bàsica de camins que van estructurar la formació de la ciutat de Vic. El carrer que segueix el traçat de la via romana d'accés a la ciutat des de migdia, com demostra la presència de la necròpolis de Can Colomer Munmany, via que perdura durant l'Edat Mitjana i, segons alguns autors, caldria relacionar-la amb la "strata francisca" dels documents. Carrer contemporani que comunica la ciutat antiga a través del Pont de Queralt. Les restes arqueològiques es troben en força mal estat de preservació tot i que es documenten diversos edificis singulars a tot el carrer. Al segle XIII hi ha documentat el Convent dels Framenors que no ha estat localitzat. Del 1225 al 1570 l'ocupen els dominics fins al 1654 que s'enderroca com tots els edificis fora muralles. Aquest raval fou el primer en desenvolupar-se al llarg del camí de Barcelona, que començava a la sortida del portal de Queralt, ja construït al segle XI. Aquest raval es va consolidar al 1206 per la construcció de l'església de Sant Bartomeu, situada al principi del carrer tocant al pont, en l'edifici on més antigament s'acolliren lleprosos i per la fundació al 1217 de l'hospital de Sant Bartomeu o d'en Cloquer (impulsat per Arnau de Cloquer). Més endavant l'hospital es consolidaria al costat de la capella de Sant Jaume dels Malalts. En aquest indret on hi hauria l'hospital de Sant Bartomeu es documenta també la troballa d'enterraments i material arqueològic, en el decurs de la construcció de l'adoberia del Sr, Fargas. El 1279 els framenors, orde fundada per Sant Francesc, deixen una capella prop del raval de Santa Eulàlia per construir al carrer de Sant Francesc un convent on també més tard construirien una església. El 1570 els franciscans abandonaren la ciutat i s'instal·laren al monestir de Sant Tomàs de Riudeperes. L'edifici fou ocupat pels Dominics fins el 1654. L'any 1274 Jaume I ordenà la construcció d'un nou accés a la ciutat pel carrer de Sant Pere, desviant l'accés principal. L'església que els framenors havien començat al carrer de Sant Francesc es va acabar amb les almoines i deixes testamentàries

dels fidels, sobretot dels que es feien enterrar al costat del convent que es desenvolupà al costat del claustre i que s'edificà al 1317. La nau de l'església anava precedida per un pòrtic i flanquejada per un campanar, que es construï al 1344. A mitjan segle XV a Vic apareixen capelles als portals de la ciutat, gairebé totes elles dedicades a imatges de la mare de Déu, i en el cas de l'entrada del pont del carre de Sant Francesc hi havia la capella dedicada a la Mare de Déu de la visitació. Al segle XVI es produïren brots de pesta, anomenada morbo i es construï el segon circuit emmurallat per prevenir la ciutat. Tots els ravals tenien les portes d'entrada l'exterior, una de les quals situada prop del portal del pont de Queralt. El 1654 durant la Guerra dels Segadors, Joan d'Austria convertí la ciutat en plaça fortificada i ordenà l'arrasament dels seus ravals comportant la desaparició de l'església i convent de Sant Francesc. El 1838 s'enderrocà l'antic hospital de Sant Bartomeu o d'en Cloquer i el 1848 es va construir l'església del Roser al carrer de Sant Francesc. Poc després al 1863 un forta inundació provocà l'enderrocament de molts edificis d'aquest carrer. Ja al segle XX s'hi va establir l'empresa Colomer Munmany. El projecte de remodelació i modernització de les infraestructures bàsiques del carrer realitzat al 1992 per Imma Mestres i Josep Pujades van implicar un rebaix del subsòl va fer necessària la intervenció degut a la riquesa històrica del carrer i especialment per la seva tradicional relació amb la via romana d'entrada a la ciutat d'Auso. Als anys 1907-1909 hi ha documentada una primera pavimentació del carrer que havia malmès les estructures anteriors. El paviment de llambordes es va construir després de la guerra civil de 1936-1939. Els mateixos veïns recorden que amb anterioritat a les dates el carrer era de terra batuda. Els rebaixos posaren de manifest una antiga xarxa de clavegueram construïda a mitjans segle XX feta de maó massís i coberta de pedra que hauria arrasat possibles nivells anteriors. De fet els nivells geològics apareixien a uns 40cm. del paviment de llambordes format primer per argiles, graves i finalment les margues. En la intervenció a Can Colomer Munmany al 2005, en l'anomenat sector D que es troba proper al torrent de Sant Jaume, àrea on també es documentaren enterraments romans fa molts anys, concretament al llarg de carrer de la Mare de Déu de la Guia. A nivell morfològic el carrer és un exemple i model del creixement lineal al pla especial de protecció del patrimoni Arquitectònic tant per seguir un camí antic de traçat espontani com per les edificacions existents.

Cronologia específica: Romà, medieval i modern

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

 Romà

Última actualització: Desembre de 2017

Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

- Regulació:** Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya
- Criteris d'intervenció:** Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

- AAVV. (1907). Gazeta Montañesa n.26 (30.11.1907).
AAVV. (1909). Gazeta Montañesa (18.11.1909).
CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
MESTRES, I. (1992). Informe del seguiment arqueològic al Carrer de Sant Francesc. Vic. Informe Inèdit.
MOLAS, MD. (1982). Els Ausetans i la ciutat d'Ausa.
PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 22.

Intervenció arqueològica realitzada al 1992 per I. Mestres Santacreu. Anteriors obres al carrer els anys 1907 i 1909

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Manlleu:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades

Descripció específica: A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt. Carrer central i emblemàtic de la ciutat, el carrer de Manlleu era un dels camins d'entrada i de sortida del nucli emmurallat de Vic. El camí de Manlleu va entrar dins la muralla sanitària, al segle XVII, amb l'objectiu de posar fi a la pesta que s'estenia ràpidament per les ciutats i pobles. A l'alçada de la ronda Camprodon, s'hi van construir dues torres que tancaven la ciutat. En aquesta època, on ara hi ha el col·legi de Sant Miquel dels Sants, s'hi van edificar el convent i l'església de Sant Josep, dels frares carmelitans descalços, i es va obrir el carrer Nou, cap a llevant. Llavors era un carrer de portals grans, sense comerç, on hi havia traginers, basters i ferrers. El 1772 s'enderrocà el portal de Manlleu, al capdavant del carrer Estret, i, per tant, quedà unit emblemàticament al centre històric. El camí de Manlleu havia deixat pas al carrer de Manlleu, però encara era de terra batuda. L'any 1817 es va decidir empedrar-lo. Segons explica Josep M. Solà i Sala, en un article a l'Ausona l'any 1991, en aquest carrer hi va néixer el pa de pessic a mitjan segle XIX. En Josep Català, forner que vivia al número 16 del carrer de Manlleu, inventà el pa de pessic, després de buscar diferents fórmules per trobar un aliment que afinés el bec dels seus canaris i que els suavitzés la ploma. La construcció del cementiri actual l'any 1834 va propiciar l'obertura del carrer de Manlleu cap a l'altra banda, el que avui és el carrer Pla de Balenyà. L'any 1876 el col·legi Sant Miquel dels Sants es traslladà al convent de Sant Josep. El 1895 va arribar l'electricitat al carrer, el mateix any en el qual es va recobrir de llambordes. Al segle XX aquest carrer es transformà en artesanal, ja que hi havia nombrosos fusters, teixidors, fabricants de cordes, un guanter, un fabricant de sèmles, un fabricant de mitges i sobretot bracers (jornalers).

Cronologia específica: Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

■ Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

■ Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Sant Pere:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Traçat camí públic fora muralla, diverses pavimentacions. Relacionat amb Hortes de Letrans i Església dels Trinitaris
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

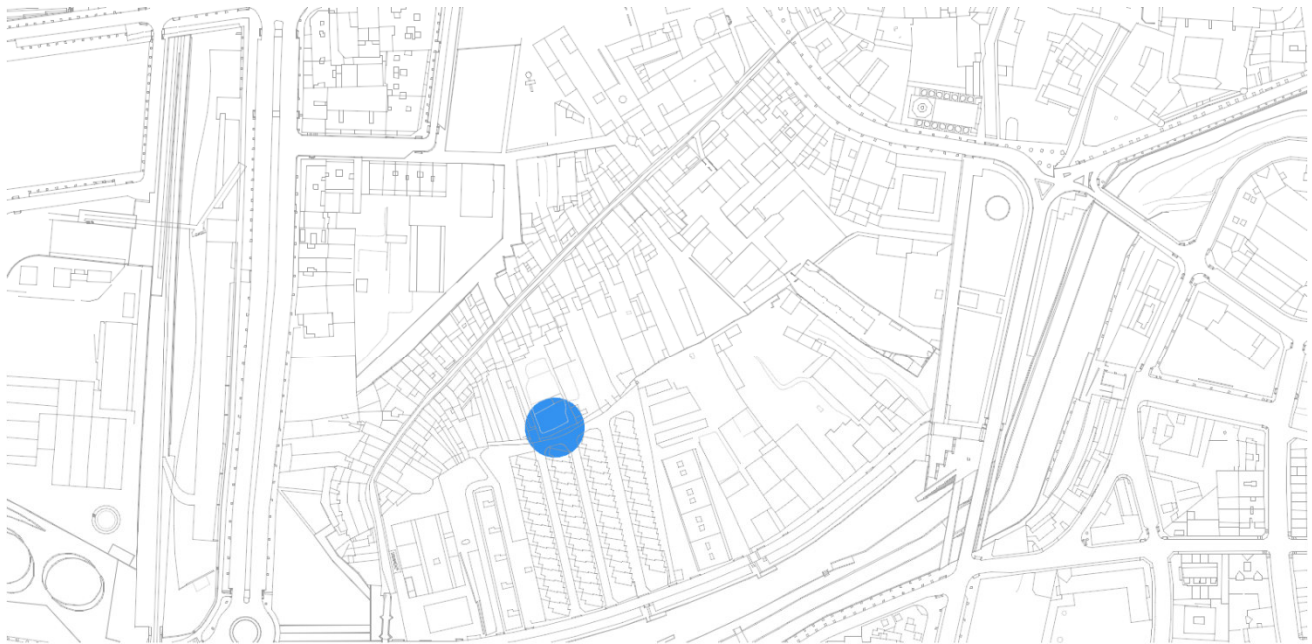
DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé:	privada (ecl. i particular) i pública
Descripció específica:	A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt. Es tracta d'un carrer medieval fora muralla crescut com a resultat de la construcció del Pont del Remei. Constituïa una nova via d'accés a la ciutat per la banda de migdia i donava al Portal de Malloles. Segons la documentació, al carrer de Sant Pere s'hi establí l'orde de la Mercè a la seva arribada a Vic el 1235 abans de traslladar-se a les Hortes de Letrans. D'aquest edifici no se'n sap res. Després de 1630 s'hi construí una església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, que depenia del monestir.
Cronologia específica:	Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

■ Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

- Regulació:** Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.
- Criteris d'intervenció:** Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.
PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 25.
Intervenció arqueològica realitzada al 1992 per I. Mestres Santacreu. Anteriors obres al carrer els anys 1907 i 1909. (i 1993?)

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer de Gurb:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades.
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: privada (ecl. i particular) i pública

Descripció específica: A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt. La instal·lació del convent del Carme i de la seva Parròquia, l'arribada constant de nousvinguts i l'expansió urbanística, la menestralia medieval i l'especialització comercial, són aspectes que han configurat l'ocupació humana a peu d'un camí ral convertit en carrer.

Cronologia específica: Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.
ROVIRA, J. (2001). El Carrer de Gurb. Un barri emblemàtic de Vic.

Informació complementària:

ALMAGRO, M.; SERRA RAFOLS, J.C.; COLOMINAS, J. (1945). Carta Arqueològica de España (Barcelona). Madrid: 221-224.
PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 46.

Denominació:

Codi de classificació:

EIXAMPLE MORATÓ

D 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	Eixample Morató	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438494 Y=4642357	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Eixample del Pla dels Caputxins o les Coromines dels Màrtirs	Superfície:	58.742m ²
Núm. plantes:	Varis	Sostre teòric:	PB+3 i PB+4 (plaça dels Sants Màrtirs)

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Conjunt històric urbanístic
Categoria:	BCIL
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	R2d

CONTEXT URBÀ:

Creixement en Eixample: **Eixample Morató:** Creixement produït al s. XVIII i XIX projectat pels germans Morató i que va ocupar l'espai buit existent entre els carrers itinerants consolidats del c/ Manlleu i el c/ de Sta. Joaquina. Les alineacions segueixen traçats en línia recta, amb edificacions entre mitgeres, i amb la introducció de les cases de pisos (habitatges plurifamiliar).

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

EIXAMPLE MORATÓ**D 000 001****DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:**

Subcodi:

C 04

Estil:	Barroc	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVIII-XIX	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XIX-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars i plurifamiliars
Autor/arquitecte:	Germans Morató (<i>Josep Morató</i>)	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

Aquest conjunt respon a un projecte d'urbanització de tot l'espai comprès entre el carrer Manlleu i el carrer Santa Joaquina de Vedruna. I del que quedava emmarcat pel convent de Santa Clara, pel traçat del carrer Nou, l'Església de Sant Àngel Custodi, l'Església de Santa Eulàlia i la Casa Misericòrdia, i algunes cases de la banda de baix del Passeig que ja s'havien començat a construir.

Les característiques originals d'aquests eixample són parcel·lacions normalment de façanes de 4,5m, amb edificacions de planta baixa i dos pisos. La façana tenia proporcions verticals igual que les seves obertures que es solien disposar sobre un sol eix de composició, en el que es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos.

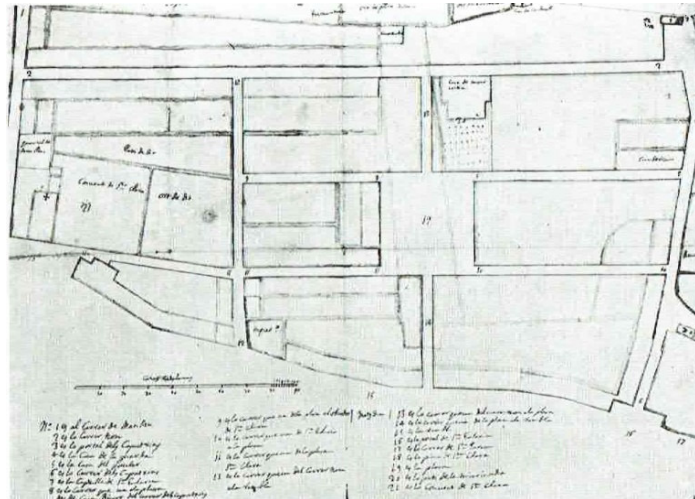
La edificació paulatina d'aquests terrenys, juntament amb l'eufòria que estava vivint la ciutat, fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials, més pròpies dels creixements itinerants. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.

L'altre característica és la transformació de cada finca, introduint nous pisos, amb galeries refoses, o modificacions arrel d'ordenances temporals que no acceptaven les barbacanes i que donen lloc a tota la ciutat les cornises treballades de pedra i els terrats.

És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segle XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	1590	Es col·loca la primera pedra del convent de Santa Clara.
	1608	Van arribar els Caputxins, als quals va lliurar a la ciutat l'església de Sant Àngel Custodi, que aviat els hi va quedar petita i en van realitzar una altra de més gran, inaugurada el 12 d'octubre de 1610.
	1636	La fundació del convent de monges carmelitanes descalces es va instal·lar a l'era de Santa Eulàlia, prop del portal i fora dels murs, arrel d'una disposició testamentària del 29 d'abril de 1636 de la Senyora Pradell.
	1647	Es va intentar establir un convent de monges caputxines, però malgrat els esforços no va sorgir.
	1692	Es construeix de nou l'església de Santa Eulàlia, enderrocada amb motiu de les fortificacions, però desplaçada del lloc original al que avui ocupa l'església de l'Escorial.
	1693	Es declara edificable l'espai entre les esglésies del Carme i Santa Clara.
	1696	Sembla l'artista Joan Francesc Morató és l'encarregat de traçar el carrer Nou des del mig del carrer Manlleu fins al dels Caputxins.
	1727	Es compren els terrenys per edificar la Casa Misericòrdia. Es construeixen casa i capella, junt a un hort murat de tàpia, i es donen al Bisbat el 1929.
	1734	Es preveu la formació de la Plaça amb nom de Sants Màrtirs, a raó d'ocupar les Coromines que en deien dels Màrtirs. També aparegueren en aquestes dates el Carrer del Trinquet, en el lloc on hi va haver el Trinquet o Joc de Pilota, el de la Fusina, també el de Sant Sebastià, seguit del carrer Sant Antoni.

Font llibre La ciutat de Vic i la seva història. E. Junyent

- 1752 A la plaça dels Sants Màrtirs s'hi destina el Mercat dels Porcs que es feia setmanalment el dissabte, que era molt concorregut per la Plana i fora de la plana. I que va ocupar aquest lloc fins el 1959 que amb la pesta porcina es va prohibir la celebració.
- 1936 Es destina a l'edificació del Pla de Caputxins o del Morató.
- 1936 S'enderroca el convent de Santa Clara i s'urbanitza amb l'allargament del carrer Sant Antoni.

Context històric de la ciutat:

Després de la Guerra dels Segadors, va venir la represa de la vitalitat ciutadana i es va tornar a la reconstrucció dels ravals, i es va estudiar la urbanització de la gran extensió de terreny entre el carrer Manlleu i dels Caputxins, però la Guerra de Successió ve estroncar el desenvolupament d'aquest sector. No va ser fins a mitjans del s.XVIII que es va fer el traçat definitiu a mà de l'arquitecte Josep Morató.

Valor sociocultural:

El desenvolupament urbanístic d'aquest eixample es troba immers dins un aire renovador de la ciutat, que es caracteritza per una època d'eufòria econòmica i d'expansió demogràfica, comercial i industrial (bàsicament tèxtil). I el que resultarà l'època de gran esplendor de la ciutat.

El Mercat dels Porcs va donar al barri una força molt gran, ja que passaven més de 2000 caps de bestiar, va acabar generant una raça vigatana, i del que es parla el 1913, com el mercat porcí més important d'Espanya.

Font foto: Arxiu Comarcal Comarcal. Autor anònim

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generador en la formació dels orígens de la ciutat, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic i identitari del municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

EIXAMPLE MORATÓ**D 000 001****CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:****PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2):**Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), pedra Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat.** Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució.** Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució.** És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació.** Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica). En el cas que es permetés augmentar més d'una planta pis, caldria que totes les plantes, excepte la última, estiguessin al mateix pla de façana.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

- Tipologia de façanes: Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.
- **Façana carrer:** És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
  - **Façana interior:** És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
- b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
- c. **Parcel·la ≥ 8m.** Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

Última planta:

La última planta podrà estar formalitzada amb una galeria porticada com a interpretació de les que hi ha en els tipus tradicionals, i es podrà deslligar dels eixos compositius de la façana principal.

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: CO.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural:

Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- Coberta inclinada: el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.
  - Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebigat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.
  - Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

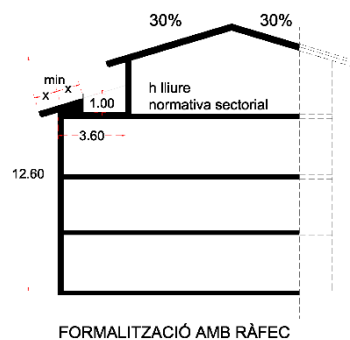
Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

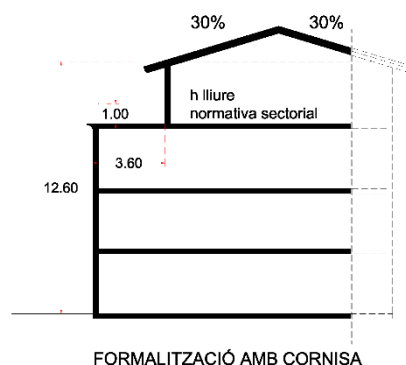
S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta o aquells que siguin el resultat de la reculada del creixement de l'última planta. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

L'entrega a la façana d'aquestes terrasses de nova formació per la reculada de l'última planta serà:

- Quan el remat existent sigui del tipus ràfec inclinat s'haurà de mantenir la coberta inclinada tal i com es detalla en l'esquema:

- Quan el remat existent sigui del tipus acornisat s'acceptarà les baranes de barrots simples de forja o d'acer pintat negre mate imitant forja, com les tradicionals.

La formalització dels terrats refosos dins la pendent de la coberta ha de ser el menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.

Canals i baixants:

Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zinc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies:

El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. FAÇANES A CARRER:**Pla de façana:**

Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes:

Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.

Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat

mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes:

Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.

Les llindes i brancals de pedra existent s'entregaran a plom i sense que el revestiment adopti forma de dent, a no ser que es demostrï que, històricament pel seu valor social de la finca o pel tipus de construcció, el retrobament amb les obertures ja era en forma de dent.

En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.

Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:

Balcons.

En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples.

Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.

Es podrà utilitzar perfil·laria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safarejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.

Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrasades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre. Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioies, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarxítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós).

La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

5. INTERIORS:**Elements comuns:**

Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials:

Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:**A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICIONAL****A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:****Tipologia de façanes:**

Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- **Façana interior:** És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dona més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa als acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

- Parcel·la < 4,80m. Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- Parcel·la ≥ 8m. Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec acornisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

Coberta: La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació. A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sota coberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.

El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.

Canals i baixants: Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures.

Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació, a excepció de les últimes plantes que compleixen la galeria porticada.

Material de façanes: El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.

Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

- Brancals i llandes:** Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i els balcons de planta primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llandes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.
- Cossos sortints:
Balcons.** La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.
- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
  - La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
    - Pedra. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
    - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura.
    - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motlures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.
- Baranes:** Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.
- Fusteria i persianes:** Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge. Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret. En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.
- Elements singulars:** Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.
- Sòcol:** En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós).
Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

B. OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir:

Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

■ Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

■ Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

- Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.
- Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.

Denominació:

Codi de classificació:

RAMBLES EXTERIORS I EIXAMPLES S.XIX

E 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

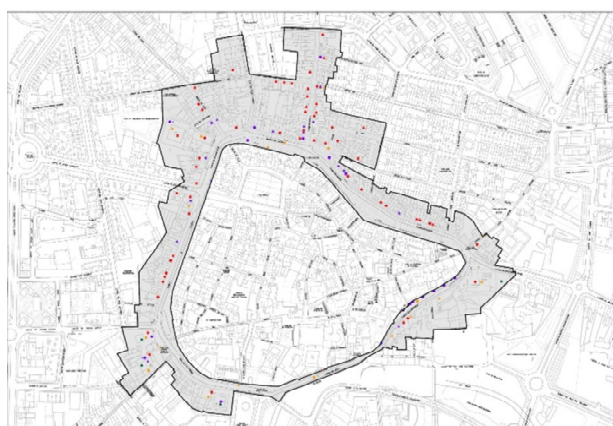
Localització:	Rambles del Passeig, del Carme, Davallades, de l'Hospital, de Sant Domènech, del Bisbat, dels Montcada, carrer Pla de Balenyà, carrer Sant Fidel i part del carrer de Sant Antoni	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438330 Y=4642310	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Antic convent de Santa Clara; Horta d'en Xandri	Superfície:	131.037m ²
Núm. plantes:	Varis	Sostre teòric:	PB+3 i PB+4 (plaça dels Sants Màrtirs)

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Conjunt històric arquitectònic
Categoria:	BCIL
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	R2e

CONTEXT URBÀ:

Creixement lineal o itinerant: Al voltant de les muralles, i com a unió dels principals carrers itinerants, es va començar a consolidar un front edificatori que resseguia la part exterior del traçat de les muralles. Aquest creixement es va veure intensificat i transformat en el moment de la desafectació de les muralles.

Creixement en Eixample: Horta d'en Xandri: Creixement produït al s. XIX i XX projectat per Josep Casademunt i que va ocupar l'espai buit existent entre els carrers itinerants consolidats del c/ de Gurb i el c/ Manlleu, i al mateix temps dona continuïtat a l'Eixample Morató. Les alineacions segueixen traçats en línia recta, amb edificacions entre mitgeres, i amb la introducció de les cases de pisos (habitatges plurifamiliars).

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

RAMBLES EXTERIORS I EIXAMPLES S.XIX

E 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:

Subcodi:

C 05

Estil:	Varis	Ús originari:	Varis
Època:	s. XIX	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XVII-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars i plurifamiliars
Autor/arquitecte:	Segons edificació	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

Aquest conjunt correspon a dos tipus diferents de creixement de la ciutat, del que un va donar peu a l'altre dins l'evolució de la ciutat. Les Rambles, tal com es coneixen avui, es van començar a construir i a consolidar en la reconstrucció de la ciutat després de l'aplicació del Pla de Fortificació de Joan d'Àustria el 1656. Així cal situar la gran magnitud de construccions de les Rambles a finals del s.XVII, XVIII i XIX, que després de veure's abolit el Pla de Fortificació, s'inicia un procés de relançament de la ciutat amb molta força amb la construcció de molts edificis religiosos.

A més a més, la desafectació de les muralles (1694) permet créixer d'una forma diferent a la medieval, amb parcel·lacions molt més grans, amb la introducció de les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) i la intervenció de mestres d'obres i arquitectes. És lentitud de enderroc de les muralles i l'apropiació paulatina dels espais sobrants fets en diferents èpoques, que defineix la varietat estilística d'avui.

El mateix passa amb les parcel·lacions i les edificacions de l'Eixample de l'Horta d'en Xandri. La diferència principal entre els dos creixements és el traçat, que en el cas de les Rambles segueix el traçat històric de les muralles; i en canvi, l'Eixample tindrà els carrers amb en línia recta sense sinuositats i amb petites desviacions controlades ja que responen a un projecte planificat d'en Josep Casademunt. Aquest projecte estar motivat per la construcció del cementiri nou.

En el cas de Santa Clara, el creixement respon al buit provocat per l'enderroc del convent i l'església, molt malmesa en la guerra civil, i es dona continuïtat amb l'Eixample Morató. Les característiques d'edificacions són molts similars entre elles, amb tribunes i treball de pedra.

Finalment dir, o bé per efectes de transformació de la ciutat, o bé perquè també es van veure afectats en el procés d'enderroc del Pla de Fortificació, s'ha inclòs en aquest conjunt els primer tram del carrer de Gurb i Manlleu, ja que la major part de les construccions responen a les mateixes característiques que la resta, malgrat encara presenten alguna construcció que manté l'essència del seu origen.

És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segle XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:

1538	Comença l'edificació de l'hospital de la Santa Creu, a la situació actual del principi del carrer Sant Pere, que donarà nom més endavant a la Rambla de l'Hospital
1590	Es posa la primera pedra del nou monestir de Santa Clara Nova, al principi de l'actual carrer Manlleu
1655	Pla de Fortificació de Joan Josep d'Àustria provoca l'enderroc dels ravals de fora de la ciutat, dels que alguns edificis religiosos o hospitals es mantenen intactes
1656	S'abandona el Pla de Fortificació amb el resultat de 946 edificis enderrocats.
1661	Es comença el nou convent i església dels carmelitans calçats al principi del carrer de Gurb, donarà nom a la Rambla del Carme
1683	Les monges carmelitanes calçades de la presentació se'n van al seu convent i església del cap de les Davallades obra que segurament s'havia començat gràcies a la deixa testamentària del canonge Lluçà de Codina, deixa feta el 1660. Rambla de les Davallades
1693	Es declara edificable en els terrenys de l'espai de les esglésies del Carme i Santa Clara, que és la primer tram de creació de les Rambles que es desenvoluparan al segle següent
1694	Queden desafectades les muralles i els corredors interiors que les aïllaven, els quals passen a propietat particular. Són ocupats per les cases Parrella i del Prat, que hi fan jardins dels casals nous.

- 1736 S'urbanitza el passeig de la muralla i apareixen els primers contorns de la façana interior de les Rambles
- 1741 S'inaugura l'església de les Davallades
- 1741 S'urbanitza el tros de muralla que correspon a la Rambla dels Montcada
- 1748 Josep Morató, fill de Josep Morató i Soler, comença la construcció de l'església de l'hospital, que donarà nom a la Rambla de l'Hospital.
- 1749 El bisbe Manuel Muñoz i Gil institueix el seminari com a conseqüència del decret de nova planta i la supressió de la Universitat Literària l'any 1716. S'inicia la construcció d'un edifici a poca distància del portal de Malloles i al costat del portal del raval de Sant Joan (actualment el lloc és ocupat pels edificis de Correus i jutjats). La construcció és a la manera d'un convent, amb les dependències de les aules entorn d'un claustre
- 1753 S'aplana el terreny del Molí d'en Prat per formar-hi la plaça que ara correspon al parc Balmes
- 1772 A l'hospital es construeix el claustre de l'edifici de la casa convalescència. Se suposa que el van fer els Morató
- Entre 1775 i 1793 Desapareixen els portals de la ciutat i les seves capelles: el 1775, el de Santa Eulàlia (c/ Santa Joaquina), el 1779 el de Malloles (c/ Sant Pere) i el 1772 el de Manlleu
- 1831 S'aplana la Rambla del Passeig
- 1834 Es construeix el cementiri nou, cosa que motivarà el pla d'urbanització de l'horta d'en Xandri
- 1845 Es presenta un projecte d'urbanització que permet edificat al mig del Passeig, però no es realitza
- 1847 L'arquitecte Josep Casademunt traça el pla d'urbanització de l'horta d'en Xandri, entre el carrer de Gurb i el de Manlleu, i proposa fer els carrers del Nord i del Pla de Balenyà
- 1848 Es genera un Plan de Alineaciones a nivell estatal que també afecta a la ciutat de Vic. El que buscava aquest pla és que les edificacions no generessin retranquejos i estiguessin alineats a un traç recta. Això afecta bastant a la fisonomia del Passeig
-
- 1853 L'arquitecte Oriol Mestres urbanitza el Passeig i fa avançar les cases del carrer de Cardona fins a les muralles amb terrats. D'aquesta manera comença un procés de generar façana al Passeig, que encara avui continua els nostres dies
- 1862 S'aixeca el nivell de la rambla de l'Hospital com a conseqüència del traçat de la carretera, fet que deixarà enfonsades de rasant tot un conjunt d'edificacions
- 1868 S'obre el carrer de Pla de Balenyà o de Puigrefagut
- 1885 S'inaugura l'església de les dominiques de l'Anunciata al carrer del Nord.
- 1903 L'arquitecte municipal J. Miquelerena projecta d'aplanar el carrer d'en Verdager
- 1936-1939 Desapareixen l'església del Remei, l'església i el convent de la Mercè, l'església i el convent de Santa Clara i l'església i el convent de les carmelitanes de les Davallades.
- 1939-1947 S'urbanitzen els solars que hi ha en la prolongació del carrer de Sant Antoni, que havien quedat buits a conseqüència de l'enderrocament del convent de Santa Clara

Valor sociocultural:

Té un valor social molt elevat, ja que les Rambles porten associats molts conceptes d'una societat que pretenia ser innovadora dins aquesta expectativa de creixement. Entre altres s'introdueix el concepte passejar, com una nova forma de vida, del gaudir del lloc. També s'expandeix el mercat cap a les Rambles, l'arquitectura... i manté un testimoni històric com és la muralla.

Rambla del Passeig en un dia festiu, i Rambla Davallades engalanada en motiu del centenari d'en Jaume Balmes Font: Col·lecció Palmerola. Arxiu comarcal d'Osona.

Rambla dels Montcada amb el mercat del bestiar i Rambla del Carme amb els carruatges del Mercat després que dictessin que a la Plaça del Mercadal no podia entrar ni bestiar ni carruatges. Font: Anònima i Col·lecció Isidor Valle. Arxiu comarcal d'Osona

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generat dins la història de la ciutat, estableix continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic dins el municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

RAMBLES EXTERIORS I EIXAMPLES S.XIX

E 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ MONUMENTAL (grau 1) I PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2): Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarçítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat.** Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compostius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució.** Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució.** És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compostius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació.** Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica). En el cas que es permetés augmentar més d'una planta pis, caldria que totes les plantes, excepte la última, estiguessin al mateix pla de façana.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

- Tipologia de façanes: Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.
- **Façana carrer:** És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
  - **Façana interior:** És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R1 i R2.
- b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R1 i R2.
- c. **Parcel·la ≥ 8m.** Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria. Seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R1 i R2.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

Última planta: La última planta podrà estar formalitzada amb una galeria porticada com a interpretació de les que hi ha en els tipus tradicionals, i es podrà deslligar dels eixos compositius de la façana principal.

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: CO.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural: Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- **Coberta inclinada:** el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.

- Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebigat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.
  - Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.
- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

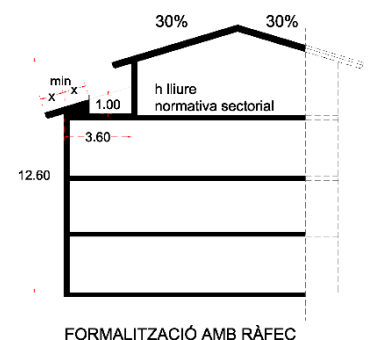
Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta o aquells que siguin el resultat de la reculada del creixement de l'última planta. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

L'entrega a la façana d'aquestes terrasses de nova formació per la reculada de l'última planta serà:

- Quan el remat existint sigui del tipus ràfec inclinat s'haurà de mantenir la coberta inclinada tal i com es detalla en l'esquema:

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - **Pedra.** Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - **Perfils i peces ceràmiques.** El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - **Formigó.** No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples. Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.

Es podrà utilitzar perfil·laria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safarejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.

Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrasades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre. Les persianes exteriors podran ser únicament de corda o de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

5. **INTERIORS:**

Elements comuns:

Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials:

Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICIONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes:

Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- **Façana interior:** És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dona més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions:

En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.

Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició:

L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R1 i R2.
- b. **$4,80 \geq$ Parcel·la < 8m.** Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R1 i R2.
- c. **Parcel·la $\geq$ 8m.** Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R1 i R2.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec acornisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

- Coberta:** La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.
A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sota coberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.
- Canals i baixants:** Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.
- Xemeneies:** El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

- Pla de façana:** Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures.
Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació, a excepció de les últimes plantes que compleixen la galeria porticada.
- Material de façanes:** El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques. Es seguiran els criteris establerts a l'ordenança del Paisatge.
- Brancals i llindes:** Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. S'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.
- Cossos sortints:
Balcons.** La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.
- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
  - La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
    - Pedra. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
    - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura.
    - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motlures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.
- Baranes:** Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.
- Fusteria i persianes:** Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.

Les persianes exteriors podran ser únicament de corda o de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol:

En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

B. OPCIO ALTRES ARQUITECTURES:

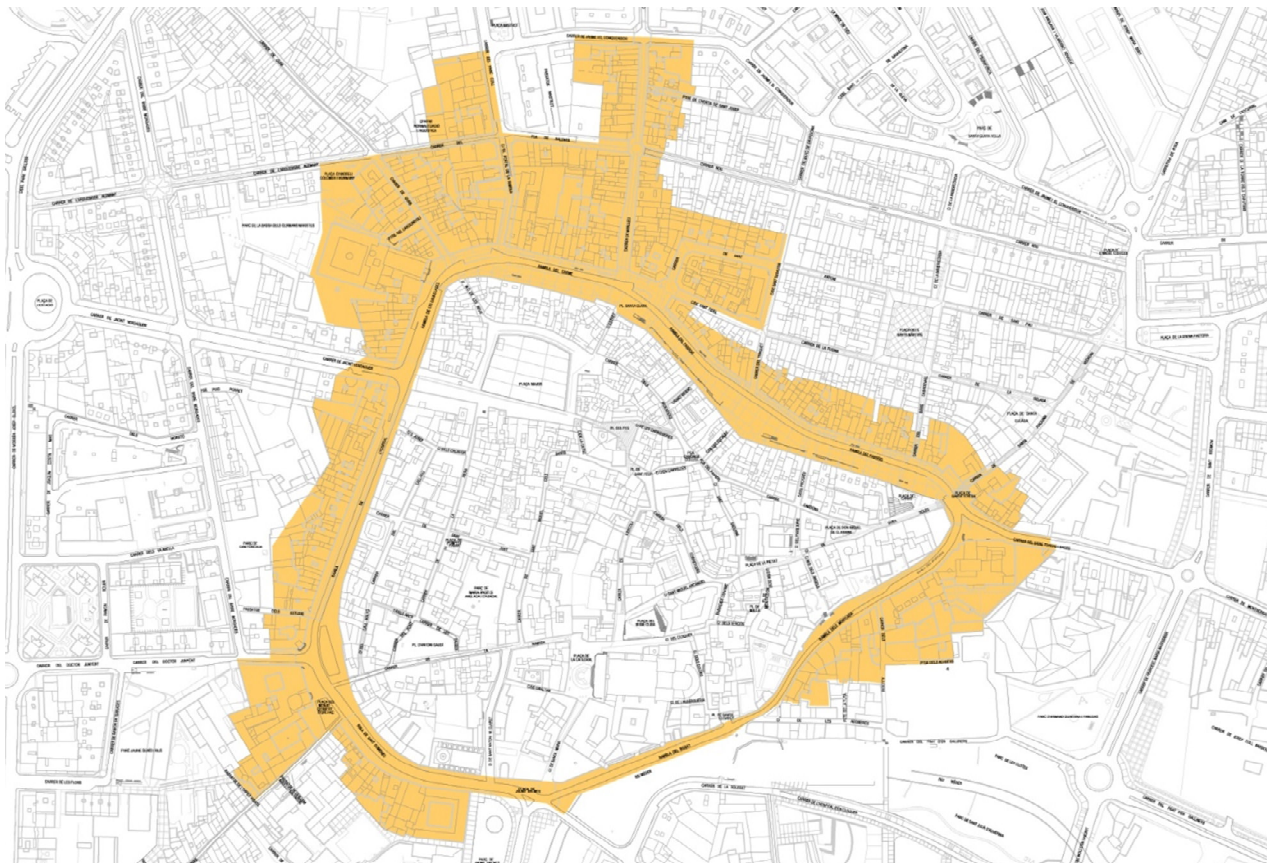
Pautes a seguir:

Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració, mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remunes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

RAMBLES EXTERIORS I EIXAMPLES S.XIX**E 000 001****DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:**

Subcodi:

ZA97**ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1****CATALOGACIÓ:**

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Edifici religiós i públic, obres públiques, cases , construccions altres

Descripció específica: rambles va permetre una nova organització dels espais, que si bé en forta mesura va quedar fossilitzada per la ciutat medieval, en va permetre la obertura amb l'expansió dels ravals. Una de les zones amb major modificació és la zona de la Rambla de l'Hospital que inclou carrer Verdaguier, la rambla de l'Hospital, el parc de Balmes i el passeig de Pep Ventura. Entorn amb usos diversos que discorre fins el riu Mèder. És de caràcter residencial però també inclou diversos serveis. El carrer de Sant Pere té també algunes cases notables per les seves llindes de pedra. Aquest carrer, iniciat al segle XIV, fou molt de temps el camí de sortida de Vic vers Barcelona. Aquest sector inclou el parc de Balmes i el passeig de Pep Ventura.

A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt.

El sector nord aquests ravals va entrar dins la muralla sanitària, al segle XVII, amb l'objectiu de posar fi a la pesta que s'estenia ràpidament per les ciutats i pobles. A l'alçada de la ronda Camprodon, s'hi van construir dues torres que tancaven la ciutat. En aquesta època, on ara hi ha el col·legi de Sant Miquel dels Sants, s'hi van edificar el convent i l'església de Sant Josep, dels frares carmelitans descalços, i es va obrir el carrer Nou, cap a llevant. Llavors era un carrer de portals grans, sense comerç, on hi havia traguers, basters i ferrers.

A la segona meitat del segle XVIII s'enderrocaren els portals medievals, fet que propicià l'obertura i expansió dels carrers i ravals de tipus radial.

La construcció del cementiri actual l'any 1834 va propiciar l'obertura del carrer de Manlleu cap a l'altra banda, el que avui és el carrer Pla de Balenyà. L'any 1876 el col·legi Sant Miquel dels Sants es traslladà al convent de Sant Josep.

Al segle XX aquest carrer es transformà en artesanal, ja que hi havia nombrosos fusters, teixidors, fabricants de cordes, un guanter, un fabricant de sèmols, un fabricant de mitges i sobretot bracers (jornalers).

El sector del Nord és el situat entre els carrers radials de Jacint Verdaguer, carrer de Gurb i carrer de Manlleu, i amb carrers d'enllaç com el del Pla de Balenyà, el de l'Arquebisbe Alemany o la ronda de Camprodon, amb prolongacions fins al castell d'en Planes i el redós del cementiri o banda esquerra del Coll de Vic, ja als afores de la ciutat. És de traçat força regular, amb carrers rectes i d'amplada mitjana. Els carrers de Gurb i de Manlleu són les principals zones de sector terciari de la ciutat, com les Rambles. Aquests dos són els carrers més característics, formats al llarg dels antics camins rals i més tard carreteres de Gurb i de Manlleu. Pel carrer de Manlleu i el Coll de Vic passava tot el trànsit de Vic a Ripoll i a Puigcerdà. Encara ara és un dels carrers de més trànsit de la ciutat, pel fet que és la sortida normal per a accedir a Sant Hipòlit, Manlleu i Torelló i altres nuclis de la Plana. En l'estructuració dels camins tradicionals destaca la sortida est de la ciutat que s'estén entre els carrers de Manlleu i de Torras i Bages i la prolongació del de la Mare de Déu de Montserrat, per on surt la carretera del sector Guillerries i Montseny (Santa Eugènia i Taradell). El creixement d'aquesta zona es centra en els serveis educatius i sanitaris amb evidències d'un important traçat del segle XIX localitzat en les excavacions de l'Escorial i d'un antic camí vers Calldetenes..

El barri de Santa Teresa i el sector de les Adoberies, foren fortament modificats a partir del segle XVII i sobretot a partir de 1890 amb el recreixement de la Rambla Montcada que modificà l'accés a aquesta zona al mateix temps que creixia el barri de Sant Francesc o la Calla, tant a partir del XVIII, com a mitjans segle XX, entorn la dècada del 1960, grups de petites cases per a obrers, que foren l'embrió del barri modern, anomenat de l'Estadi a causa de l'Estadi Torras i Bages, situat prop de la nova carretera de Barcelona.

Cronologia específica: Medieval indeterminat , Modern XVI - XVII , Modern Segles XVIII - XIX

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

JUNYENT, E. (1976): La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona p.189, 191, 339. PLADEVALL, A (1982): "La Plaça de Santa Clara" a Rev. Vic. Vic, 1p s/n. PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa n. 68. SALARICH, J (1854): Vich, su historia, sus monumentos, sus hijos y sus glorias. Vic p.240-242. SURIYACH, M. (1985). Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i natural de Vic. Sector fora muralles. Pla especial d'arquitectura en les façanes de part d les Rambles. Ajuntament de Vic. C-36 i C-37.

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Edifici religiós església , Edifici religiós altres

Descripció específica: El convent de Monges Dominiques de Santa Clara, es situa davant la Plaça de Santa Clara. Es tracta d'un complex edificat al segle XVIII del que el convent i església foren destruïts a la guerra civil. Els antecedents remunten al 1346 quan els magistrats de la ciutat de Vic donaren a les monges un terreny al lloc de les Sentfores, per tal de donar compliment al permís concedit el 1344 pel papa Climent VI i edificar-hi un convent. La primera pedra no es va posar fins el 1384. El convent de clarisses ja era en funcionament el 1412, i se situava extramurs, a llevant del centre murallat i proper al portal de Santa Eulàlia. El 1433 s'hi traslladen les monges agustines de Camprodon, per haver-se enrunat el seu convent. A la segona meitat del segle XVI entra en decadència i el lloc amenaça ruïna, fins i tot el papa Gregori VIII arriba a signar el 1582 l'ordre de supressió. La ciutat de Vic però, acorda aixecar-ne un de nou en un altre lloc: al nord de la ciutat, proper al portal de Manlleu. El 1590 es va posar la primera pedra del nou edifici, que van ocupar monges dominiques del convent dels Àngels de Barcelona i que va entrar en funcionament el 1596. Després de la seva destrucció i crema durant la guerra civil, el solar on s'emplaçaven les dependències conventuals es varen urbanitzar abarcant des del carrer Sant Antoni fins al cap del carrer Manlleu i el convent passà a la plaça de Malla on s'edificà l'església inaugurada al 1963. L'església donava a la Rambla del Carme, i les dependències conventuals s'estenien pel carrer de Sant Fidel fins al carrer de Sant Sebastià. Segons Salarich, defineix l'arquitectura com a "l'agonia del gòtic" (SALARICH, J. 1854: 241). El 1590 es col·loca la primera pedra del nou convent de Santa Clara enfront del portal de Manlleu. El 1596 el convent és ocupat per les monges clarisses que fins al moment havien residit a la zona encara anomenada de Santa Clara Vella. El 1655, quan per la guerra dels segadors es van enderrocar tots els ravals, el convent es va salvar per trobar-se prou lluny de la muralla. El 1936 fou enderrocat definitivament, i les monges passaren uns anys després a una nova residència, l'actual Convent de Santa Clara (antiga Casa Espona a la Plaça de Malla)

Cronologia específica: Medieval indeterminat , Modern XVI - XVII , Modern Segles XVIII - XIX

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIÓNS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

JUNYENT, E. (1976): La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona p.189, 191, 339. PLADEVALL, A (1982): "La Plaça de Santa Clara" a Rev. Vic. Vic, 1p s/n. PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa n. 68. SALARICH, J (1854): Vich, su historia, sus monumentos, sus hijos y sus glorias. Vic p.240-242. SURIYACH, M. (1985). Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i natural de Vic. Sector fora muralles. Pla especial d'arquitectura en les façanes de part d les Rambles. Ajuntament de Vic. C-36 i C-37.

Denominació:

Codi de classificació:

CREIXEMENT PER RAVALS

F 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització: Carrer de Torras i Bages, Sant Jordi, de Montserrat, carretera de Roda i conjunt cases Torre dels Caputxins.
Coordenades UTM: X=438494
Y=4642357

Codi Postal: 08500

Plànol: O-09.9

Altres noms: Antics camins
Núm. plantes: Varis

Superfície: 26.626m²
Sostre teòric: Segons normativa

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic
Classificació: Conjunt arquitectònic aïllat
Categoria: BCIL
Nº reg/cat:
Nivell protecció: Ambiental
Altres proteccions: Veure altres fitxes del catàleg

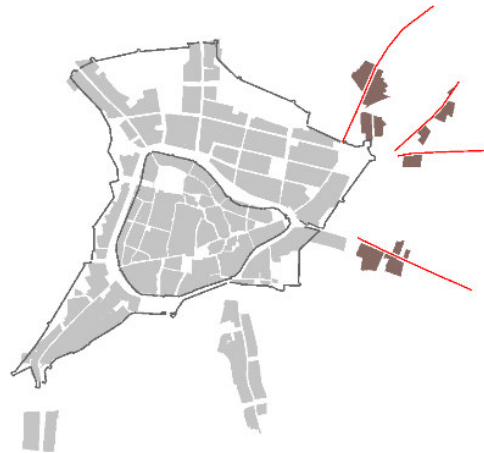

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent: POUM
Classificació: SUC (urbà consolidat)
Qualificació: R2f

CONTEXT URBÀ:

Creixement per formació de Ravals: Prop del nucli agrupat principal, es podien originar altres petits nuclis originats per algun tipus de focus concret i relacionat amb el nucli principal a través de camins.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

CREIXEMENT PER RAVALS

F 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:

Subcodi:

C 06

Estil:	Varis (des del gòtic fins al modernisme)	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVII-XX	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XVII-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars i plurifamiliars
Autor/arquitecte:	Segons l'edifici	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

Són creixements de diferents tipologies arquitectòniques amb temps de construcció diferents però que responen a una mateixa manera de situar-se al lloc. Corresponen en moments de gran creixement demogràfic i econòmic, es comencen a construir cases en els camins antics de sortida de la ciutat.

Així l'assentament del carrer Montserrat es consolida de forma lineal sobre un traçat històric que es dirigia a la Vila Llagostera de Santa Eugènia de Berga. El del carrer Sant Jordi es va produir sobre el camí antic de Folgueroles direcció cap a les Guilleries passant pel pont del Bruguer. I el de la carretera de Roda es va produir com a continuïtat al c/ de Santa Joaquina i es va consolidar amb tallers i petites indústries.

Les característiques arquitectòniques són molt variables entre els diferents assentaments del conjunt en qüestió, però si que mantenen una coherència dins el mateix carrer. Es podria dir que els assimila com a un sol conjunt és que són parcel·lacions estretes i repetitives alineades a carrer, amb edificacions de planta baixa i un o dos pisos. En el que, la façana sol tenir proporcions verticals igual que les seves obertures que, històricament, es solien disposar sobre un sol eix de composició, a on es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos. En el cas de la Carretera de Roda és habitual la utilització de tribunes, cal contextualitzar-ho en que és un carrer molt més ample i és un estil concorregut en el temps en que es produeix aquest creixement.

L'evolució de la ciutat i de l'arquitectura fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.

És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segle XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	Buscar-ho en cada un dels elements
Context històric de la ciutat:	Són creixements que es dona al segle XVIII i XIX amb ple creixement demogràfic i econòmic, on les ciutats ja no viuen emmurallades i permet un creixement més autònom respecte nuclis agrupats.
Valor sociocultural:	Cal entendre aquests creixements com edificacions espontànies a diferents temps al llarg de camins, que es van consolidant amb el temps i s'acaben integrant i formant part de la ciutat.

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:	La valoració s'ha d'entendre no en relació a la ciutat de Vic, sinó com a raval autònom que és allà on es troba el seu origen. Per tant, és un element generador en la formació del desenvolupament històric, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà.
Elements:	Veure les fitxes particulars de cada element.

CREIXEMENT PER RAVALS

F 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2):

Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat.** Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució.** Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueixi per un d'exactament igual.
- **Substitució.** És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació.** Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica). En el cas que es permetés augmentar més d'una planta pis, caldria que totes les plantes, excepte la última, estiguessin al mateix pla de façana.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
- **Façana interior:** És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
- b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
- c. **Parcel·la ≥ 8m.** Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: C.O.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural: Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- **Coberta inclinada:** el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.

- **Ràfec inclinat** estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebigat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.
- **Ràfec acornisat** serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

Coberta: La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta i el menys visible possible des de la via pública, amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats. El material d'acabat haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

Canals i baixants: Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zinc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. **FAÇANES A CARRER:**

Pla de façana: Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes: Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.

Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes: Es mantindran tots els elements de pedra existents, els relleus d'obra incorporats, i el criteri de jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.

Les llindes i brancals de pedra existent s'entregaran a plom i sense que el revestiment adopti forma de dent, a no ser que es demostrï que, històricament pel seu valor social de la finca o pel tipus de construcció, el retrobament amb les obertures ja era en forma de dent.

En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats o esgrafiats en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints: Només s'admetran les tribunes en el conjunt de la carretera de Roda.

Balcons i Tribunes: En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples. Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.

Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre.

Les persianes exteriors podran ser de corda, de persianes de llibret o enrotllables. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. En el cas de les enrotllables el caixó no pot ser vist, i quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, amb l'excepció de la carretera de Roda que podran ser metàl·liques. I en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm. El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

5. INTERIORS:

Elements comuns:

Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials:

Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICIONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes:

Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- Façana interior: És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dóna més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions:

En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures.

Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició:

L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

- a. Parcel·la < 4,80m. Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- c. Parcel·la ≥ 8m. Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec acornisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

Coberta:

La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta i el menys visible possible des de la via pública, amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats. El material d'acabat haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

Canals i baixants: Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures.

Material de façanes: El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura. Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius. Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes: Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats o esgrafiats en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints: Només s'admetran les tribunes en el conjunt de la carretera de Roda.
Balcons i Tribunes. La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - **Pedra.** Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - **Perfils i peces ceràmiques.** El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura.
  - **Formigó.** No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motlures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes: Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.

Fusteria i persianes: Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge. Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrasades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Les persianes exteriors podran ser de corda, de persianes de llibret o enrotllables. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. En el cas de les enrotllables el caixó no pot ser vist, i quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret. En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, amb l'excepció de la carretera de Roda que podran ser metàl·liques. I en el cas del locals comercials podran ser

metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars: Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol: En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i el material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

B. OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir: Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

CREIXEMENT PER RAVALS

F 000 001

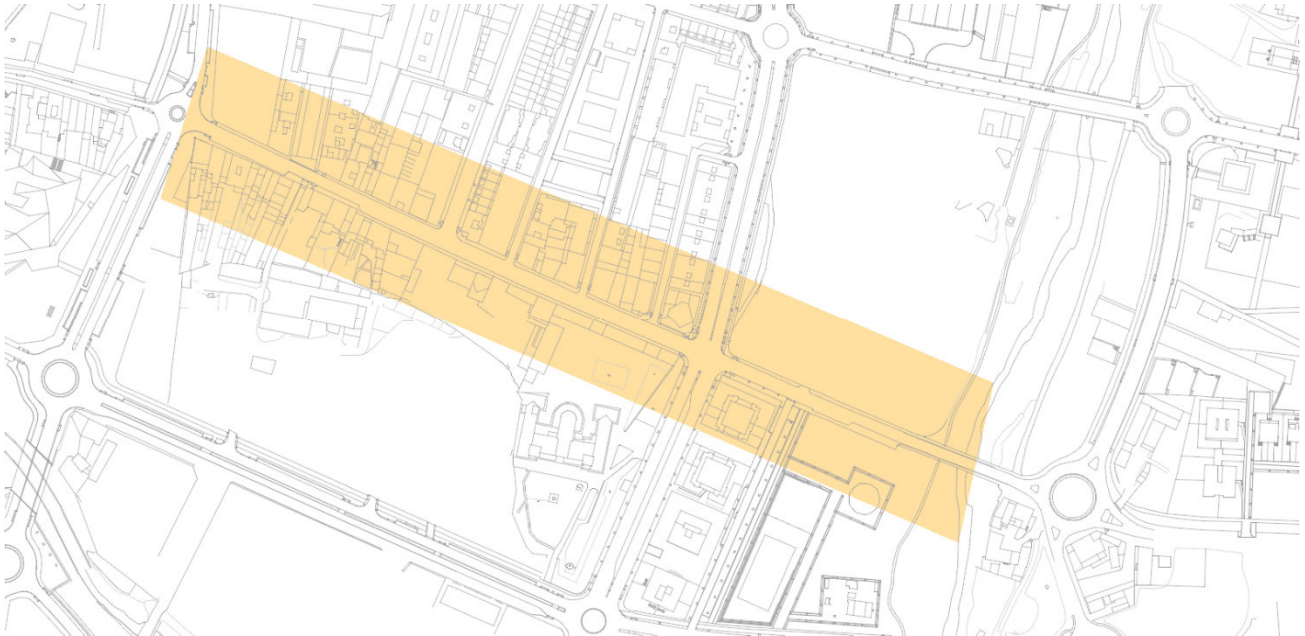
DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

Subcodi:

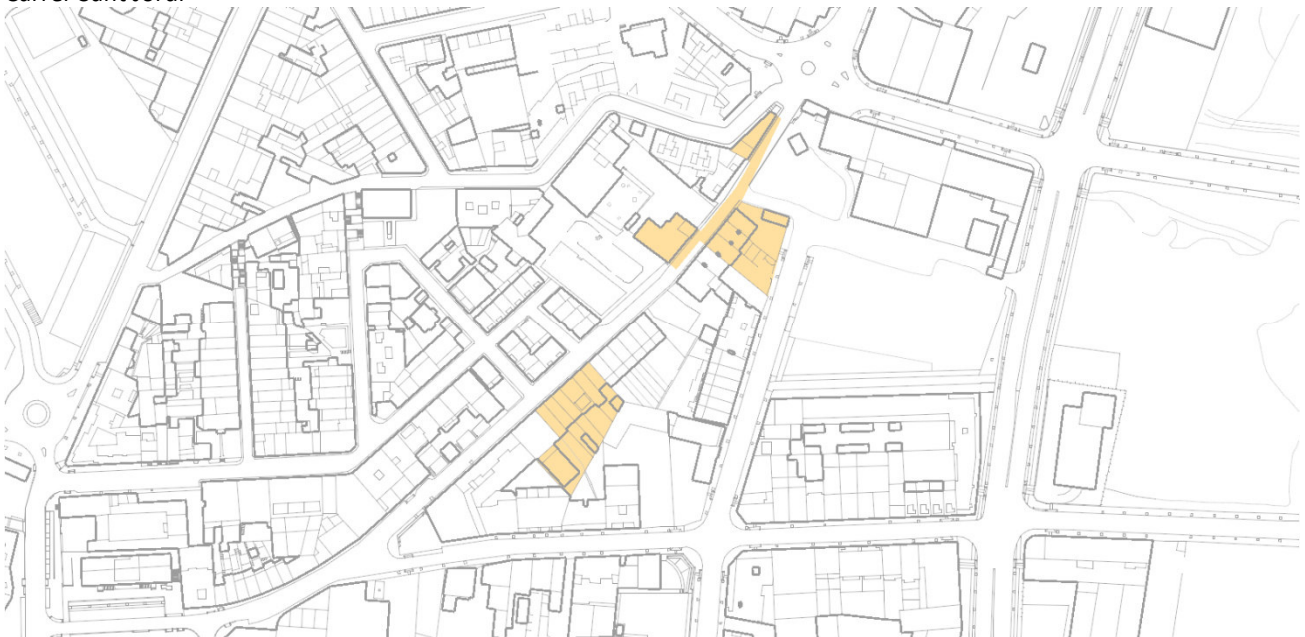
ZA98

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Torres i Bages i Carrer Montserrat

Carrer Sant Jordi

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

- Descripció de bé: Obra pública, via pública i habitatges amb estructures preservades
- Descripció específica: Carrer medieval fora muralla que conforma la perllongació del Carrer Bisbe Torres i Bages, crescut com a resultat de la sortida de la ciutat vers llevant, direcció l'actua Calldetenes. A l'inici del carrer es preserven alguns edificis que conformen l'ocupació a peu de camí ral d'alguns habitatges i altres activitats de tipus econòmic. A les principals vies de sortida de la ciutat, i sobretot prop dels portals ben aviat aparegueren els raval o barris a tocar del camí que sortia fora de la ciutat. Els raval més importants eren: el del es Clotes o les Adoberies, del qual se'n té constància des del segle XII. El de l'Hospital d'en Cloquer, format a partir del portal de Queralt documentat des del 1261, el raval de Sant Joan nascut a partir del portal del mateix nom o de Malloles 1249; el raval de Sant Pere a tocar del pont del Remei (1251) i els dos darrers, el de Gurb i el de Manlleu (1307) formats pels dos portals del mateix nom.
- Cronologia específica: Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

- Regulació: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.
- Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

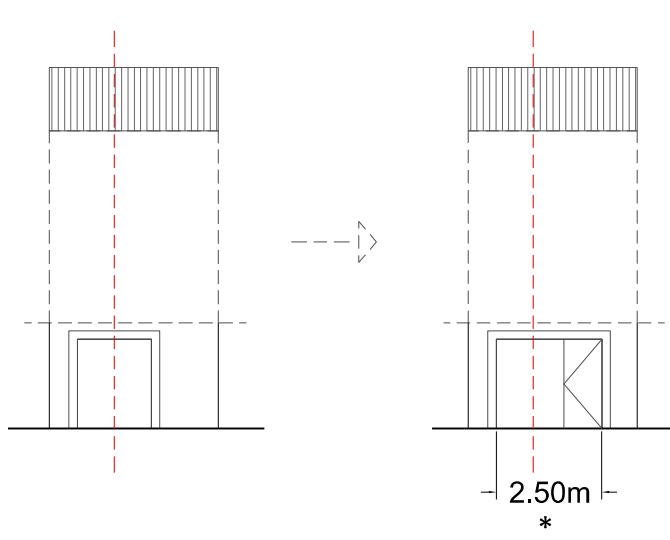
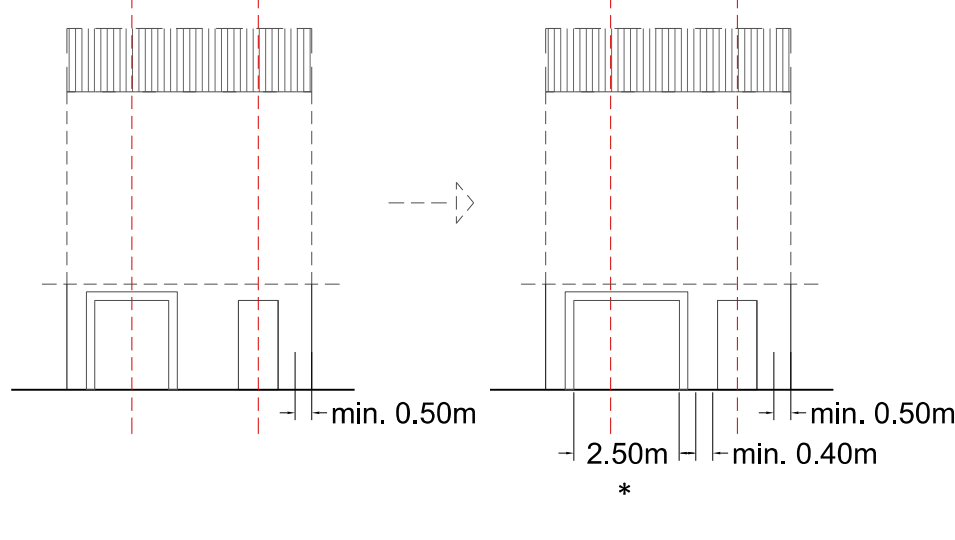
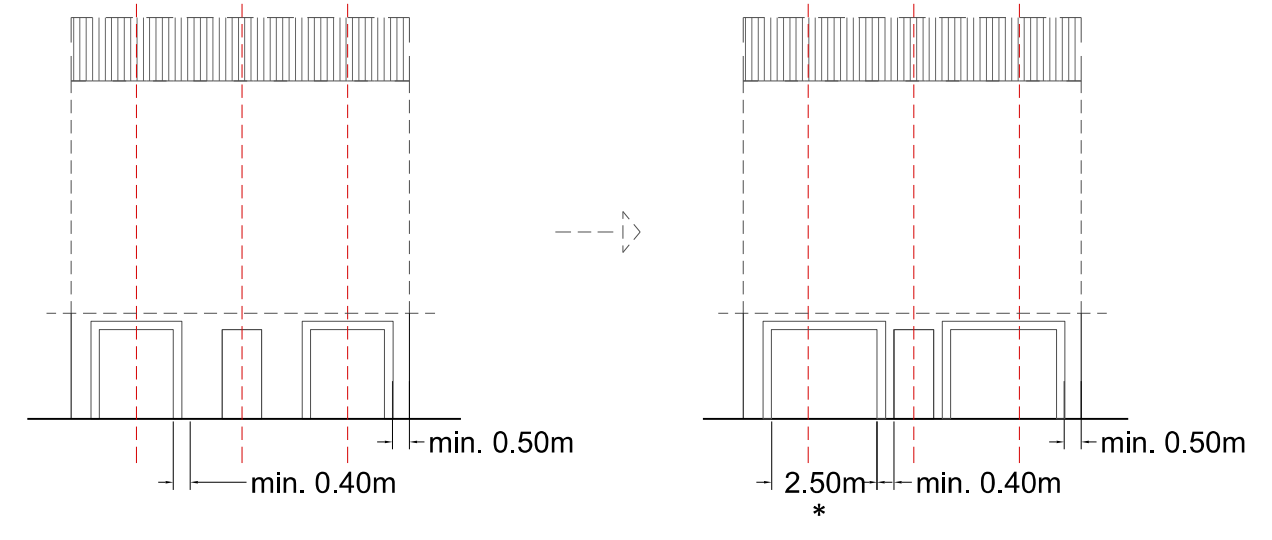
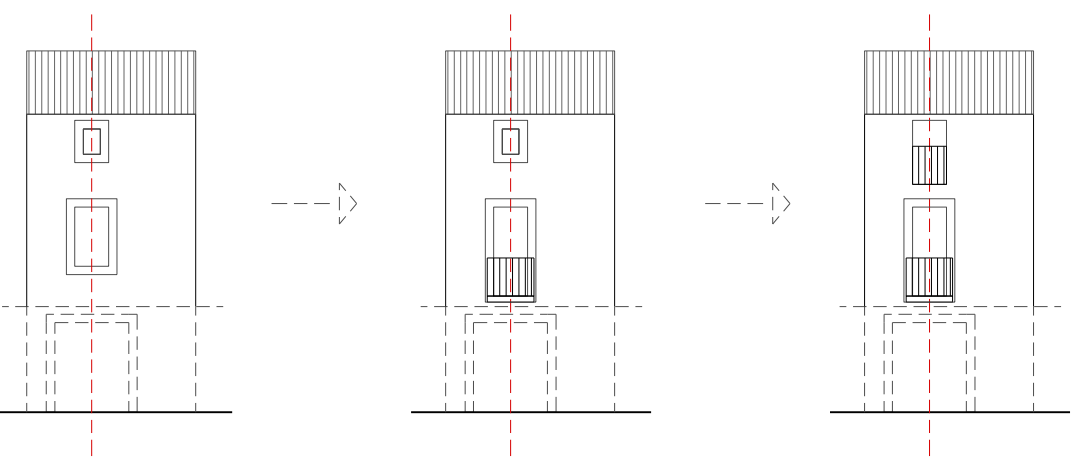
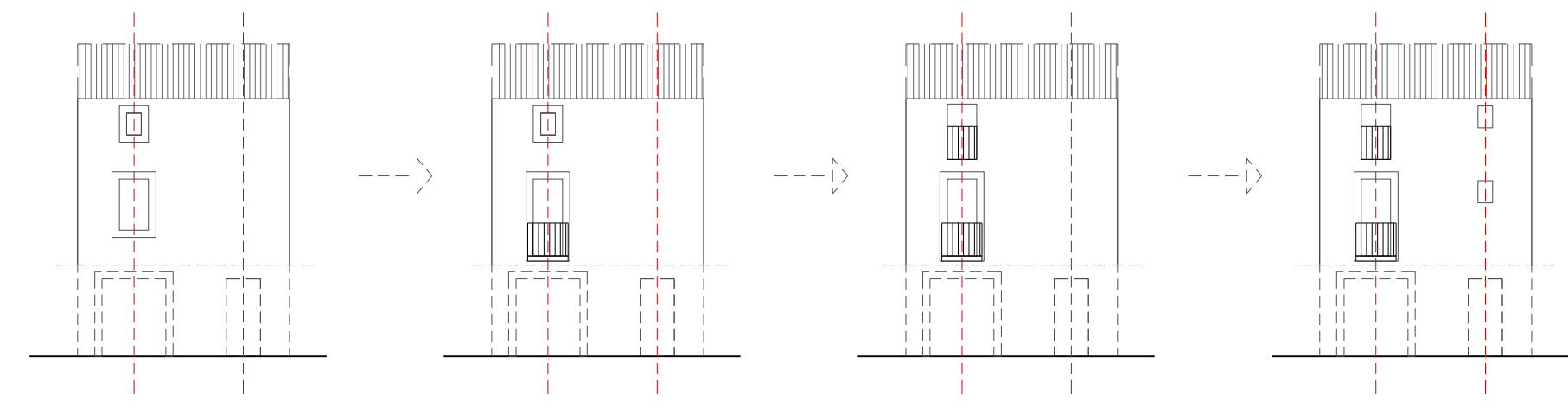
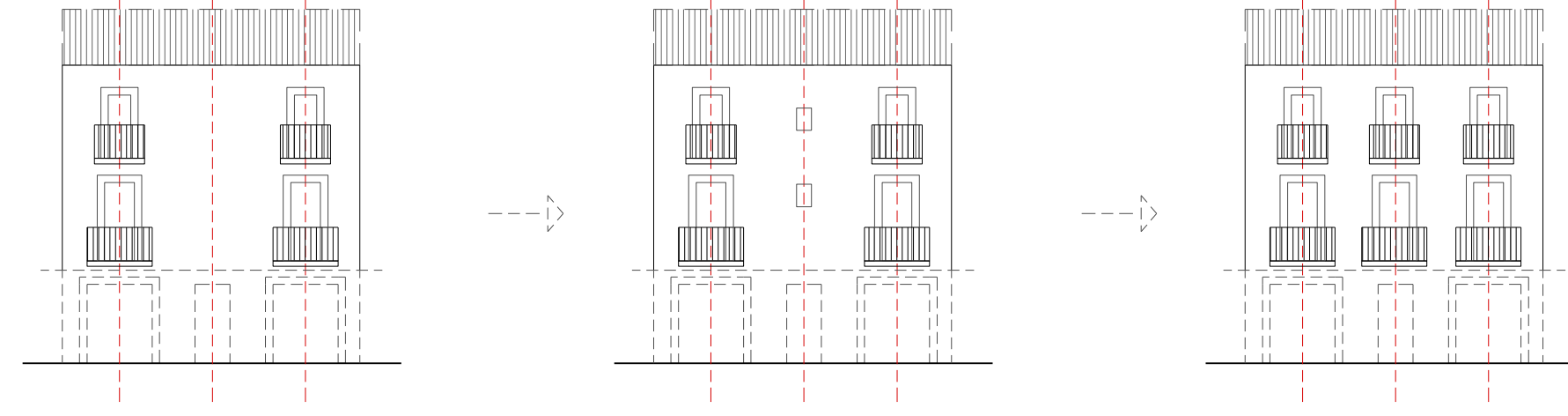
Informació complementària:

CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.

GRAU DE PROTECCIÓ 3

Parcel·la < 4,80m	4,80 ≥ Parcel·la < 8m	Parcel·la > 8m
<p>Tindrà màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga</p>	<p>Tindrà màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga</p>	<p>Tindrà un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.</p>
<p>Transformació planta baixa</p>	<p>Transformació planta baixa</p>	<p>Transformació planta baixa</p>
		
<p>Transformació buits arquitectònics</p>	<p>Transformació buits arquitectònics</p>	<p>Transformació buits arquitectònics</p>
		

Sostre edificable màxim de parcel·la (teòric): En general, la parcel·la tindrà un sostre edificable màxim teòric, indicat en els plànols d'ordenació, que es troba regulat en cada subzona. Aquest sostre es col·locarà prioritàriament en l'edificació principal però en alguns casos quan l'estudi històric-arquitectònic determini una solució diferent que s'adapti millor a l'entorn es podrà col·locar com una edificació independent seguint les tipologies tradicionals. Seguirà la tramitació establerta en l'**Article 312. Tramitació de les sol·licituds d'actuació o intervenció sobre elements o àmbits de protecció** i els paràmetres definits en l'**Article 311. Condicions específiques dels elements catalogats**.

[*] Es pot assolir l'ample màxim de 2,50m quan es justifiqui la seva necessitat (entrada de vehicles)

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VIC
AJUNTAMENT DE VIC. DEPARTAMENT DE TERRITORI. OFICINA DEL PLA

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DEL TERME MUNICIPAL DE VIC
C.O.03 Criteris compositius
FULL

APROVACIÓ PROVISIONAL
Març 2019

Denominació:

Codi de classificació:

CENTRE DE LA GUIXA

H 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització: Creixement històric de la Guixa
Coordenades UTM: X=438494
Y=4642357

Codi Postal: 08500
Plànol: O-09.9

Altres noms: Sentfores
Núm. plantes: Varis

Superfície: 58.742m²
Sostre teòric: Segons normativa

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni arquitectònic
Classificació: Conjunt històric urbanístic
Categoria: BCIL
Nº reg/cat:
Nivell protecció: Ambiental
Altres proteccions: Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent: POUM
Classificació: SUC (urbà consolidat)
Qualificació: R2h

CONTEXT URBÀ:

Creixement lineal o itinerant: La Guixa: Prop del nucli agrupat principal, es podien originar altres petits nuclis originats per algun tipus de focus concret i relacionat amb el nucli principal a través de camins. Aquest cas és el nucli de Sentfores (la Guixa) que va ser annexat al municipi de Vic el 1932.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

CENTRE DE LA GUIXA

H 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT:

Subcodi:

C 08

Estil:	Gòtic i Barroc	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVII-XVIII	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XVII-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars
Autor/arquitecte:	Arquitectura popular	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

Malgrat que l'origen històric de l'assentament es troba al Castell de Sentfores, les construccions actuals del barri de la Guixa cal situar-les a un context completament diferent. És un creixement que es desenvolupa al llarg del camí ral de Vic a Santa Eulàlia de Riuprimer, a on els edificis es disposaven sobre el seu traçat amb parets mitgeres i integrant alguns dels edificis que ja s'hi trobaven. L'assentament es va consolidar amb la nova església erigida al lloc el 1865.

Les característiques d'aquest creixement són parcel·lacions normalment de façanes de 4,5m, amb edificacions de planta baixa i pis o dos pisos. La façana tenia proporcions verticals igual que les seves obertures que es solien disposar sobre un sol eix de composició, en el que es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos.

L'evolució del barri i de l'arquitectura fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.

És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segle XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	870	El castell de Sentfores com molts d'altres, va entrar a formar part de la configuració del Comtat d'Osona. Els senyors o vicaris que tingueren els castells encomanats esdevingueren els pròcers del comtat, juntament amb el vescomte. Les viles i vilatges constituïts dins el terme del castell també tenien el seu territori propi, tot que molt més reduït; al centre del qual hi havia l'habitatge del senyor.
	1150	L'església de Sant Martí de Sentfores és consagrada en substitució d'una altra consagrada des del 900.
	1343	Pere III va cedir a la ciutat dos prats a Pratnarbones entre els termes de Vic i Sentfores per tal que s'hi establís el convent de les monges clarisses.
	1368	Pere III cedeix al Bisbe el castell de Sentfores, en esmena dels danys que havia rebut l'església.
	1463	Durant la guerra dels remences, la disputa dels castells entre ells el de Sentfores, va comportar la seva destrucció. El permís per l'enderroc va ser donat pels consellers de Vic el 1462, però el remences el van ocupar, i va ser el 1463 que la Generalitat ordena l'enderroc.
	1536	Pels vols d'aquest any, el Consell de la Ciutat de Vic decideix conduir més aigua a la Ciutat que es va a buscar a la Font d'en Clarà de Sentfores
	1790	S'inicia la construcció de cases com a raval sobre el camí ral de Vic a Santa Eulàlia de Riuprimer (lloc actual), i aquest any ja hi havia 32 cases.
Context històric de la ciutat:	El que es coneix avui com el barri de la Guixa, és un creixement que es dona al segle XIX amb ple creixement demogràfic i econòmic, on les ciutats ja no viuen emmurallades i permet un creixement més autònom respecte nuclis agrupats com pot ser Vic per la seva proximitat.	
Valor sociocultural:	Té una herència històrica de relacions i disputes continues entre el nucli de Vic i Sentfores. Al mateix temps, és un lloc que estaria relacionat amb el treball del camp	

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració: La valoració s'ha d'entendre no en relació a la ciutat de Vic, sinó com a raval autònom que és allà on es troba el seu origen. Per tant, és un element generador en la formació del desenvolupament històric, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà.

Elements: Veure les fitxes particulars de cada element.

*Església de Sant Martí de Sentfores.
1926. Autor: Francesc Blasi i Vallespina.
Font: Fons fotogràfic del Centre
Excursionista de Catalunya*

Denominació:

Codi de classificació:

CENTRE DE LA GUIXA

H 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau 2):

Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.

Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat.** Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució.** Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució.** És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació.** Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica). En el cas que es permetés augmentar més d'una planta pis, caldria que totes les plantes, excepte la última, estiguessin al mateix pla de façana.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes:

Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dona a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
- **Façana interior:** És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions:

En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.

Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició:

L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

- Parcel·la < 4,80m.** Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
- 4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
- Parcel·la ≥ 8m.** Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

Última planta:

La última planta podrà estar formalitzada amb una galeria porticada com a interpretació de les que hi ha en els tipus tradicionals, i es podrà deslligar dels eixos compositius de la façana principal.

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: C.O.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural:

Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- **Coberta inclinada:** el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.

- Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebogat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec d'un vol màxim de 60cm.
- Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

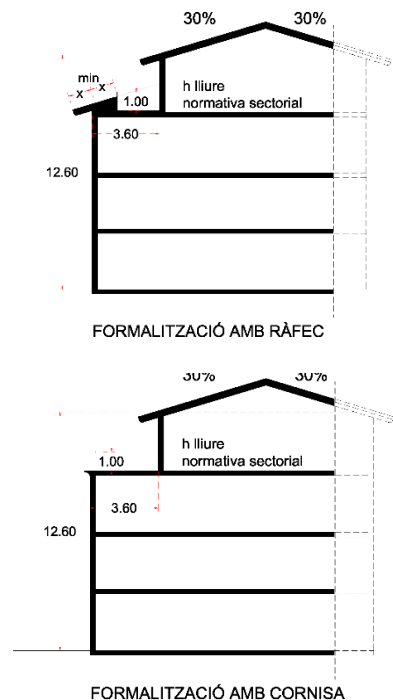
Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta o aquells que siguin el resultat de la reculada del creixement de l'última planta. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

L'entrega a la façana d'aquestes terrasses de nova formació per la reculada de l'última planta serà:

- Quan el remat existint sigui del tipus ràfec inclinat s'haurà de mantenir la coberta inclinada tal i com es detalla en l'esquema:
- Quan el remat existint sigui del tipus acornisat s'acceptarà les baranes de barrots simples de forja o d'acer pintat negre mate imitant forja, com les tradicionals.

La formalització dels terrats refosos dins la pendent de la coberta ha de ser el menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o

activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.

Canals i baixants: Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zinc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. **FAÇANES A CARRER:**

Pla de façana: Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes: Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura. Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius. Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes: Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys. En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints: En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

Balcons.

- Volada màxima 40cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - **Pedra.** Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarçítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - **Formigó.** No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negra imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples. Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.

Es podrà utilitzar perfileria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safrejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.

Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrasades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre.

Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas dels locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarçítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

5. INTERIORS:

Elements comuns:

Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials: Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICIONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Com en la resta dels casos, es diferenciï dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- **Façana carrer:** És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- **Façana interior:** És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dóna més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons. Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

- a. **Parcel·la < 4,80m.** Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- b. **4,80 ≥ Parcel·la < 8m.** Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
- c. **Parcel·la ≥ 8m.** Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

- Sistema de coronament:** El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec aconrrisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.
- Coberta:** La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.
A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.
- Canals i baixants:** Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.
- Xemeneies:** El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

- Pla de façana:** Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures. Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació.
- Material de façanes:** El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.
- Brancals i llindes:** Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.
- Cossos sortints:
Balcons.** La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.
- Volada màxima 40cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
  - La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
    - Pedra. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
    - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motlures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.
- Baranes:** Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.
- Fusteria i persianes:** Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també

podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.

En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol:

En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

B. OPCIO ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir:

Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

CENTRE DE LA GUIXA

H 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

Subcodi:

ZA93

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic

Classificació: Zones arqueològiques

Categoria: BPU

Nº reg/cat:

Nivell protecció: Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Espais d'hàbitat i via pública associada al pas d'un camí ral

Descripció específica: Concentració humana del municipi de Vic, situat a la vall del riu Mèder, que al 1932 fou fusionat amb Vic. Aquest nucli de poblament el conforma el poble de Sentfores, dit popularment la Guixa La parròquia primitiva (Sant Martí de Sentfores) es troba a l'extrem de ponent del terme, actualment abandonada, fou consagrada el 1150 en substitució d'una altra més antiga, segurament emplaçada al mateix lloc i consagrada el 900. El municipi comprenia la parròquia de Sant Martí de Sentfores i l'antiga parròquia i després sufragània de Sant Joan de Riuprimer o del Galí. Les dues entitats històriques de l'antic municipi s'estenien per les valls de les rieres de Riuprimer i de Sant Joan, aquesta dita primitivament de *Rivo Meritabile*, d'on sembla que deriva el nom de Mèder que pren el riu que neix de la fusió d'ambdues. El sector de Sentfores se centrava primitivament en el castell de Sentfores. En canvi, la primitiva parròquia de Sant Martí se situà en un turó a l'extrem oest del terme, gairebé a tocar del límit de Santa Eulàlia de Riuprimer. Aquesta situació anòmala ha de correspondre a les divisions feudals originades al llarg dels segles X i XI, quan es van estructurar les jurisdiccions dels castells de Torroella, a Santa Eulàlia de Riuprimer, i el de Sentfores. De fet, ambdós termes junt amb el de Muntanyola formen un apèndix al sector de la serra de Ponent, limitant amb la Tallada i a la Miranda. Zona que tenia una important plana agrícola i amb importants recursos hídrics, com ho demostra la construcció de la presa del Marquès. Tenia també un notable territori on entre altres destaquen els masos Casals, Salou, la Miranda i Sobrebosc, si bé sotmesos a la parroquialitat de Muntanyola.

La formació del raval que constitueix la població actual coneguda també com la Guixa, s'hi erigí una nova església (1865-78), motivà l'abandonament de l'antiga parròquia de Sentfores. L'establiment es realitzà durant el segle XVIII al llarg del camí ral de Vic a Santa Eulàlia de Riuprimer. El 1790 tenia només unes 32 cases, i el 1850 n'hi havia 57. La seva creixença relativa es va produir, però, el darrer quart del segle XIX, cosa que fou causa de la construcció d'una església al barri, entre el 1865 i el 1878. Més concretament El 25 de març de 1865 es col·locà la primera pedra a l'església i el dia 3 de desembre de 1878 el bisbe de Vic la va beneir. Un cop inaugurada la nova

església s'hi traslladaren tots els elements de l'antiga, la de Sant Martí, aquests però es van perdre durant la guerra civil espanyola. Aquest nucli ha crescut englobant alguns dels masos de l'entorn.

Cronologia específica: Medieval, modern fins l'actualitat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

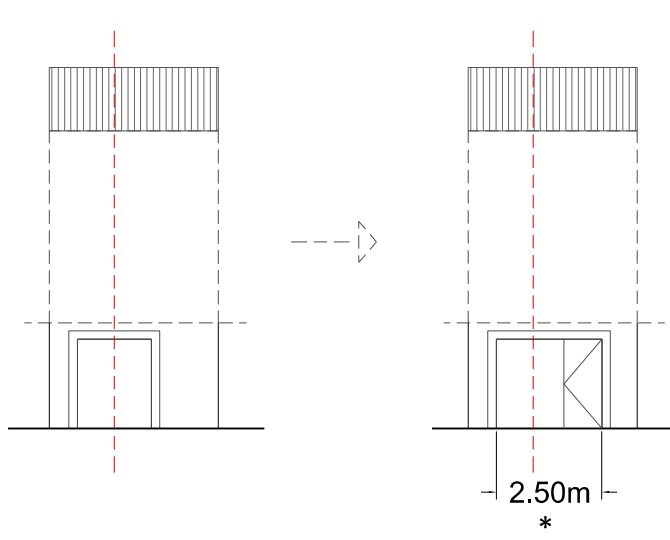
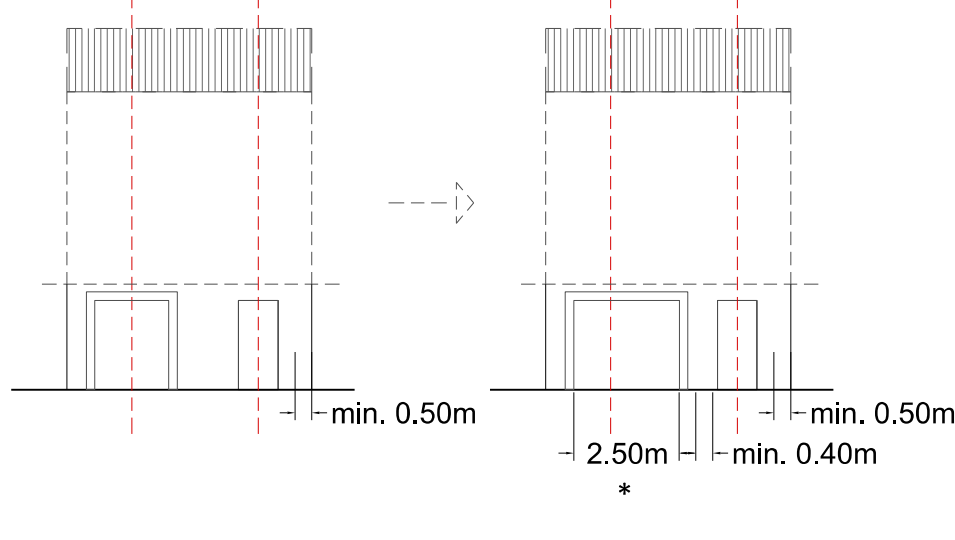
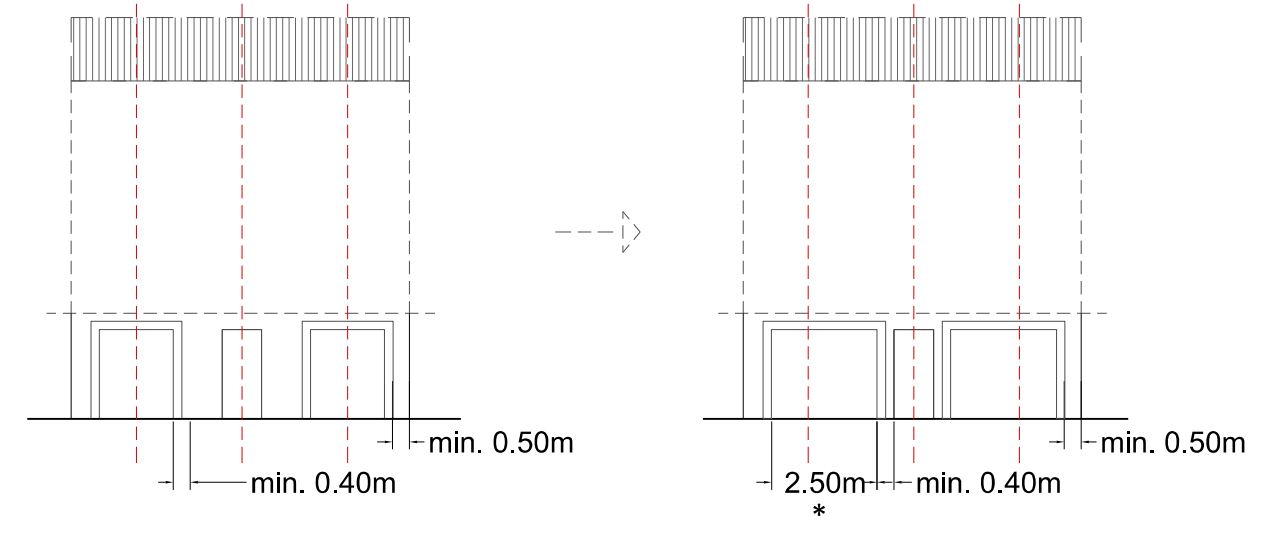
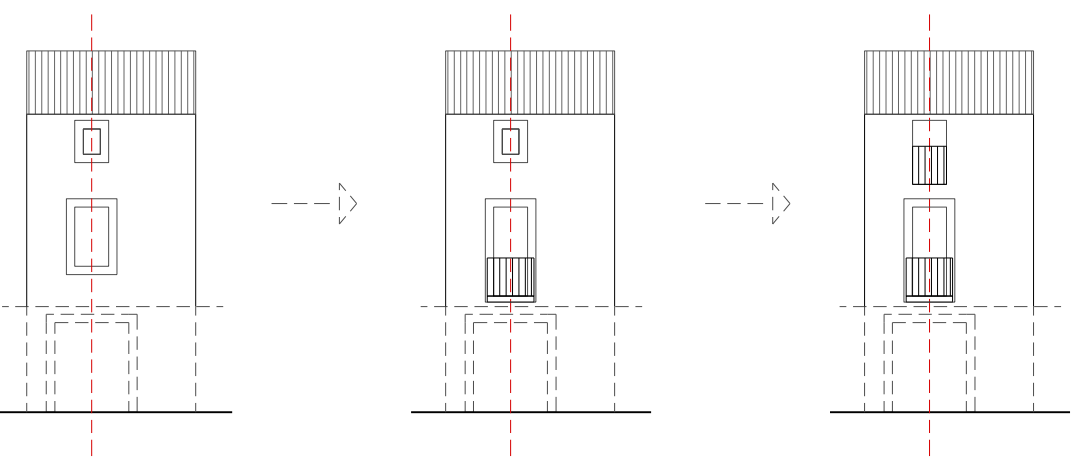
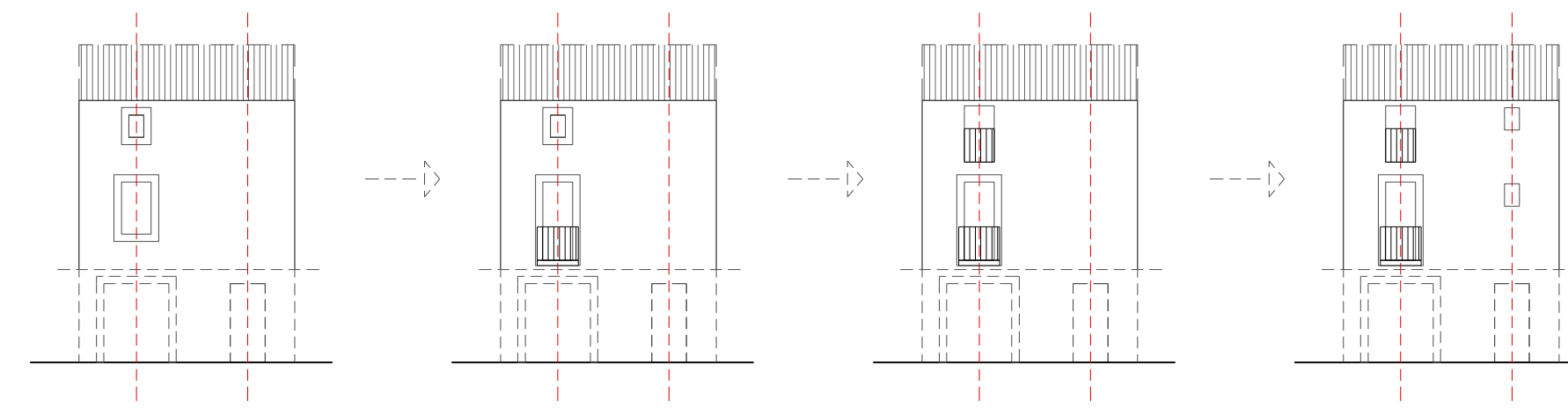
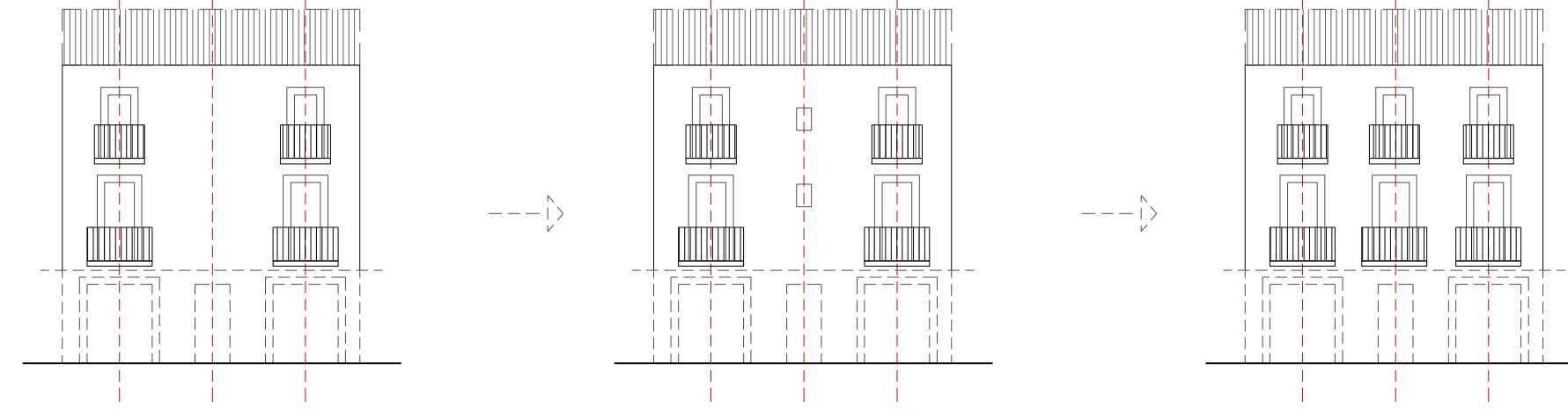

CRUELLES, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.

JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona.

GRAU DE PROTECCIÓ 3

Parcel·la < 4,80m	4,80 ≥ Parcel·la < 8m	Parcel·la > 8m
<p>Tindrà màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga</p>	<p>Tindrà màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga</p>	<p>Tindrà un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.</p>
<p>Transformació planta baixa</p>	<p>Transformació planta baixa</p>	<p>Transformació planta baixa</p>
		
<p>Transformació buits arquitectònics</p>	<p>Transformació buits arquitectònics</p>	<p>Transformació buits arquitectònics</p>
		

Sostre edificable màxim de parcel·la (teòric): En general, la parcel·la tindrà un sostre edificable màxim teòric, indicat en els plànols d'ordenació, que es troba regulat en cada subzona. Aquest sostre es col·locarà prioritàriament en l'edificació principal però en alguns casos quan l'estudi històric-arquitectònic determini una solució diferent que s'adapti millor a l'entorn es podrà col·locar com una edificació independent seguint les tipologies tradicionals. Seguirà la tramitació establerta en l'Article 312. **Tramitació de les sol·licituds d'actuació o intervenció sobre elements o àmbits de protecció** i els paràmetres definits en l'Article 311. **Condicions específiques dels elements catalogats.**

[*] Es pot assolir l'ample màxim de 2,50m quan es justifiqui la seva necessitat (entrada de vehicles)

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VIC
AJUNTAMENT DE VIC. DEPARTAMENT DE TERRITORI. OFICINA DEL PLA

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DEL TERME MUNICIPAL DE VIC
C.O.03 Criteris compositius
FULL

APROVACIÓ PROVISIONAL
Març 2019

Denominació

Codi de classificació

Masia de la Font Gran

M 310 018

INFORMACIÓ GENERAL:

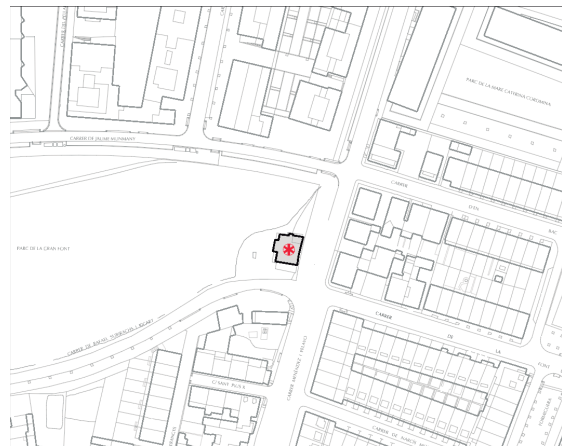
Localització:	C MENÉNDEZ I PELAYO 18	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X= Y=	Plànol:	C02.7 - O08.7
Dades Cadastrals:	8619103DG3481N		
Titularitat:	Privada	Superfície:	10958 m2
Núm. plantes:	PB+1	Sostre:	479 m2
Altres noms:	-		

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Masies
Categoria:	BCIL
Núm. reg/cat:	-
Nivell de protecció:	Parcial
Altres proteccions:	-

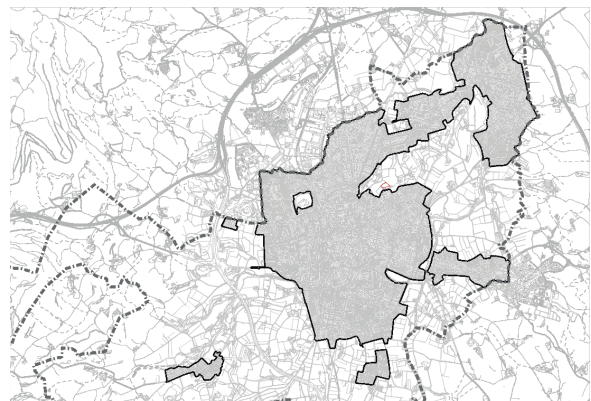
DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent:	POUM
Classificació:	SUNC (Sòl urbà no consolidat)
Qualificació:	Sector
Ús actual:	Habitatge

CONTEXT URBÀ:

Edificacions rurals i altres elements: Vic no es pot entendre sense una relació directe del seu entorn immediat, en el que, al llarg del temps, ha anat establint una xarxa de camins estructuradora del territori. Fruit d'aquesta relació i dins d'aquesta xarxa, s'hi ha establert aquelles edificacions, i altres elements com ponts, fonts, creus de terme... que han permès desenvolupar els treballs del camp, les pastures, les hortes, l'explotació de boscos...

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

Denominació

Codi de classificació

Masia de la Font Gran

M 310 008

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

M63

Estil:	, Arquitectura popular - tradicional, Modernisme	Ús originari:	Explotació agropecuària
Autor/arquitecte:	Es desconeix	Restes arqueològiques:	
Dates de construcció:	Amb transformacions	Estat de conservació:	Bo
Època:	Època moderna (Segles XVIII)	Situacions de risc:	Altres riscos Enderroc de la finca per donar continuïtat urbana
Entorn de protecció:	Ha quedat embeguda dins l'espai urbà consolidat. Està envoltada per carrers urbanitzats, només a l'oest en resta un camp susceptible a transformar-se en parc		

DESCRIPCIÓ:

Masia amb un volum molt net de planta rectangular tipus 1A, coberta amb teula àrab a dues vessant i caraner paral·lel a la façana principal, orientada a est. Consta de planta baixa i planta primera, amb balcons en aquesta primera planta. A nord se li adossa un volum de planta baixa cobert amb terrassa i un volum de planta baixa i una planta amb coberta inclinada a una sola vessant.

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA FAÇANA:

La façana és plana amb una composició que no segueix eixos ni simetries. Les obertures de planta baixa estan emmarcades amb falsos ornaments. Totes les façanes estan arrebossades. El coronament de la façana principal és un ràfec pla amb petites mènsules prefabricades disposades de forma repetitiva, que lligaria temporament amb la barana de la terrassa del cos adossat. La resta dels coronaments són amb colls de fusta o bigues travesseres de fusta.

DADES HISTÒRIQUES:

Cronologia:	En el plànol de terme de 1852, apareix una edificació sense nom en aquest mateix lloc. Tot hi així, sembla més gran que l'actual. Per tant, semblaria que en algun moment determinat, una part de l'edificació es va enderrocar. També incorpora elements modernistes que deuen respondre a alguna intervenció de principis del segle XX.
Context històric de la ciutat:	Es pot assenyalar el segle XVI com l'època en que s'arriba a reestructurar l'agricultura catalana. Apareix la forma contractual coneguda per masoveria. Els canvis social varen originar noves necessitats i varen comportar l'última evolució important del mas català, que el pairalisme estabilitzaria. En quant l'arquitectura de la masia, sembla que és en aquest període que apareix la típica estructura basada en la juxtaposició de crugies com a forma de modelatge de la planta, i també la superposició per tal de formar una planta baixa per al bestiar i un pis per a l'habitatge, amb la possibilitat d'unes golfes. A final del segle XVI o durant tot el segle XVII, la majoria de masos de nova planta es construeixen amb tres crugies, la central de les quals té la mateixa mida o més gran que els cossos laterals, s'acabarà amb l'aparició de la sala a la crugia central del primer pis, la qual forma un espai representatiu com a conseqüència del valor simbòlic que adquireix la casa per a la nova burgesia.
Valor sociocultural:	-

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:	Autenticitat de l'element, Valor simbòlic i/o identitari del municipi La casa és interessant com a testimoni de les masies tipus 1A. Es tracta d'una antiga construcció la preservació i conservació de la qual és important pel manteniment del patrimoni arquitectònic vernacular i històric de la zona.
Elements:	Cal destacar els elements decoratius de les obertures, el ràfec, la barana i les fusteries de l'entrada de la masia.
Entorn de protecció:	Cal destacar la relació que encara manté amb el camp i el futur parc. La seva situació respecte el context urbà també es estratègica ja que es col·loca en una cantonada.

Denominació

Codi de classificació

Masia de la Font Gran

M 310 008

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

M63

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Tipus d'intervenció:	Manteniment o conservació, Restauració, Rehabilitació o millora, Remodelació Aquesta masia s'ha catalogat parcialment, entenent que és una oportunitat per transformar-la i que sigui un complement al parc de la Font Gran, i dotar el parc de significat històric, testimonial i simbòlic de les masies al terme.
Criteris d'intervenció:	S'ha de mantenir el volum, el material, la textura, el cromatisme i els elements arquitectònics definits i s'ha de respectar la formalització arquitectònica.
Arqueologia:	Àrea d'expectativa arqueològica: Àmbit 1
Entorn de protecció:	S'ha de mantenir la relació amb el camp/verd de la part oest de la finca, i també l'arbrat immediat.
Usos permesos:	Segons normativa POUM
Usos prohibits:	Segons normativa POUM

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Bibliografia:	SURINYACH, M. 1985. Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i natural de Vic, sector fora muralles. Pla especial d'arquitectura en les façanes de part de les Rambles. Generalitat de Catalunya. Departament de Política territorial i obre,
Informació recollida:	-

Denominació

Codi de classificació

Masferrer

N 008 M09

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:		Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X= 435481 Y= 4641681	Plànol:	C02.8 - O08.8
Dades Cadastrals:	000608000DG34B		
Titularitat:	Privada	Superfície:	-
Núm. plantes:	PB+1+Golfes	Sostre:	386 m2
Altres noms:	Mas Ferrer, Mas Farré		

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Masies
Categoria:	BCIL
Núm. reg/cat:	-
Nivell de protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	-

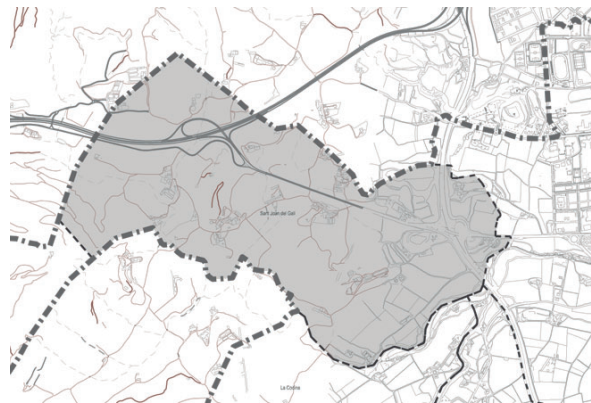
DADES URBANÍSTIQUES:

Pla Vigent:	POUM
Classificació:	SNU (Sòl no urbanitzable)
Qualificació:	N2e
Ús actual:	Habitatge

CONTEXT URBÀ:

Edificacions rurals i altres elements: Vic no es pot entendre sense una relació directe del seu entorn immediat, en el que, al llarg del temps, ha anat establint una xarxa de camins estructuradora del territori. Fruit d'aquesta relació i dins d'aquesta xarxa, s'hi ha establert aquelles edificacions, i altres elements com ponts, fonts, creus de terme... que han permès desenvolupar els treballs del camp, les pastures, les hortes, l'explotació de boscos...

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

Denominació

Codi de classificació

Masferrer

N 008 M09

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

M55

Estil:	Arquitectura popular - tradicional	Ús originari:	Explotació agropecuària
Autor/arquitecte:	Es desconeix	Restes arqueològiques:	
Dates de construcció:		Estat de conservació:	Bo
Època:	Època moderna (Segles XVIII) Anterior al 1852	Situacions de risc:	
Entorn de protecció:	Situada al vessant sud-oest del Serrat de Sant Ramon. És una edificació envoltada jardí, arbrat, vegetació dispersa, camps de conreu, integrada en un entorn paisatgístic i amb força visibilitat extensa. Propera a la riera de Sant Joan del Galí.		

DESCRIPCIÓ:

Forma part del Catàleg de Masies i construccions en sòl no urbanitzable, amb la fitxa D019.

L'edificació originària correspon a la tipologia 2H* de planta rectangular. Consta de planta baixa, planta primera i golfes i coberta de teula àrab, de dos vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal.

Hi ha un petit cobert aïllat a l'est de la finca, de planta baixa, façanes de tàpia i estructura de fusta i coberta de teula àrab de dos vessants.

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA FAÇANA:

Les façanes són planes, de pedra i arrebossades amb morter de calç, diferenciant un sòcol escardejat. En la façana principal, les obertures no tenen cap intencionalitat compositiva en la seva disposició, fins i tot l'arc de mig punt adovellat està descentrat respecte el caraner. El coronament és amb ràfec inclinat i amb colls de fusta vistos. Un petit mur ortogonal a la façana principal d'entrada que crea un espai davant la façana principal en forma de lliça.

DADES HISTÒRIQUES:

Cronologia:	En el plànol de terme cadastral de l'any 1852, la masia apareix com un mas completament consolidat, amb els cossos d'ampliació adossats. Per tant, segurament és una construcció del segle XVIII.
Context històric de la ciutat:	<p>Es pot assenyalar el segle XVI com l'època en que s'arriba a reestructurar l'agricultura catalana. Apareix la forma contractual coneguda per masoveria. Els canvis socials varen originar noves necessitats i varen comportar l'última evolució important del mas català, que el pairalisme estabilitzaria.</p> <p>En quant a l'arquitectura de la masia, sembla que és en aquest període que apareix la típica estructura basada en la juxtaposició de crugies com a forma de modelatge de la planta, i també la superposició per tal de formar una planta baixa per al bestiar i un pis per a l'habitatge, amb la possibilitat d'unes golfes.</p> <p>A final del segle XVI o durant tot el segle XVII, la majoria de masos de nova planta es construeixen amb tres crugies, la central de les quals té la mateixa mida o més gran que els cossos laterals, s'acabarà amb l'aparició de la sala a la crugia central del primer pis, la qual forma un espai representatiu com a conseqüència del valor simbòlic que adquireix la casa per a la nova burgesia.</p> <p>El segle XVIII és el més important per al creixement fora muralles.</p>
Valor sociocultural:	-

Denominació

Masferrer

Codi de classificació

N 008 M09

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL BÉ:

M55

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:	<p>Continuïtat en la coherència del paisatge urbà (Valor ambiental), Autenticitat de l'element, Valor simbòlic i/o identitari del municipi, Testimoni d'una forma d'habitar o d'activitat productiva (valor històric i social)</p> <p>La masia és interessant com a testimoni del tipus 2H i pel lloc on està situada, ja que li dona valor paisatgístic.</p> <p>Es tracta d'una masia força antiga la preservació i conservació de la qual és important pel manteniment del patrimoni arquitectònic i històric de la zona. També pel control del medi, així com per la conservació de les estructures socials, en sòl rural, de la zona.</p>
Elements:	<p>Cal destacar el portal adovellat, la humilitat de la construcció i el mur que genera la lliça.</p>
Entorn de protecció:	<p>Cal destacar la seva visibilitat en el paisatge, que juntament amb les altres masies, actuen com una xarxa de fites i doten de significat històric al paisatge. Cal destacar la relació amb el turó i amb la riera, que segurament tenen a veure amb l'origen de l'assentament.</p>

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Tipus d'intervenció:	<p>Manteniment o conservació, Restauració, Rehabilitació o millora, Consolidació</p> <p>Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de recuperar el caràcter original de la masia, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals. Per tant, qualsevol intervenció caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat</p> <p>i/o d'ús i haurà de valorar tots els processos històrics de l'edifici, els urbanístics i la interpretació històrica, social i religiosa implícita, de manera que justifiqui i documenti les parts originals i en defineixi les modificacions posteriors.</p> <p>A l'interior s'ha de mantenir l'estructura bàsica de crugies, com també aquells elements interiors amb valor patrimonial que formin part del relat de l'edifici i contextualitzin la seva història.</p> <p>El cromatisme que calgui adoptar per a les superfícies i els elements de les façanes s'haurà de remetre a La carta de colors de la Ciutat Antiga de Vic de l'Ordenança de Paisatge. Caldrà fer un estudi cromàtic i estratigràfic per justificar l'elecció escollida.</p>
Criteris d'intervenció:	<p>Exterior: S'ha de mantenir el volum, el material, la textura, el cromatisme i els elements arquitectònics definits i s'ha de respectar la formalització arquitectònica.</p> <p>Es conservaran els emmarcaments de pedra i el portal amb arc de mig punt adovellat.</p>
Arqueologia:	<p>Àrea d'expectativa arqueològica: Àmbit 1</p>
Entorn de protecció:	<p>Regulades en les Normes urbanístiques del POUM.</p> <p>S'ha de mantenir la visibilitat, la integració amb el paisatge i la relació de l'espai immediat de l'edificació previ a l'accés de la Masia, com també la relació amb turó, la riera i els camps.</p>
Usos permesos:	<p>Segons normativa POUM</p>
Usos prohibits:	<p>Segons normativa POUM</p>

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Bibliografia:	<p>SURINYACH, M. 1985. Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i natural de Vic, sector fora muralles. Pla especial d'arquitectura en les façanes de part de les Rambles. Generalitat de Catalunya. Departament de Política territorial i obre,</p>
Informació recollida:	

Denominació:

Codi de classificació:

ENTORN DE PROTECCIÓ / CONQUES VISUALS

V 000 001

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	Veure Plànol	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438233 Y=4642189	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Conques visuals de la Ciutat Antiga i edificis catalogats	Superfície:	43.990m ²
Núm. plantes:	Varis	Sostre teòric:	Varis

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni ambiental
Classificació:	Entorn de protecció
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	Varis

ÀMBITS D'ACTUACIÓ:

Aquests àmbits d'actuació, s'han definit segons el tipus de visibilitat que tenen:

- Els Recorreguts visuals, són els àmbits estretament relacionats amb els ravals històrics de la ciutat; el carrer de Santa Joaquina de Vedruna, el carrer de Manlleu, el carrer de Gurb, el carrer de Sant Pere i el carrer de Sant Francesc.
- Per altra banda, el recorregut visual al llarg del riu Mèder, com també el punt d'observació des d'aquest, és el que ha definit l'àmbit d'actuació del riu.
- Els punts d'observació des dels equipaments o edificis amb valor patrimonial també defineixen uns àmbits d'actuació.
- I finalment, les conques visuals definides pels edificis que van completant el teixit de la Ciutat Antiga. (edificacions colindants, que donen façana i que estan estretament relacionats).

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

ENTORN DE PROTECCIÓ / CONQUES VISUALS**V 000 001**

La Ciutat Antiga de Vic, és un referent patrimonial molt important per a la ciutat, amb un gran valor arquitectònic, cultural, patrimonial i paisatgístic, que converteix el Centre Històric en un conjunt amb una gran singularitat.

Les conques visuals tenen una relació directa amb la Ciutat Antiga, per tant, és de gran importància la integració paisatgística de les futures actuacions que es realitzin en aquests sectors.

Les conques visuals són els àmbits del territori visible des d'un determinat lloc, l'espai físic que es domina amb la mirada. Inversament, també s'entén habitualment com tots aquells punts de vista amb visió sobre un determinat punt. L'anàlisi de la visibilitat ha definit els àmbits que han de garantir la preservació i la integració amb la Ciutat Antiga.

Per treballar aquesta transició de forma paulatina es determinen 2 franges diferenciades. La franja que limita directament amb les zones de ciutat antiga ha de dotar-se d'unes característiques arquitectòniques pròximes a l'arquitectura tradicional i la franja més allunyada a la ciutat antiga, es dotarà de una funció articuladora entre la ciutat nova i la antiga, dotant aquestes edificacions de característiques comuns dels dos ambients que limiten.

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DE L'ENTORN DE PROTECCIÓ:

Subcodi:

EP 01**1.1 Ravals històrics:**

Els ravals històrics són les antigues vies romanes i les principals vies d'accés a la ciutat emmurallada.

En el segle XII, començaren els assentaments al llarg d'aquests camins, que s'anaren consolidant amb la construcció d'esglésies, hospitals... configurant el que avui en dia és l'estructura radial dels cinc ravals històrics de la ciutat.

Els carrers en qüestió són:

El carrer de Gurb, el carrer de Manlleu, el carrer de Santa Joaquina de Vedruna, el carrer de Sant Pere i el carrer de Sant Francesc.

1.1.1. Carrer de Gurb:

Creixement habitual del segle XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini.

1.1.2. Carrer de Manlleu:

Creixement habitual del segle XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini. Aquest carrer en concret, formava part de l'antic traçat estructurador del territori que enllaçava amb el Ripollès i la Cerdanya passant pel Coll i el Prat de Vic.

1.1.3. Carrer de Santa Joaquina de Vedruna:

Creixement habitual del segle XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini. Aquest carrer en concret formava part de la Via Strata Francisca, perquè anava cap a França, passant per Roda de Ter en direcció Olot.

1.1.4. Carrer de Sant Francesc: Creixement habitual del segle XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini. Aquest carrer en concret seguiria més o menys el traçat de l'antiga via romana que havia enllaçat Ausa amb Barcino.

1.1.5. Carrer de Sant Pere Creixement habitual del segle XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini. El 1274, el rei Jaume I ordena el desviament de l'antic camí de Barcelona i fa l'entrada a Vic pel C/ St. Pere, això provoca la construcció del Pont Pedrís (1289) anterior l'actual Pont del Remei.

1.2 Edificis patrimonials:

Són aquelles edificacions que formaven part d'un conjunt o una àrea homogènia i, fruit de la transformació, ara resten com a testimonis de les diferents capes històriques de la ciutat, i ja sigui pel seu valor artístic, constructiu, social o perquè expliquen un fet històric, han passat a ser elements excepcionals i que cal destacar i valorar.

1.3 Recorregut del riu Mèder:

El riu Mèder ha estat un element estructurador de la ciutat, des dels seus orígens fins a l'actualitat, alhora que durant molts segles ha suposat una barrera física important.

Actualment, les diferents actuacions, i també la decadència de les indústries pellaires ha permès recuperar el front del riu per a la ciutat i així esdevenir un element de gran importància, amb un recorregut visual i ambiental considerable. El riu Mèder travessa la ciutat d'oest a est, i es situa a la zona sud del Centre Històric.

1.4 Completar el teixit urbà:

Es tracta de les edificacions que completen el teixit històric, tancant les illes de cases, que donen façana a la Ciutat Antiga, que segueixen els recorreguts visuals de la trama de carrers de l'eixample Morató, o del carrer Verdaguer o del Bisbe Torras i Bages i que completen també el teixit històric de la Guixa.

ENTORN DE PROTECCIÓ / CONQUES VISUALS**V 000 001****CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:**Edificis inclosos a catàleg:

En les edificacions que estiguin incloses a catàleg és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

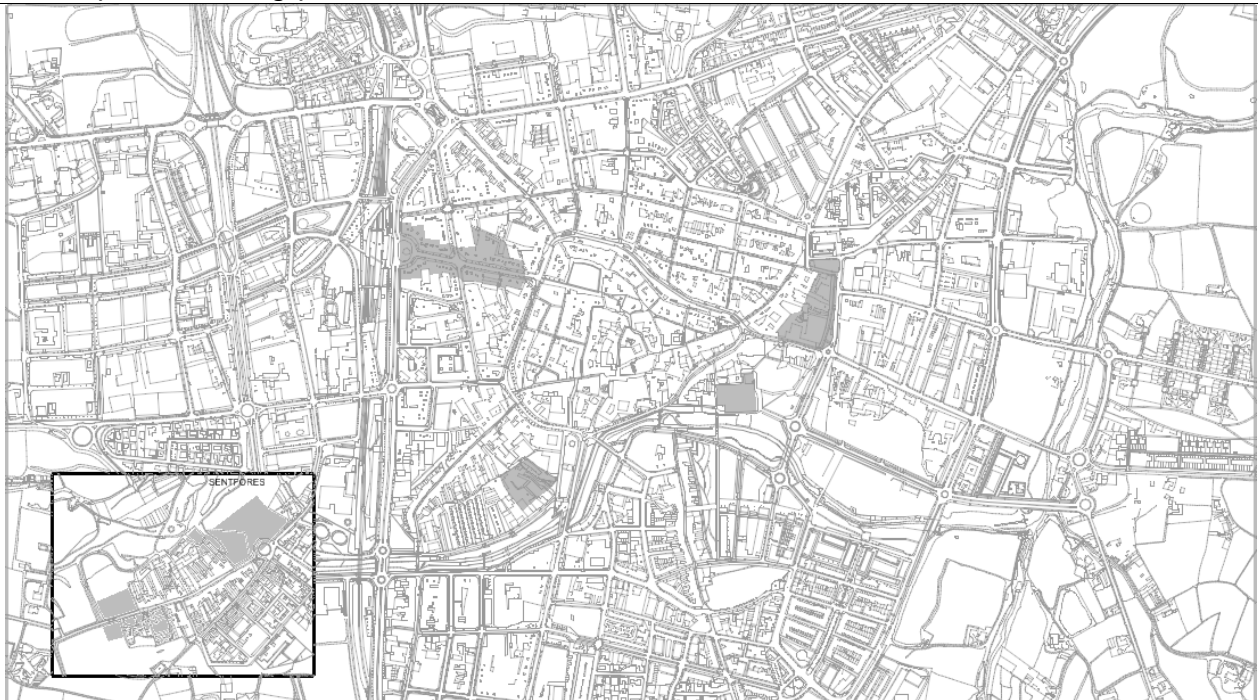
Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històric-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Segons la seva fitxa corresponent de catàleg i dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc. I els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.

Per la resta d'edificis no inclosos a catàleg:

Per la resta d'edificis es distingeixen dos zones de protecció:

ZONA 1 (límit ciutat antiga)

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

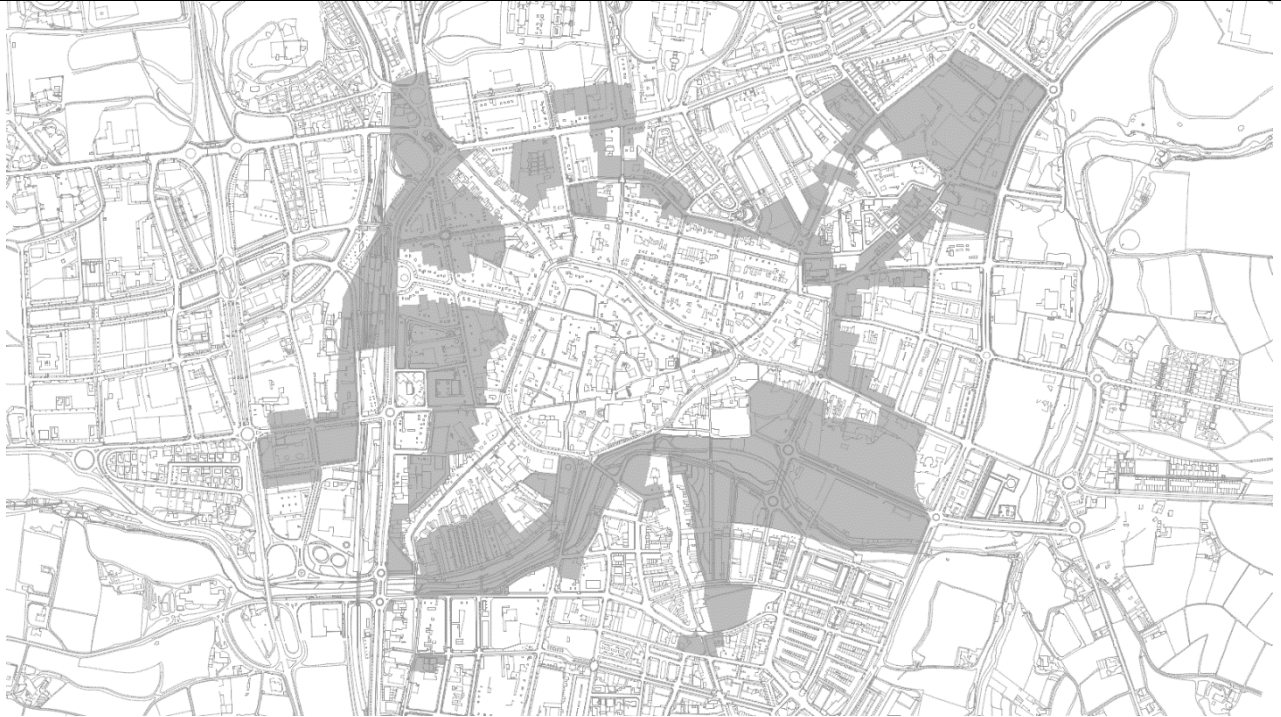
- Tipologia de façanes: Només afecta a les façanes de carrer:
- **Façana carrer:** És la façana que s'implica amb el paisatge urbà directament, ja sigui amb el carrer, un espai públic, plaça o parc i per tant l'objectiu de les noves intervencions és la integració amb l'entorn tant a nivell cromàtic com de materialització. Es seguiran els condicionants definits a continuació.
- Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit. La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures.
- Eixos de composició: Les obertures i balcons de la façana de carrer dels edificis, s'agruparan en eixos de composició verticals que s'adeqüin a les preexistències de l'entorn.
S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global. I la façana s'ha de recolzar al terra amb elements massissos i amb una proporció tradicional.

2. COBERTES I CORONAMENTS:

- Coberta: La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front.
A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.

3. FAÇANES A CARRER:

- Pla de façana: Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motlures. No s'admeten les terrasses refoses al pla de façana, ni les tribunes, ni cossos sortints semitancats.
- Material de façanes: El material principal de façana haurà de ser calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarçítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplatat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.
- Baranes: Les baranes dels balcons seran de barrots.
- Fusteria i persianes: Les fusteries podran de ser de fusta massissa o laminada, ferro o alumini seguint els cromatismes de la carta de colors.

ZONA 2 (límit ciutat nova)**1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:**

Tipologia de façanes:

Només afecta a les façanes de carrer:

- **Façana carrer:** És la façana que s'implica amb el paisatge urbà directament, ja sigui amb el carrer, un espai públic, plaça o parc i per tant l'objectiu de les noves intervencions és la integració amb l'entorn tant a nivell cromàtic com de materialització.

Proporcions i composició:

La composició serà lliure, respectant les proposicions humanes, el predomini del ple sobre el buit i l'adequació a l'entorn. Es respectarà la composició tradicional emprant eixos.

2. FAÇANES A CARRER:

Pla de façana:

Segons paràmetres definits en la normativa de cada clau.

Les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació hauran de tractar-se estratègicament per tal que la seva percepció sigui de composició tradicional.

Material de façanes:

El material principal de façana haurà de ser calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarzítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.

Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

Baranes:

Les baranes dels balcons seran de barrots.

Denominació:

Codi de classificació:

ENTORN DE PROTECCIÓ / CONQUES VISUALS

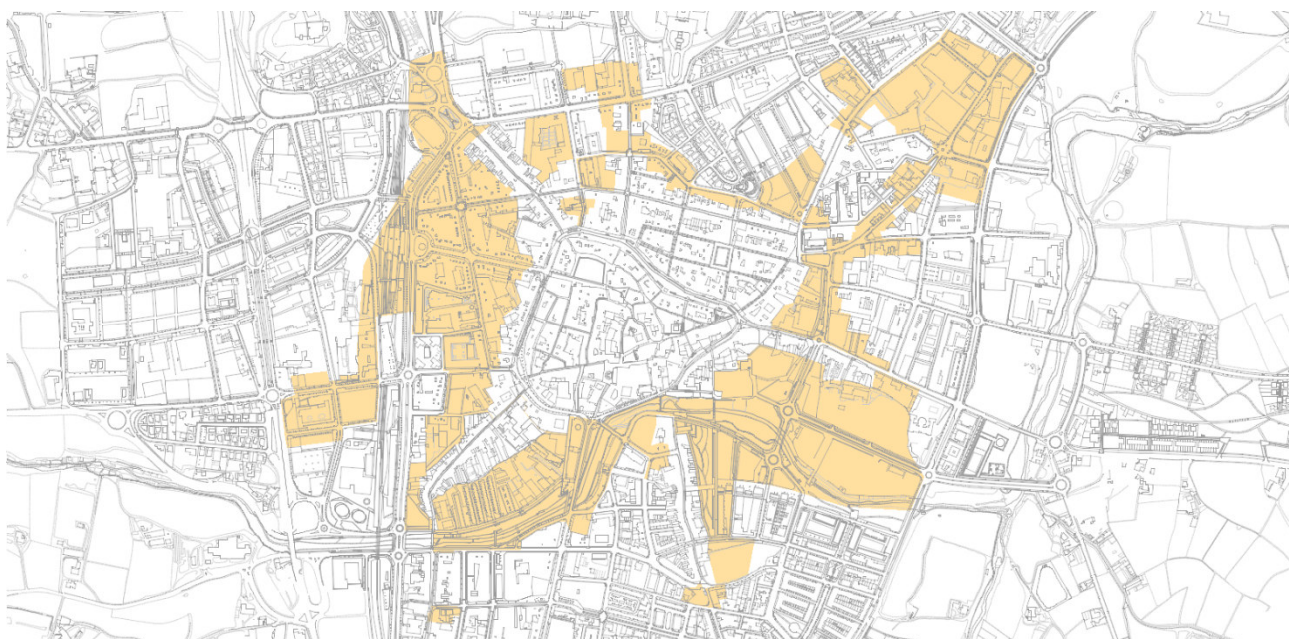
V 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL:

Subcodi:

ZA91

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 2

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades

Descripció específica: Les altres zones de fora muralla comprenen aquell espai tant públic com privat situat fora muralla i que ha estat antropitzat amb diferents nivells d'impacte. Així doncs els camins d'accés als nuclis d'ocupació humana i els espais destinats a usos econòmics mostren les dinàmiques socials dels habitants de la zona i han estat fonamentals per a construir el paisatge social actual. L'entorn rural amb les seves dinàmiques d'ocupació i l'assentament prop del nucli medieval fortificat mostren la diversitat econòmica, social i política dels diversos moments històrics de la ciutat. L'evolució lenta de l'urbanisme de la ciutat a partir del segle XVI sofrí una transformació radical que transformà les estructures medievals a la influència del barroc. Es trencaren les muralles, que es declararen inútils i aparegueren les rambles, es conformaren i reconstruïren els ravals i el poblament s'eixamplà en iniciar-se un període de renovació dels edificis a l'interior del casc antics. Modificacions que afecten als accessos i eixos de comunicació de la ciutat.

Cronologia específica: Des de neolític fins a l'actualitat

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica, subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl o estructures antigues tindrà per objectiu la documentació, conservació i restauració de les restes d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.

JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 263

PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic.

SURINYACH, M. (1985). Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i natural de Vic, sector fora muralles. Generalitat de Catalunya.

2. Modificació del Plànol CO.01 del Catàleg de béns a protegir

Es modifiquen els fulls 2, 3, 6 i 7 del plànol CO.01 del Catàleg de béns a protegir del municipi, que s'incorporen a continuació:

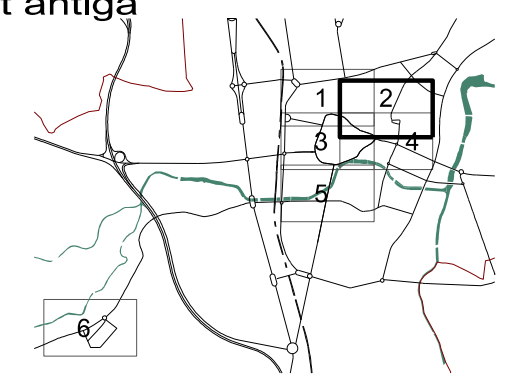
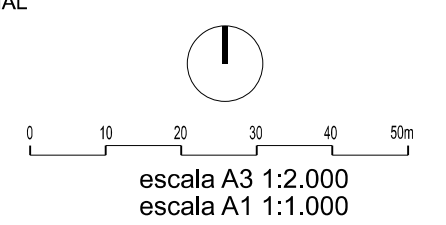
MURALLLES	CATÀLEG
Muralla medieval - E 000 002	Edificis catalogats
Muralla del Morbo - M 600 001	Jardins catalogats
Muralla existent i/o documentada	Subsòl catalogat
	Local comercial catalogat
	Parcel·la
	Façana coherent
	Façana a conservar
	Elements en façana
	Elements catalogats
	Façana a recuperar
	Places catalogades
	Paviment catalogat

LLEGGENDA
 Límit ciutat antiga

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VIC
 AJUNTAMENT DE VIC. DEPARTAMENT DE TERRITORI. OFICINA DEL PLA

CO. 01 Patrimoni centre històric i ciutat antiga
FULL 2 M1
 MODIFICACIÓ PUNTUAL 01 - ESMENA ERRORS MATERIALS
 APROVACIÓ PROVISIONAL
 OCTUBRE 2020

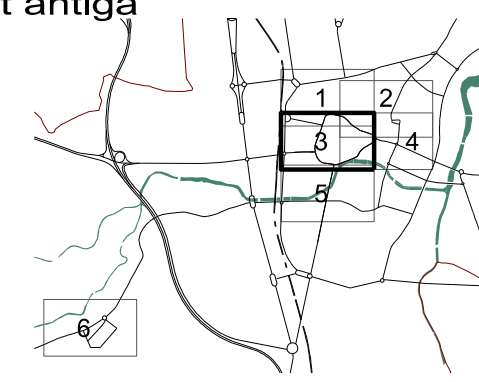
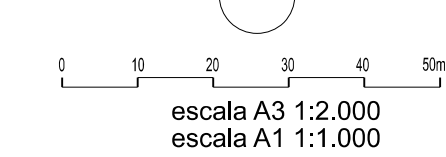

- MURALLLES**
- Muralla medieval - E 000 002
  - Muralla del Morbo - M 600 001
  - Muralla existent i/o documentada
- LEGENDA**
- Límit ciutat antiga
- CATÀLEG**
- Edificis catalogats
  - Jardins catalogats
  - Subsòl catalogat
  - Local comercial catalogat
  - Parcel·la
  - Façana coherent
  - Façana a conservar
  - Elements en façana
  - Elements catalogats
  - Façana a recuperar
  - Places catalogades
  - Paviment catalogat

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VIC
AJUNTAMENT DE VIC. DEPARTAMENT DE TERRITORI. OFICINA DEL PLA

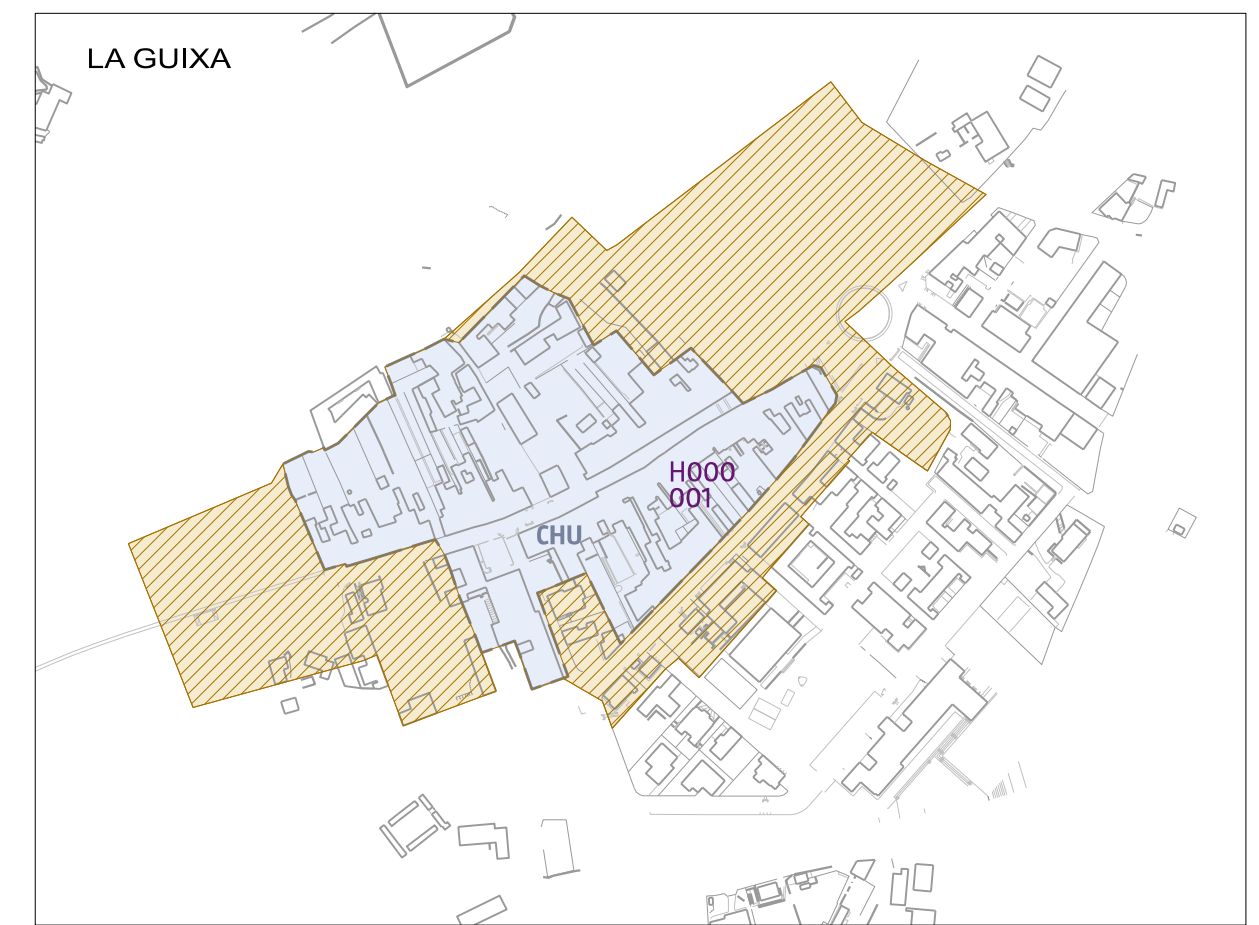
CO. 01 Patrimoni centre històric i ciutat antiga
FULL 3 M1
MODIFICACIÓ PUNTUAL 01 - ESMENA ERRORS MATERIALS
APROVACIÓ PROVISIONAL
OCTUBRE 2020

- CONJUNTS HISTÒRICS**
- Límit Conjunt Centre Històric CH
  - Límit Conjunt Plaça Major CHA
  - Límit Conjunt Ramblles exteriors CHA
  - Límit Conjunt Creixement lineal CHU
  - Límit Conjunt Ravals CAA
  - Límit Conjunt Exemple Morató CHU
  - Límit Conjunt de les Adoberes CHAA
  - Límit Conjunt la Guixa CHU
  - Conjunt de les muralles

- LLEGGENDA**
- Muralles medieval
  - Entorn de protecció / Conques visuals, zona 1 (límit ciutat antiga)
  - Entorn de protecció / Conques visuals, zona 2 (límit ciutat nova)

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VIC
 AJUNTAMENT DE VIC. DEPARTAMENT DE TERRITORI. OFICINA DEL PLA

CO.01 Patrimoni centre històric i ciutat antiga conjunts
FULL CONJUNTS M1
 MODIFICACIÓ PUNTUAL 01 - ESMENA ERRORS MATERIALS
 APROVACIÓ PROVISIONAL
 OCTUBRE 2020

